

310291

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8. }
సంపుటము. ౮

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 4 తేది శనివారము
దుర్మతి నామ సంవత్సరము, మాఖమాస శుద్ధ అష్టమి ౮

No. 245.
సంచిక. ౨౪౫

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు”

రైస్ మెషినరీ ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బ్లాక్ స్టోను నూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరొక స్థలమునకు సులభముగా తీసికొని
పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ ఆమర్చు
నట్టి ఆవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

తంబిలిలాసము, ఎంజిను మరదాను

నెం 9, నెకండు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్నుఅండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజనీయరులు

(1806)

అంతర్జాతీయ

మదరాసు

బెజినాడ

బొంబాయి

లాహోరు

తంజావూరు

ఆమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర వీరిధికైన నొప్పిలను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయమగును.
సులభ మెల 0-10-0 అణాలు

మోహనీరైలము

సీసా 1-1 0-12-0.

తామరరైలము

కచ్చి 1-1 0-6-0

చంద్రరాయి

కచ్చి 1-1 0-2-0

అమృతాంజనం డిప్లో

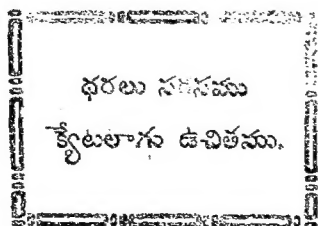
బొంబాయి మదరాసు.

ఒకటివారమునా తుపాకి ముద్రపెట్టినది కంపెనీవారిచే
(8088)

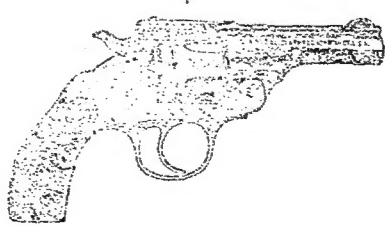
నానావిధములగు రివోల్వర్లు, అశుభక విడుదలయ్యెను
[స్టాంపుము ౧౮౬౩ గు]

౧౮ సెంటురు.

ధరలు నకనము
కేటలాగు ఉచితము.

హోల్-పిన్, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును.

చిన్నవి కేబుల్ గెట్టోగలిగినవి కూడ దొరకును.

యస్. వి. రామోనుజం శైట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

(8081) “కత్తి కట్టెలు”

కత్తి కట్టి గలదు పొడుగు ౧౦. పొడవు ౧౦.
1-1 రూప 4-1-0.

తనకు కొనుగోటి 1టి ఉచితము పోస్టేజీగలవలె.

వలయువాగు అర్జునతో 2కరూపాయి

అదాన్య పంపవలె. టి. కెంగ్ పేర్కొన్న అండు కో

కట్టెలు అందే లాక్ కేబుల్స్ etc.

కేబుల్స్ (గోదావరిజిల్లా)

కేబుల్స్ కేబుల్స్ కేబుల్స్ కేబుల్స్

దైవ చికిత్స

దైవ చికిత్స

దైవ చికిత్స

సుప్రసిద్ధులగు సైయద్ ఫకీర్ ఖాన్ సాహెబుగారి పునర్దర్శనము.
అసాధ్యములను సాధ్యములుగ చేయుట.

తాంత్రిక రక్ష చేతు!

తాంత్రిక రక్ష చేతు!

తాంత్రిక రక్ష చేతు!

నా పూర్వులు, ఈ ప్రపంచమునందు ప్రపంచాతీతులు (దివ్యపురుషులు) ఈ రక్షను సిద్ధము చేయుచున్నారని వారికి తెలియును. చాలామంది ప్రముఖులు నన్ను కోరుటచేత నే నిప్పుడు ఆ రక్ష చేతులను సిద్ధపరచి ఫలితములను ప్రజలు పరీక్షించు నిమిత్తము అసలు నెల రూప 1-2-0 లకు మాత్రమే ప్రస్తుతము విరివిగ నిచ్చివేయఁచున్నాను.

పూర్వకాలము వెనుక నొకప్పుడు జన్మించునది కూడ ఈ రక్ష చేతులను వందలకొలదిగా పంపవలెనని ఆచటివారు దీని మాహాత్మ్యమును గుర్తించి వేలకొలది ఈ రక్షములను వ్రాసిరి.

నే నొకవో స్థిరముగా నుండువాడనుగాను. ఇదివరకు నాకు ఈ రక్షములను వ్రాసి రక్ష చేతులను బడయజాలనివారు యిప్పుడు వెంటనే ఈ రక్షములను వ్రాయవలయును.

ఆసహజము లగు స్థలములు, మైలులు విశేషించిపోవుట, అతి మిక్కిలి శ్రీ సాంగత్యమువలన ఆరోగ్యము జెడుట మున్నగు వ్యాధులు గలవారు పదిహేనురోజులు ఈ రక్ష చేతును ధరించినంతమాత్రముననే దానియందలి దివ్యశక్తివలన వారికి ముందుండిన ఉత్సాహమును, సౌకుమార్యమును గలుగను.

ఈ శ్రేష్ఠమైన రక్ష చేతును ధరించుటవలన శరీరమునకు బలము, పుష్టి, ఆరోగ్యము గలుగును. మానసిక శక్తి అధిక మగును. 80 ఏండ్ల ముసలివాడు బలమునందును, ఉత్సాహమునందును నవయావసులతో సమాను డగును.

మెదడునకు వ్యాధి, అత్యధికమైన శ్రీ సాంగత్యమువలన చురుకుదనము నశించుట, మున్నగు వ్యాధులు కలవారికి దీనిని ధరించినది మొదలు అదివరకు నిరంతరమును వ్యయమైపోవుచున్న వీర్యస్థలము నిలిచిపోవును. కందు తోజులు దీనిని ధరించినంతనే మూత్రపు రంగు అదివరకున్నట్లుండక సహజస్థితికి వచ్చును.

ఈ రక్ష చేతు ఆర అంగుళము కొలత గలిగి యుండును. మెదడువ్యాధి గలవారు నెత్తిమీదను, నూతకవ్యాధి గల వారు మెడలోను, ఉబ్బరము-పుల్లితేవులు- అజీర్ణముగలవారు ఎడమచేతికిని, అసహజములగు స్థలములకు కుడిచేతికిని దీనిని ధరించవలెను.

వీర్యము పలచబడిపోయి, ఎల్లప్పుడును స్థలమగుచుండు వారికి ఈ రక్ష చేతు దివ్యవధముగా పనిచేయును. దీనిని ధరించిన పిమ్మట ఆ స్థలము పూర్తిగా కట్టుపడిపోవును.

వీర్యస్థలమువలన చావునకు సిద్ధమైన వారు కూడ దీనిని ధరించుటవలన అత్యంతలో మంచి పుష్టిని, వికాసమును బడయుదురు. ఈ రక్ష చేతు చాల మహత్తుగలది. ఎందరికో మహాపకారము చేసినది.

ఒక్కొక్క రక్ష చేతు నెల రూప 1-2-0, రెండుకూలి 0-4-0, మొత్తము రూప 1-6-0.

3 రక్ష చేతులు రూప 3-0-0; వెండికట్టుము గల రక్ష చేతు 1-కి రూప 2-8-0; 3 చేతులు రూప 7-0-0; గోర గుంగరపు చేతు గలవి 1-కి రూప 4-8-0, 3 చేతులు రూప 12, 6 చేతులు రూప 22. ప్యాకింగు, తపాలాచార్జి ప్రత్యేకము.

మనస్సును దానియందు లాభముచేసి ఆరోగ్యమును మనఃపూర్వకముగ గోరుచు ఈ రక్ష చేతును ధరించినవా రందరికిని దాని మాహాత్మ్య మెట్టిదో కిక్కి నెలలలో స్పష్టముగా తెలియ గలదు.

మీ పేరును, చిరునామము బాగుగా తెలియజూపిన ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు.

Syed Fakir Japhor Khan

No. 1 Bonomali Sircar Lane

P. O. Hatkhola, Calcutta.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, రాజమహేంద్రవరము

నవలలు పుస్తకచిత్రములు నవరసభరితము లగు పురాణములు నవలలు

ముచ్చటైన బొమ్మలతో ముద్దులూతు క్యాబినోటేజుతో 250 పుటలకు దట్టమైన గావడ 2 మాసముల కొక పాఠి వెలువడును. పుస్తకము నెల పోస్టేజికాక చందాదారులకు రు 1-0-0 మాత్రమే. చందాదారు లగువారు ప్రతేక దుకాను 0-9-0 లు ముందుగ బంపవలెను. ఇదివరకు 80 గ్రంథములు ప్రకటింపబడినవి.

సిద్ధముగ నున్న డిజైన్ల నవలలు

1 మాయావి	రు 1-8-0	6 ప్రతిజ్ఞాపాలనము	1-8-0
2 మనోరమ	1-8-0	7 నీలాంబరి	1-8-0
3 మాయావి	0-12-0	8 లక్ష్మీరామాయణము	0-12-0
4 మరకతచంజూను	1-5-0	9 మాధవ నేనుడు	0-8-0
5 పరమరహస్యము	1-8-0		

చందాదారులగు వారలకు రు 10-12-0 గ్రంథములు పోస్టేజికాక రు 1-8-0 లకే వచ్చును.

శ్రీకృష్ణుడు.

"MESSAGE OF THE MARTYRS."

With a foreword by S. SRINIVASA IYENGAR,

(ex. Advocate-General Madras.)

Containing the thrilling messages and inspiring pronouncements on the present political situation by over 40 leaders, who have suffered imprisonment for the country's cause or are awaiting the same.

Words that rouse the Divinity in Man Thoughts that Stir the highest and noblest in Human Heart.

To be within the easy reach of all the book has been priced As. 8. only. Postage extra.

K. KYLAS & Co., Publishers, Triplicane, MADRAS.

ఓటో మోహిని

285కి

మీరు బతుకపోయి వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయుండు సమయములో నైనను వెండిండ్లు విందులు నిండుములలో నైనను ఈ ఆక్రియను యుపయోగించిన మంచి రోకాపుష్పముల వాసనను యిచ్చి మనసుకు ఆ రోకాపుష్పమునకు కాంతి నిచ్చును.

రోబినియా తైలము

జ్వరములములో ఉపయోగించుట గచ్చిన శక్తియులకు చూడవలె సాంవర్ధమును యిచ్చును.

అనేక శ్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతికటుంబములోను ఆవశ్యకము.

ఎల్లవోట్లను విక్రయించుచును.

ఓటో మోహిని ధర బుడ్డి 1.5 రూప 2, 1, 0-12-0, 0-8

రోబినియా తైలము ధర బుడ్డి 1-కి రూప 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras, పి. మూ 30 పెని, 6 బందరు వీధి. మదరాసు.

నీకు పురుషత్వ శక్తి

నంపూర్ణముగ నున్నదా?

ఆపురుషత్వశక్తిని బలమును మరల సంపాదించుటకు వ్యాధిని పూర్తిగా కుదర్చుతగిన ఔషధము నీకు తక్షణం కావలసి యున్నదా లేదా?

వృషయోగమును వాడి చూడుము.

ఇది, మకరధ్వజము, స్వర్ణము, కస్తూరి మున్నగువానినిచేయు షడ్భుజి శరీరమునందు జీర్ణమగు రూపముతో చేయబడినది. అది ఫలితములకు పూచీపడును. అది ఉత్సాహమును జీవశక్తిని శీఘ్రముగా మరల కలిగించును. అత్యధిక పురుష శక్తిని కలిగించును. 2-(3346)

30 దినములకు సరిపోవు ఔషధము ఉబ్బా 1-కి రు 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 5-5-0.

The Kalpataru Ayurvedic works and Stores.
94 Grey Street, Calcutta.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృక్షి, నాస్తలాకునము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకావ్యము, భూరైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టకేక రహస్యములు విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయచేయుట, ముమిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో నమాధియగుట, శరీరములేని రుకాయచేత ముట్టించుట, భూమిపైన గజముఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక చేయగల రసి గ్యారంటి యిచ్చుచున్నాము. దీనికల రూ 4-0-0 లు. (2118-683) ఓ. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి

సెక్యూరటీ కేసు

స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు

క్రతి 1-కి రూప 0-14-0.

పండిత మదన మోహన మాళవ్య

గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి

క్రతి 1-కి రూప 0-8-0.

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండునెన్ను.

392, ఎన్.ఎస్.నెడు, చెన్నపురి.

రెంపిలికాము:- వావిళ్ల, మదరాసు. (1487-547)

నీకు స్వరాజ్యము కావలెనా?

కావలసినచో

(8878)

"ఆలీ ప్రభృతుల నిర్బంధము"

(The Karachi Trial)

అను, దివ్యమైన నాటకమును చదువుము

నెల. 0 10-0 మాత్రమే. (పోస్టేజి ప్రత్యేకము)

స్వరాజ్య గ్రంథాలయము, తెనాలి.

స్వరాజ్య గ్రంథములు

మహాత్మా గాంధీ ఆరోగ్యదిగ్దర్శని	0	6	0
మహాత్ముని మహిమ	...	0	4
ఆసహాయోద్యమవిజయము	...	0	1
నాభిరీ తమాషా	...	0	0
మహాత్ముని శతకము	...	0	1
శిరియాశేచరిత్ర (హరికథ)	...	0	4

వలయువారు:— పాపుల్లర్ స్వచ్ఛంద్యు.

(8858)

వెజ్జాపురం (గోదావరి)

కావలెను

చట్టముల ననుసరించి పూర్తిగా యోగ్యత గలిగిన ఒక శానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరుగారు 6 మాసముల వరకు కావలెను. నెల 1-కి జీతము రూ 40 లును, బైసికిల్ అలవెన్సు నెల 1-కి రూ 5 లును యియ్యబడును. దరఖాస్తులు ఈక్రిందచేవాలు చేసినవారికి 1922 ఫిబ్రవరి నెల 15 వ తారీఖులోపల పంపుకొనవలెను.

మునిసిపల్ ఆఫీసు } డి. వి. మానుమంతరావు }
బెజవాడ } కలెక్టర్ }
81-1-1922 } మునిసిపల్ కాన్సిల్ }

స్వరాజ్యగీతములు

తెండవభాగము 0-4-0 ఇప్పుడే వెలువడినవి. తిలకు స్వరాజ్యశ్రమ వాసియగు గరిమెల్ల సత్యనారాయణ బి. ఏ. గారిచే విరచితము. ఈపుస్తకము వలన నచ్చు లాభమంతయు తిలకు స్వరాజ్యశ్రమ మునకు వినియోగింపబడును. సర్వజన మనోరంజకములు. ప్రతి ఆంధ్రగృహమున నుండవలసిది.

చిత్రరంజనుని జీవితము

ఇదివరలో నెకచిన్నపుస్తకమున ప్రచురించియున్నాము. కాచి చిన్నపుస్తకముతో సంతృప్తి పడుట మహాపురుషుడగు చిత్రరంజనునియెడల యపచారము మొనరించుటయని తలచి సంపూర్ణ జీవితమున తయారుచేయుచున్నాము. ఉపన్యాసములనుండి చీరికలును "సాగరసంగీతము" నందలి కొన్నిగీతములును, సందేశములు నిందు చేర్చబడినవి. 15 దినములలో పుస్తకము వెలువడును. మాకిదివరకు, ఆర్డర్లనంపి మము ప్రోత్సహించిన ఆంధ్రజనులంతవరకు తాళప్రార్థితులు.

ఇండియా యేజస్సి బీకో,
ప్రింట్ కేసు, చెన్నపట్టణము

అపాయములు

ప్రతిదినము, ప్రతిచోటను కలుగుచుండును.

రక్తము కాదుట, ఎముక విరుగుట, బెణుకులు, మూర్చ, శ్వాసావరోధము, నీళ్ళలోపడుట, కాలిన గాయములు, నలుకులు, గాయములు మున్నగునవి ఎచ్చటనో యొక్కచోట తప్పక ప్రతిదినము కలుగుచుండును.

సరియైన సహాయము లేకపోవుటచే తఱచుగా మరణములు, కాళ్ళతలపైను దుర్బలత, స్థిరమైన కురూపములు కలుగుచుండును. గనుక బాలురు, బాలికలు, పురుషులు, స్త్రీలు, ప్రతియొక్కరను చదువుకొని ప్రభువు చికిత్సను చేయుటకు తెలుసుకొనుట మంచిది.

డాక్టరు యు. రామారావుగారిచే వ్రాయబడిన అపాయములకు ప్రథమ చికిత్స" అను గ్రంథము అపాయములు గలిగినప్పుడు డాక్టరు వచ్చుంతదనుక చేయవలసిన ప్రథమ చికిత్సలను తెలుపును. అది బహు సులభమైతిలో వ్రాయబడియున్నది. విస్తామైన ఉదాహరణముతో ఆచుప్త వేయబడియున్నది.

ఆంగ్ల, తెనుగు భాషలలో ఈ పుస్తకము దొరకును. ధర 1 కి రూ. 0-12-0 ఇప్పటికివేసేటటు కాపీలు అమ్మకమైనవి.

Sri Krishnan Bros.,
Chemists & Opticians
Post Box No 166 Madras.

తెల్లకుప్పలకు పూచీయెన

ఔషధము

చక్కమైన యుండు తెల్లకుప్పలు వైపుత వలన 3 దినములలో మాయమై పోవును. ఈయోగము ఒకమహాత్మునిచే శ్రేష్ఠతమమైన మూలికలచే తయారు చేయబడినది. కుచ్చలు మాసిపోని ఎడల యిచ్చిన ధరకంటె రెండింతలు వైకము వాపనియ్య బడును, బుడ్డి రూ 3 లకు పీచి ద్వారా పంపబడును.

ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను
(3450) The Aryan Nursery, P O Kamtaul
Darbhanga.

ప్రభుత్వవైకృతి

(వంగలనరసింహాచార్యులు)

అసహాయోద్యమము ప్రారంభ మయినదిమొదలు ప్రభుత్వమువారు వివిధస్థితులలో కన్నట్లుచు వచ్చిరి. ప్రభుత్వమున వెక్కిరించిరి. తరువాత నీయుద్యమము దానియంత నదే చల్లారు నని యాశపడిరి. తరువాత దౌర్జన్యము రాసంతవరకు పేక్షచేయుచు మిరి. ఏదౌర్జన్యము లేకుండనే ఆలీసాదరణ నరెచ్చుచేసి క్రమమున నిర్బంధములు ప్రారంభించిరి. తరువాత నిర్బంధ కానములచేకొని పేలకొనిది నిరపరాధులను జైలుకంపిరి.

ఇప్పుడు కలతనొందినట్లు చరించుచున్నారు. ఈవిధి తమ లన్నియు చూచినయెడల నొక్కప్రభుత్వము, లేక వివిధ ప్రభుత్వములూ, యని సంభేషము పొడముచున్నది. ఈచర్యల నన్నింటిని పరిశీలించిచూడ, పిచ్చుకపై బ్రహ్మాస్త్రము వేయుట యైన గావలయును; లేకున్న ప్రభుత్వమువారి బలమున కఠిరమయిన శత్రువు నెదుర్కొనుట యయిన గావలెను. లేకున్న యెడల ప్రపంచములో బలవంతమైన ప్రభుత్వమని పేరుగాంచిన ప్రభుత్వమువారేద, ప్రభుత్వము జరుగుచున్న చర్యలేద. అకారణముగ నరెచ్చుచేసి శిక్షలు విధించుట శిక్షితులను పెట్టరాని తిప్పలు పెట్టుట, కారణమేమో తెలియకుండనే వారి, శిక్ష కాలములోనే, వదలుట, వదలినవారిని కారణము చెప్పకుండ తిరిగి యరెచ్చుచేయుట మొదలైన వైకృతులుచూడ నేవో విశేషముండి తీరవలెను.

రహస్య మిది; ప్రభుత్వమువారిపుడు తమ స్వంతరంగమున లేక. ఆంగ్లేయుల రాజకీయము లనగా మంత్రాంగము. మతము, నీతి, చర్చిలో నాదివారము నాడేగాని ప్రపంచ వ్యవహారము లలో, దినచర్యలలో, వారి కక్కరలేదు. అందువలన అనినమాట నిలువబెట్టుకొనవలెనను యిట్లుండి వారికిలేదు. భగవంతుని జూరి నీకొక చర్చిలోమాత్రమేగాన "శత్రువులను ప్రేమింపుము. అపకారి కుపకారముచేయుము" అని క్రీస్తు చెప్పిన వేదాంతములు రాజకీయములయందు దనాచరణీయములు. ఇంతకంటె యెక్కుడు నీతితో నేమొక్కిరింప ప్రభుత్వమును జరిగియుండలేదు. లాయడు జార్జిగారి ప్రభుత్వములో క్రొత్తపాప మేమియులేదు. క్రొత్తమంత్ర మచ్చుపక్షమున, యంకొక క్రొత్తరకపు మంత్రాంగమున వారితేరననుట ఇట్టి రాజకీయవైకృతుల ప్రాచ్య రాజకీయ సిద్ధాంతము లభ్యమగుట దుర్లభము. కావుననే బ్రిటిషువారు రాక పూర్వము, స్థాపితమయినరాజ్యము హిందూదేశమున లేదని ఆంగ్లేయ చరిత్రకారులు చెప్పి తమ యజ్ఞానమును ప్రపంచమునకు వెల్లడి చేయుచున్నారు. ఇందువలననే ప్రత్యేకము ధర్మమువై నాధారపడియుండు పంచాంగ పద్ధతి, యధిస్థానినందిన పరిపాలనల దనాచరణీయమని వీ రాపద్ధతిని నాశనముచేసిరి. తరువాత పాశ్చాత్య రాజకీయ సిద్ధాంతములను మనవిద్యార్థులకు గరప ప్రారంభించిరి. ఇవి శుద్ధభౌతిక సిద్ధాంతములగుటచేత యెహికాభివృద్ధికి తోడ్పడనాకను. మనవారు శహ్యాహితులై సనాతన సిద్ధాంతముల పీడి పాశ్చాత్య సిద్ధాంతముల గ్రహించి వాని ద్వారా స్వరాజ్యము సంపాదించవలెనని ప్రయత్నములు ప్రారంభించిరి. సంవత్సరమున కొక తూరి కాలగెను సమావేశము చేయుట, తీర్మానము లామోషించుట, కడుపులోలేని కృతజ్ఞతను ప్రభుత్వమువారికి చూపుట, ప్రభుత్వమువారి కొంచెము మేలుచేసిన గంపంతచేసి ముఖస్తుతి చేయుట మొదలైనవి మననాయకులు ప్రారంభించిరి. అనగా మననాయకులు బ్రిటిషువారి తేరిన రాజకీయభూమి (మంత్రాంగము) యందే పోరాటము ప్రారంభించిరి. ప్రభుత్వమువారికి పిలుగనే యుండెను. ఈ సిద్ధాంతములందు కొద్ది యనుభవముమాత్రము గల మన నాయకులను చలకనగ జయించుచుండిరి. వారిసిద్ధాంతములో, లంచమిచ్చినకాని దేమున్నది? ప్రజలు విలపించుచున్నారని తాను సిగ్గుగా విలపింప ప్రారంభించిన నాయకుని కేదైన యుద్యోగమిచ్చినయెడల వానితోదమాగును. ప్రజల కీ నాయకుని ప్రగల్భములును అర్థముకాలేదు. ప్రభుత్వము వారితని మోసముచేసిన రాజకీయ తత్రము శర్మము కాలేదు. వీరి యాశయము, పేరుగనుండెడిది. నాయకు డధికారియగుట యందే వాకు సంతసింపెడివారు. ఇంకొక యుద్యోగభిక్షుకుడు బయట చేరువరకు ప్రభుత్వమువారికి భయములేదు.

ఇప్పుడు డాకాలము పోయినది. సహాయనిరాకరణోద్యమము వచ్చినది. ఇప్పుడు మోసదవులకు స్వంతరాజకీయ రంగ మేప్పడినది. వైకము చర్చిలో నాదివారమునాడు మాత్రము రాదు. ఎప్పుడూను, ప్రతిచోటునందును, ప్రతివాక్కుగనందును, ప్రతికార్యమందును యుండును. కాన బహిష్కరణపంచమదు గూడ టక్కురితనముకు తావులేదని బోధించి, యట్లు నడచు

చున్నాము. ప్రస్తుతప్రభుత్వ విధానము తొలగించుట మనయాశయము గాన దానిని బ్రకటించుచున్నాము. అందుచేతనే రహస్యపుఖాబులను నాకు పంపవద్దని గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికలో కోరెను. ధర్మమునకును రహస్యములకును బద్ధవిరోధము. ఇట్టి రాజకీయముల నెదుర్కొనుట ప్రభుత్వమువారికి చేతకాలేదు. భూమిపై నున్నంతవరకు బలకాలియైన గజేంద్రుడు నీటిలో మకరికి జూకువాడెను

భగవంతునివై నాధారపడియుండు రాజకీయరంగము నవలంబించి యున్నాము గాన అహింసయే ఆయుధముగ గొని నాము. దౌర్జన్యము నారాధించుచుండిన ప్రభుత్వమువారికి దీని నెదుర్కొను టెట్లో బోధపడలేదు. విరోధి కత్తిమాసి నిలబడిన యెడల తానుగూడ నట్లుచేసి యుద్ధము చేసి జయమందితినని సంతసింపవచ్చును. ఆయుధమీనునివై కత్తికట్టినయెడల నీలో ఏకే వెక్కిరింపుగ నుండును.

కావున ప్రభుత్వమువారినిగిరి ఒహుకోచనీయము. బహిష్కరముగ ప్రకటించుచున్న విరోధి యెదుటనున్నాడు. యెదుర్కొను మార్గము తెలియలేదు. అందువలన వివిధప్రయత్నములు చేసి చూచుచున్నాడు.

ప్రభుత్వమువారిసంగతిగ హించుటకసరము. మార్గము తెలియక చేయుప్రయత్నములు వ్యర్థము కాక తప్పదు. ధర్మపోరాటము నెదుర్కొనుటకు ధర్మమార్గమే యవలంబింపవలెను. మానవునికి స్వాతంత్ర్యమిచ్చుటకాదు, స్వాతంత్ర్యము ముందనిచ్చుట - ధర్మము. ఇది వెంటనే ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి భారతీయుల స్వరాజ్యమున కంగీకరింతురు గాక!

ద్వారాపూడి:—1 లేదని మా గ్రామమునకు రామచంద్రపురమునుండియు, తునినుండియు సుమారు 50 మంది కాంతియై కులు విచ్చేరి మా గ్రామసంకల్పో విడచిబట్టలు, నూలు అమ్ముదు కాణములవద్ద పీకటింగు బహుకాంతముగా చేసినారు. చాల జలప్రదము గాంచినది. ప్రతివారపుసంతోషాను సుమారు 40 వేల రూపాయల బట్టలు, నూలు, అమ్ముడు పోవుచున్నవి. కాని నేడు ఒకవందరూపాయల అమ్మకము మాత్రమే యైనది.

హెచ్చరిక

లేటు మాడపాటి వెంకటేశ్వరావు పంతులుగారి కొమార్డు సూర్యనారాయణరావు తాలూకు, మాడపాటి గుర్తయ్య, యీ లక్ష్మీనగరహ్వారావు, యీ శ్రీరాములు అనే రామారావు, యీ లక్ష్మీకాంత రావుగార్లకు రిజిస్టర్డ్ పిష్ ద్వారా సర్కసుమించిన ఆ పిల్లో పుయుగ్యుర గ్రామంలోని య 25-0 లవై చిల్లర మామిడితోట కొంత నివేశన స్థలం నీకు నాన్న వెంకటసుబ్బయ్యగారికి రిలీజు దస్తావేజు వ్రాయించి యిచ్చివున్నారు. యిదిగాక నాకు రు 4400 లు ఘమాదగా బాకవుండి లక్ష్మీ నరసింహ్వారావు, రామారావుగార్లు ప్రాంతరి నోటు వ్రాయించి యిచ్చివున్నారు. రు 2200 లవై చిల్లరబాకి మావద్ద జాలై నెలలో పుచ్చుకుని రకీడు యిచ్చివున్నారు. 1-11-12 లేదిన య 89 లవై చిల్లర మాగానిభూమి, కొడారి వాడిపాటి దిబ్బ, గల్లకొట్టు దానికి అంటివున్న పాటిస్తలం రు 27420 లకు విక్రయించుటకు ఫయిసులుచేసి బయనా పుచ్చుకొనివున్నారు. మిగతా యావదాస్తీ చాగంటి కైలాస రావుగారికి విక్రయించుటకు గడచిన నవంబరు నెలాఖర్న యగ్రిమెంటు వ్రాయించి యిచ్చియున్నారు. యీ సంగతులు బెజవాడ, బందరు, గుడివాడ నూజివీడు గుంటూరు యీవైపుల వుండే చాలామందికి తెలుసును. వైకంగతులు తెలియదని ముందు వాదనచేయ గలందులకు అడ్డుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య, కాతా సూర్యనారాయణరావు, లింగం వెంకటసుబ్బయ్య కోగంటి వెంట్లామయ్యగార్లు వారిపేరనో లేక వారి బంధువులులేక స్నేహితులు పేదనో విక్రయ దస్తావేజు వ్రాయించుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలిసినది. అట్టి దస్తావేజు వైన కనుకపూర్వ దస్తావేజులు యెగ్రిమెంటును బాధించదని యందువల్ల అందరికి హెచ్చరిక చాడవలెనని.

ది 2-2-1922 వేగరాజు వెంకటేశ్వరావు

ముఖ్య గవనింపు

యోగ్యతాపత్రములు

(6) బెనారస్ సీటీనందుండు దుర్గా మెడికల్ కళాశాలవారి టూనిక్ గులికలను సేవించుటవలన రాజకీయర అను నాన్నే హితుడు నపుంసకత్వము లేక కుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 నెలలనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతను చాలానుఖముగా నున్నాడని చెప్పటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. డేరాధూన్ }
28-9-19 } బ్రిజ్ కిషోర్

వెంటుక లే ఆందము.

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దువ్వెనతో ఊడి రాకమును వే త్వరపడుదు.
ఊడినప్పుడు మొదలు వెట్టివయెడల వెంటుకలు పొడైపోవును.
అంతవరకు రానియవద్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు వెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంటుకల వెట్టి రోగ మున్నను, కోరో మాంద్య మున్నను,
యిది దివ్యవధుము.

వెంటుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టు
వలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా రిజర్వు నెన్ను సర్వోత్కృష్టమైన జేయను.

వల బుడ్డి 1-కి 2-క రూపాయి. వి. డి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము

విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లమ్మకా రందరివద్దనున్న, సరకు లమ్మకా
వారివద్దను గూడ దొరుకును. లేకున్న,

సోలు యె వెంటుకలు.

ఆంగ్ల యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్

కెమికల్స్ కంపెనీ,

(126) 155 బామ్బాయ్, బొంబాయి

మీకు నువ్వొక ద్రవ్యము, లేక అల్పము కావలసినప్పుడు
"టెటో డిల్ బహార్" కు వ్రాయుడు.
ఇది రిజర్వు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.
1 టెన్సు బుడ్డి 1-కి 2-క రూ 2-0-0
1 డ్రాము " " 0-12-0
1 ట్రాము " " 0-8-0
కొన్ని చుక్కలు లేదా రుమాలుయందు చల్లిన మిక్కిలి
చునోపారమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

హరికథ

లోకమాన్యుని పవిత్ర జీవితము

ఇ హ ప ర సా ధ న ము
అంధదేశమున నభిముఖముల నివరకే వ్యాప్తమైనది.
అంధకర్తలు: చె. వెంకట్రామయ్య, వా. వెం. నరసింహారావు
ప్రభుత్వముగాక, ప్రతి 1-కి రూ 0-8-0. 12 ప్రతులు 5-0-0
వలయువారు దా. వెం. నరసింహారావు,
రాజేంద్రగూడెం, కృష్ణాజిల్లా. (8291)

జాతక రత్నము

జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే
సంకల్పర ఫలితములను శాస్త్రజ్ఞుడు నిడింగుతో సహా యెన్ని
సంకల్పరములైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కరలేకయే
తమంతటా తాము వాసికొనగలరు. భవము, సంతానము మున్నగు
వ్యాజకభావములతో మీరీ బాతకములను మీరే వ్రాసికొన
గలరు. ఇది యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
భువనగిరి, విశాఖపట్నంబిల్లా

హిందూదేశముల మూలధనములలోను హిందూదేశము పరిశ్రమము వలనను తయారైన హిందూదేశపు సరకులు

ఆయా కాలములకు తగినట్టి జనిలిడిననులు మా వద్ద నిద్ద
ముగా నున్నది. అన్ని రకముల హిందూదేశపు జనిలిడిననులు
ఎప్పుడును నిలువచేసి యుండు మా పెద్ద అంగడికి ఆంద
రును దయచేసి వచ్చి చూడవలెనని కోరెదను.

చల్లారాం గైయానుచందు

(2300) గొప్ప అద్దములతో అందముగ నుండు పావు
9, 10, 11, రత్నబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

నంద్యాల

(ఒక విలేఖను నుండి)

ఉద్యోగుల నిరంకుశత్వము

ఫిబ్రవరి, 1 - ఈ గ్రామములో వర్తకులు ప్రతి అమావాస్య
నాడు ఆంగ్లముననే ఆచారము చాలా కాలమునుండి యు
న్నది. ఈ ఆచారము నాడన్న అసహాయద్యమునకున్న
వీలాటి సంబంధమున్న లేదు. ఈ విషయము సర్కారు యు
ద్యోగములకు లేనిపోలేదు. అయినను గడచిన అమావాస్య
నాడు పోలీసువారు వర్తకులను బెదిరించి ఆంగ్లము తెగవని
నిక్కచ్చి చేసిసారు వారికి భయపడి అనేకమంది ఆంగ్ల
తెరచినారని చెప్పుటకు విచారపడుచున్నాను. అమావాస్య
నాడు ఆంగ్లముననే విషయములో సర్కారువారు అనా
వస్యముగా జ్యోతిషము పున్నుకొనుచున్నారు. మొత్తానికి వారి
యిట్లేము ప్రజలను బెదిరించుటకీపు వేరేమియు లేదు. ఇట్టి
సిద్ధిలో అన్యాయమును కాపాడుకొనవలసినది ముఖ్యమైనది.

తాలూకాబోర్డు

30-1-22 వ తేదీన ఈ గ్రామములో జరిగిన తాలూకా
బోర్డు మీటింగులో సుప్రసిద్ధ అసహాయవాదులైన మురారీశ్రీ
మిడుతూరు తువ్వగోవిందరెడ్డిగారు తాలూకా బోర్డుపాతకాల
లో బొంబులకు రాటుమరుగుకు పరిశ్రమను వేర్పరచిన తీర్మాన
మును ఉపసాదించిరి. ఆదేశప్రకారము బోర్డువారు తీర్మానించి
అందుకుగాను గింం రూపాయలు మంజూరుచేసి, యీ తాలూ
కా బోర్డుపాతకాలలో బొంబులకు బాతీయభావము కలుగుటకు
గాను బాతీయగీతములను వేళ్చుచున్నారు.

తెనాలివార్తలు.

(ఒక విలేఖను నుండి)

అల్పానీ వేలములు

ఫిబ్రవరి: ఈ గోజున మాతాలూకా సారా, నల్లబెరు
వగయిరా దుకాణములు వేలములు చేయబడినవి. తాలూకా
లోని అన్ని దుకాణములు వేలములో పాడబడినవి. కాని యిది
వకు మామూలుగా పాడుచున్న ప్రాంత యిబారాదారులుగాని
గ్రామాదులనుంచిగాని పాడుటకు ఒక్కరైనను కానపడలేదు.
సహాయవాదుల మని చెప్పుకొనువారలలో కొందరు క్రాప
యడ్డ పల్లి, బెజవాడ, వంగోలు, మొదలగు
గ్రామాదులనుండి వచ్చి తాలూకాలోని, దుకాణము
లన్నియు వీరలచే పాడబడినవి. ఈ పాడబడిన దుకాణములు
గ్రామాదులలో వెట్టి అమ్ముచున్నారేమియు గానవచ్చుచేదు.
వల్లెగ్రామాదులవారు చాలాపట్టుదలతో నున్నారు. మాగ్రామా
దులలో యెవరు పాడకుండునట్లు యేర్పాటులుచేసుకొని వుంటే
యితరులు పాడిరని యేగియెమకొనుచున్నారు. మాకాంతివైసి
గులు యిగోజు చూపిన ఉత్సాహము, పట్టుదల, శాత్రు
దిగ్గము కలుగజేసినది. సర్కారు వారు ఆ సహాయ
వాదులు లోపల ప్రవేశించుటకు వీలు లేకుండా
రిజర్వు లోకల్ పోలీసులు 20 మందిని కాటలాముంచి పాట
పాడకదని చెప్పుటకుగూడా అభ్యంతరము గలుగజేసిరి. కాంతి
వైసిగులు లోపలకూడా వెళ్లి పాడవద్దని చెప్పుటకు నిశ్చయం
చుకొని లోపల ప్రవేశించిన వెంటనే డిప్యూటీ కలెక్టరు 144
శక్తి ప్రకారం పాడవద్దని చెప్పుట నిరసింపుచున్నానని వూరు
పేరులేక ఒక నోటీసును పదివినిసింది భయపెట్టజూచివారు.
కాని దానిని లక్ష్యముచేయక పాడవద్దని చెప్పుట ప్రా
రంభించిన వెంటనే పోలీసు సబ్ యిక్స్ పెక్టరు
సుబ్బయ్యపంతులు, సబ్ మేజిస్ట్రేటు గార్లు కాంతి
వైసిగులను బూట్లుకాళ్లతో తన్నియ, క్రిందపడునట్లు పాడ
వట్టి నెట్టుటయు తలకాయలను రాతిగోడలకుచేసి కొట్టుటయు
చేతులతో కొట్టెయ్య, లోపలనుండి పోలీసుగులుచే తీసుకొని
రాబడి క్రింద గజముయెత్తుచుండి పడవేయుటయు, తిట్టుటయు
కాద్యము వచ్చినటుల ప్రారంభమును, ముగ్ధముగను, అజ్ఞానము
గను ప్రదర్శించిరి. బూట్లుకాళ్లతో తన్నిటకు కొంతమందికి
నాడములు గ్రుచ్చుకొని రక్తమువచ్చినను, నడుములు పిరిగినను,
బెట్టులు తగిలినను, కాంతివైసిగులు, సహాయతోను, నిశ్చయము
గాను, సాయంత్రం గంటలవరకు వైబాఫల నన్నిటిని ఒప్పుతో
నసించి తమపట్టును చివరవరకు వదిలక పాడవద్దని బోధచేయు
చునే యుండిరి. మాపట్టుబడులో యిగోజున యెవరు చూచి
నను సబ్ ఇక్స్ పెక్టరు, సబ్ మేజిస్ట్రేటు చేసిన దుర్మార్గములను
గురించి జనులు అసహ్యముతో చెప్పుకొనుచున్నారు. కాంతి
వైసిగులు చూపిన శాత్రుత్వమును అత్యగ్రహణముచున్నారు. పోలీసు
సర్కిల్ ఇక్స్ పెక్టరును, రిజర్వుఫోర్సులను చూపిన శాత్రుత్వము
కూడ మిగుల పొగడగియున్నది.

డాక్టరు మణిలాలుగారు

ప్రచారకర్త

డాక్టరు మణిలాలుగారు రామేశ్వరమునందు ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన మరణమునకు వచ్చిరి. ఈ ప్రతినిధివాక్యములు జని సింగులను ప్రభుత్వమువారు, నియమితకాలములో వేరమునందు పెడలిపోవలయును మణిలాలుగారివై నిధించిన ప్రవాసపుటలైతలు పునుగులించి ప్రశ్నించిరి. ఈ ప్రవాసమున వారి కీక్రిందివిధముగ సంభాషణము జరిగెను:-

ప్రతినిధి: - నేను మిమ్ములను గలసికొని లింగండులకు ఆనందము నందుచున్నాడను. మీరెవరిని నేను వింటిని మీరు చాలకాలము క్షిణిదీపులందుంటిరి. మరలనునుగూడ కొంత కాలముంటిరి. దీక్షిణాధికాయందును, మరికొంత కాలము న్యూజ్ లుండనుగూడ నుంటిరి. మీరు రెండుపర్యాయములు ఆస్ట్రేలియాకు గూడ జనియంటిరి. ఈ ప్రదేశములందు భారతీయులస్థితిని గురించి మీరెవరైనా వివరములు. కాని ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమున కిలాను ప్రభుత్వమువారు మీరు భారతదేశమునకు బయలుదేరుటకు ముందు మీరెవరిని చూసినారు. గురించి వివరములున్నాడను, మీరు సింగులను ఎప్పుడు వచ్చితిరి?

ఉ: - ఆక్టోబరు 9 వ తేదీ ఆర్ధరాత్రి యగునకి నేను సింగులను వచ్చితిని. హాగ్గుల పోలీసు స్టేషను, నేను "ఒక్క రా" వాడనై నుండగా వాడొకరు వచ్చి నన్నొక ప్రక్కకు పిలిచి, నేను సాధ్యమైంది త్వరలో ఆ గా 10 వ తేదీని సింగులను వెదలి పోవలయునని పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు తెనరలు కోరినట్లుగా నోటిమాటలతో నాకు చెలిపెను.

ప్ర: - కారణముల నేమైన నాకు మీకు చెలిపెనా?

ఉ: - కారణముల నేమియు చెలిపలేదు.

ప్ర: - మీ నేమని ప్రభుత్వం మీచ్చితిరి.

ఉ: - నాయభివృద్ధిని నుండి ఇన్స్పెక్టరు జెనరలుగారికి తెలుపవలెననియు నన్ను పదిలంబుకొనుటకు వారంత తొందర పడుచున్నయెడల వా రేదైనా న్యాయాధిపత్యమును నేను తెలుపుచు విభజనమున నాకీయంబున యుండుననియు, అంతయుగాక భారతదేశమునకు వెలిపోవుటకు నాకు గుఱువులగుడ నీనునలసి యుండుననియు నేను నుడివితిని. అతడు వెదలి పోయెను.

ప్ర: - తరువాత నేమి జరిగెను?

ప్ర: - మరునాడు దయమున నొక కానిస్టేబులు (భారతదేశము) నా బంధు వచ్చి భారతదేశమునకు నా విడు నామాను వెలుపలకు కోరెను. నేను తిరుప్పూరించిరిని మిగిలిన భారత ప్రయాణికులట్లుగా విడిచిరి. మీరెవరులకు కేయరు అని అతడు నన్ను ప్రశ్నించెను. మిగిలిన భారతీయులు నీకు చెలి 10 రూపముల నొటులను తీయవచ్చును. నేనుమాత్రము నాకు గావించినట్లు గావించని నుడివితిని. అట్లు వెలుపలపోయినయెడల అతనివై యు ద్యోగులవలన చిక్కులు సంభవించవచ్చుననియు కనుక చిరు నామాను వెలుపలకి ననియు నాకు కోరెను. "భారతీయుల

శంకరను ప్రభుత్వమున నాకు నొక ఒకరితో కలిసియుంచి తరువాత వచ్చిన యూరోపియనులను వేరొకరితోగోని దీసి కొనిపోయి వారికి సదుపాయములను గావించుచు అంతవరకును నున్ను కొట్టునంత నిలిపియుంచి నున్నవమాని చెనని" యు నందు చే నేను వారికోర్కెను దీర్చుటకు కష్టముగోరెననియు చెలిపితిని. వారు విశ్వాసము లగుటకు సహజముగ నే వారెక్కుడు నాద రిపబడుతునని యారెడు కల్గెను. "ఇట్టివిధములు చేయుటకు నీవు నేమియు ప్రభుత్వమును నీయు పియను యుజ్జోగిని తీసివేయవలెను." అని నేను నాడి వితిని. వా చిరు నామా కొరకొకను "తను నన్ను గుఱుచునే యుండెను. "నాకు భారతదేశమున నొక యంగుళ్యముధూమియైనను లేను. అందుచే నాకు భారతదేశపు చిహ్నము లేదు. భారతదేశమున నాకేమి యుండెను. క్షిణియందు నాకు ఆరుప్రదేశములలో న్యూజ్ములు గలవు. క్షిణిప్రభుత్వం ర్యలవలన నే నక్కడ వసించుటకు పిలువకపోయినది. నాన్నే పోలీసు యాదార్యముగూడ నాధార పడి నేనును నాకుటు. బయలుదేరుట ఒక ప్రదేశమునందు నేరి యొక ప్రదేశమున తిరుగుచునుంటిని. అందుచే నేను బొంబయి జని యచ్చుల గన్ననను అతని న్యూజ్మును తొక్కినాను నా నివాసముగోరియతెనని యడిగెయెడల నన్ను తడుతుండ వెదల నుపపచ్చును. ఎట్టెనను సరే. నీవై యధికారి నాతో నుల్లం ప్రభుత్వమును జరుపకోరియెడల ధాయకుకుక్క అంకు నన్ను అనువాదపేర వ్రాసిన నాకు చేతును" అని యంటిని. "అది సరిపోదు. ధాయకుకుక్క అందు సన్న బొంబయియొ లేక కలబ్రాయె తెలుపవలెను" అని యారె దనెను. ఏదైనను సరే యని నేనంటిని.

ప్ర: - పోలీసుల నా రంతట నేమిచేసిరి?

ఉ: - నేను సింగులను దున్నుకొకలము నానీడల వెంటి పడి సి. వి డీకు తిరుగుచుంటిరి. ఒకప్పుడు ఇద్దరు ఒకప్పుడు నలుగురు ఒకప్పుడు ఎనిమిదిమంది గూడ నావెనుక నుండెవారు. చివరకు నావెంటి ఒక్కడు మాత్రముండెవాడు. అందఱు ఒకడు మిఠాయిలను మెడకు తగిలించుకొని తిరుగుచు వచ్చి మావెంటల కామిఠాయిలను వెట్టి వారివలన నాచక్కలను గురించి చెలిపి నుటకు ప్రయత్నించెదవాడు.

ప్ర: - మీరు సింగుల నెందులకు విడిచితిరి?

ఉ: - దీనివలన 21 వ తేదీని సి. వి. డి ఇన్స్పెక్టరు నావెనుక వచ్చి నన్ను పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు తెనరలు కచ్చేరికి పిలుచుచున్నాననియు, రావలయుననియు నన్ను కోరెను. నే నచ్చుటకు వెదలుటకు నిరాకరించితిని. అంతట ఒక కానిస్టేబులు కట్టుకొని దిక్కుబట్టి ఇన్స్పెక్టరు తెనరలు అచ్చటికివచ్చి 16 దినములలో నేను సింగుల వదలివెట్టి వెదలిపోవలె నని ప్రభుత్వమువారు కోరెనున్నానని నాకు చెలిపెను. ఇతరరకు కానిస్టేబులున కచ్చిని జవాబున ఇతనికిగూడ నిచ్చితిని. దీనిం బట్టి 29 వ తేదీని సింగుల గన్నుల గారి సంతకముతో నొక యుల్లంపు నేను సింగులను వదలివెట్టి పో క తెనని నా వై వారితీయబడెను. ఈ యుల్లంపునకు తమయస్మతిని జూపుటకు జనవరి 7 వ తేదీని కొలంబోయం దొక నావ్వుపట్ల గావించబడెను.

కొలంబో భారతసంఘాద్వైతలగు లారీ ముక్కువృక్షగా గ్రా సుధాధిపత్యము వహించిరి. ఆసభకు నింహాళియులును భారతీయులును కాలముండి చనుడెంచిరి

ప్ర: - ఇందులన నేమైన ఫలము గలిగెనా?

ఉ: - ఈ యసభ్యులి చెలిపినను, గౌరవనీయులగు తలెమిత్తు మొదలగువారు గన్నులన కంత చెప్పినను వారు వివరము. నేను కొలంబోను నావెట్టుమై వచ్చిపోయెదననియు తిరిగి యెప్పుడును రావనియు వ్రాసియచ్చినయెడల కాలవ్యవధిని 10 దినములవరకు పొచ్చించెదనని మాత్రము చెలిపెను. నేనిం దుల కొప్పుకొనలేదు. జనవరి 9 వ తేదీననే కొలంబోనుండి ప్రయాణమైతిని. నేను ప్రయాణమైయెత్తుచు ప్లాటుఫాముమీద చాలమంది భారతీయులును నింహాళియులును సమావేశమై, నేను ప్రేమనుచుంటి బయలుదేరునపుడు గాంధీకి జై అనుధ్వనులు మిన్ను మ్రోసెను.

ప్ర: - మీరు రామేశ్వరం మీప్పుడు వచ్చితిరి?

ఉ: - 10 వ తేదీన వచ్చితిని.

ప్ర: - రామేశ్వరమునందు మీరెంతకంటె ఎక్కువ ఆద రముతో చూడఁజేసి విరిలవెదను.

ఉ: - అది యేమియో మీకుచెలిపెదను. 18 వ తేదీని సంపూర్ణవారతాళము జరిగెను. హెడ్డుకానిస్టేబులు గావలను కొనిన కానిస్టేబులును ఈ వారతాళమునకు నేను కారణ మని తన వైవాధి చెలిపిరి. నేను నివసించుచున్న భక్తకాలనుండి వెదలి పోవుటకు యధికారులు యూనియను నోట్ల అధ్యక్షుని ప్రేరేపించిరి. నన్ను దోచును వలె నలిపిజేయుటలు వెదలించుటలను గురించియు, నన్నును అతనిని సంక్షిప్తము నున్నవారిని (విటిమప్రభుత్వము) గురించియు, ఒక రమిశ్ బ్రాహ్మణపోలీసుఇన్స్పెక్టరు నాకు పరస్పరమునందును. భక్త కాలలో నింకను నివసించుచున్నందునను, రామేశ్వరమునందు మూడు సభలలో సుపర్యసించిండుటకును నావై క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోర్టుగింద నేను దీక్షిణ దలచితిని గూడ నాకు నాకు తెప్పెను హిందూతత్వమునకు ముఖ్యస్థాన మగు రామేశ్వరమునందు హిందూ భక్త కాల యందు యూర పియముల రెండుమాసములవరకుగూడ నికంటిని. వా రచ్చట మాంసమును సారమునుగూడ తిరి ఆర్జునము ది హింకు పును వెదలిపామ్మని యాజ్ఞాపించిరి.

ప్ర: - ఫలిత, దక్షిణాధికారి, మొదలగు ప్రదేశములలో భారతీయులను గురించి వెలుపుటకు మీ కప్పుడు పిలుచునా?

ఉ: - అదియమునై నింకొకమాట చెలిపెదను.

(హిందూపత్రిక)

కొట్టుకొందకు కరూత్రితమునకు బోవుయత్రితు లకు నీటివనతి లేక బాధగానుండుననియు, పంపుములముగా చెరువుకు నింపవచ్చుననియును గురించి యాత్రాధులకు ఆ రెండుకోర్కెలను సదుపాయము గలిగించుట ముఖ్యమనియు రసారాపుచేట జమిందారుగా కిందును గూర్చి క్రధవహింప కలె ననియు ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

యినాం ! యినాం !!
60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు
వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి
సుఖజీవిత రహస్యపుస్తకము
ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము
నకు వ్రాయవలెను. (3895)
ఈ పుస్తకములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.
The Swasthya Sahaya Pharmacy,
30-2 Harrison Road, Calcutta.

నోటీసు
గుంటూరుజిల్లా బాపట్ల తాలూకా పొన్నూరు పోస్టులో
చేసిన నిమగ్నతల కాపురముల సంసార వలదుడు దేవరపల్లి నాగ
భూషణం భార్య చునాలక్ష్మమ్మ వ్రాసుకొన్నది యేమనగా:-
నా భర్త దేవరపల్లి నాగభూషణంగారు నాకు ఆయన
చనిపోయ్యే కాలమును వ్రాసి రిజిస్టర్ చేయించి యిచ్చిన విల్లు
కాగితము ప్రకారము నేను ఒక పిల్లవాడిని దత్తత చేసుకొన
వలెనున్నాను. గనుక యీ లేఖ ఆయనకు రెండు మాసముల
లోపల వారములు జూతులు యెక్కడనైనా పున్నయెడలనున్న
సరియయిన వారములు అయినట్లు నిత్యమునున్న పిటితో
నా వద్దకు రావలెను.
దేవరపల్లి మహాలక్ష్మమ్మ
నిమగ్నతల, (బాపట్లతాలూకా)
పొన్నూరు పోస్టు. (గుంటూరుజిల్లా)

ఇ నాం 1922 సం॥ ఇ నాం
మహాత్మా గాంధీ ఛాయాపటము వేసిన లెటరు వేపరు
100 కాగితములు చేసిన కట్ట 1-కి 10 అణాలు, కట్ట 12-కి రూపాయలు 6.
కనరు 100-కి అ 14, 1000-కి రూ 7-8-0. కార్డు 100-కి అ 14, 1000-కి 7-8-0.
మహాత్మా గాంధీ - తిలక్ - దాస్
లజపతిరాయి అలిసోదరుల దివ్యవరము
ప్రతి పెద్ద అక్షరములు వేసిన తేడిలు పెద్ద సున్నున తయారుచేసి 6 అణా వెలగల కాలాడరు
క్రిందటి సామానులు తీయువారికి బహుమానముగా పంపబడును. (20 తేది ఫిబ్రవరి నెల వరకు)
ఆర్డరుతో అడ్వాన్సు పంపవలెను. మీ అచ్చుపనులకు మాకు వ్రాయును.
Pictorial Company,
Printers & Designers,
41, Broadway, MADRAS.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

గాంధీమహాత్ముడు రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన లేఖ—మహాత్ముడు అహమ్మదాబాదులో సత్యాగ్రహశ్రమవాసులకు చేసిన నిర్ణయ నోవడేశము

కాంగ్రెసు కార్యసంఘము - విదేశములందు ప్రచారము

ఆలీ సోదరప్రముఖులు - 30 వ తేదీనుండి భోజనముమాని యుపనయించుచుండుట

ఎస్. సి. కెల్కరుగారి కేసు - కెల్కరుగారు జుర్రానా చెల్లింపకపోవుట

లాలా లజపతిరాయగారి కేసు—7 వ తేదీకి వాయిదావేయుట

మహాత్ముడు లేఖలో గుంటూరు మండలమున 100 గ్రామములలో ఆజ్ఞోల్లంఘనమున కనుమతి నిచ్చెదనని సూచించుట

జాంబాయిరాష్ట్రము

మహాత్ముడు రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన లేఖ

సూరతు మండలమునందలి బార్డోలీనుండి ప్రజెవరి 1 వ తేదీని గాంధీమహాత్ముడు రాజప్రతినిధి కీలేఖను వ్రాసెను. భారతీయులు పంజాబు, ఖలూఢతు, స్వరాజ్యవిషయములందు చేసిననిశ్చయమును దొరతనమువారు నిరంతరమును నిరాకరించి అపరాధ మొనరించినందున ప్రభుత్వము పట్ల దేశీయులకు గల విముఖత్వమును వెల్లడించుటకు బార్డోలీలో ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు మొదట నిశ్చయింపబడెను. గాని జాంబాయి అల్లరులవలన నాప్రయత్నము నిలిచిపోయినది. ఇంతలో దొరతనమువారు దేశమునందనేకభాగములలో తీవ్రమగు నిర్బంధవిధానములు ప్రారంభించిరి గాన పక్షవాతమునకు పాలుపడిన వాక్స్వాతంత్ర్యమును, సంఘస్వాతంత్ర్యమును, ముద్రాలయ పత్రికా స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుట దేశీయుల కవసర ప్రాథమిక కృత్యముగ తీర్చునది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రస్తుత మనస్థితిని బట్టియు, దేశమునందలి దౌర్జన్యశక్తులను పూర్తిగావశపరచుకొనుటకు దేశము సుసిద్ధమై యుండక పోవుటకు బట్టియు దేశీయనాయకుల సమావేశమును జరుపునట్లు మిమ్మురు (రాజప్రతినిధి) ప్రోత్సహపరచుటకు మాలావ్యాగాదు మున్నగువా రొనర్చినభారతో సంబంధము కలిగించుకొనుట కసహాయవాదు అంగీకరింపలేదు. గాని అవసరమగు ప్రజాప్రతినిధిని నివారింప నాతుగుడగను నేను మాలవ్యాసభవారి సూచనల నంగీకరించునట్లు కాంగ్రెసు కార్యసంఘమునకు సూచించుటకు నెనుడియ లేదు. రాజప్రతినిధి అంతర్జాతీయ సమాగమ యుపన్యాసమునందు సూచించినట్లేనే యున్న పని భావించి మాలవ్యాసభవారు తీర్మానములను చేసినను రాజప్రతినిధి ఆ సూచనలను నిర్లక్ష్యముగ నిరాకరించెను. గాన దేశీయులు తమకోరికల నమలు జరిపించుటకు దౌర్జన్య విరహిత మగు నేదోయొకవిధానము ననుసరించుటయే విధియైనది. ఆవిసోదరులు ఎట్టివరతులును లేకుండ తమూపణ నిచ్చినపుడు రాజప్రతినిధి ఏర్పడిన నాగరకపద్ధతి పూర్తిగా ఆతిక్రమింపబడినదని ప్రస్తుతము జరుగు కార్యములవలన స్పష్టమగుచున్నది. అసహాయవాదులు పనులలోను మూలలలోను దౌర్జన్యమును చూపకుండ నున్నంతకాలము యిండియాదొరతనము కల్పించుకొనగూడదని రాజప్రతినిధి అప్పుడు నుడివెను. అంతరంగా దొరతనము తట్టస్థముగ నుండినచో ప్రజాభిప్రాయము వికసించి

యుండును. దేశమునందలి దౌర్జన్యశక్తులకు పూర్తిగా వశపరచుకొనువరకును కొట్టి కొలిది సంఖ్యగల అసహాయవాదులలో నధిక మగు క్రమశిక్షను నెలకొల్పువరకును కాంగ్రెసువారు ఆజ్ఞోల్లంఘనమునకు కావలెనని గడంగుట కనుమతించి యుండరు. అటుగాక న్యాయవిరహితమగు నిర్బంధవిధానము ప్రారంభింపబడుటచే సమష్టి ఆజ్ఞోల్లంఘనము నవలంబించుట అవశ్య అవసర విధానమయ్యెను. ప్రస్తుత మది బార్డోలీలో మాత్రమే జరుగుచు గాని ఆంధ్ర రాష్ట్రమున గుంటూరు మండలము వారు కాంగ్రెసు నియమముల నన్నిటిని పూర్తిగా నెరవేర్చినచో ఆ మండలమున నూరు గ్రామములందు గూడ సమష్టి ఆజ్ఞోల్లంఘన మవలంబింపబడుటకు నాకున్న ఆధికారమును బట్టి వెంటనే నే ననుమతి నొసంగుట జరుగవచ్చును. గాని బార్డోలీప్రజ లాజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు ముందు ప్రభుత్వమునకు క్రధానపురుషు లగు మిమ్ము మీ విధానమును మార్చుకొనుడని సవినయముగ వేడుచున్నాను. దౌర్జన్య విరహితములగు పనులు చేసినందులకు శిక్షితులును విచారణలోనున్నవారు నగువారినందరిని వదలివేయగోరెదను. పంజాబు, ఖలూఢతు ఆక్రమముల లొలగించుటకుగాని స్వరాజ్యసిద్ధికిగాని మరి ఎందులకైనగాని దేశమున జరుగు పనులు దౌర్జన్యవిరహితములై యున్నంతకాలము అవి కఠినశాసనముల క్రిందకును పీనులు, ప్రాసీజరు కోడ్లక్రిందకు వచ్చినను వానితో నెంతమాత్రమును ప్రభుత్వోద్యోగులు కల్పించుకొనగూడదని మీరు నిర్ధారణగా స్పష్టముగా ప్రకటింపగోరెదను. ముద్రాలయములపైనను పత్రికలపైనను యుద్యోగుల పరిశీలనమును పూర్తిగా లొలగించి యిటీవల వశాలుచేయబడిన జుర్రానాలను సొత్తులను తిరిగి యిచ్చివేయగోరెదను. ప్రస్తుతము నాగరకత గల ప్రభుత్వములక్రింద నున్న దేశము లని భావింపబడునట్టి దేశములందా చరణములో నున్న విధానమునకు భిన్నముగా వేరు మిమ్ముల నేమియు కోరుటలేదు. ఈలేఖ ప్రకటిత మగు తేదీ మొదలు (4వ తేదీ) ఏడురోజులలోపున మీ రీ ప్రకటనమును చేయుట సాధ్యమగునని చెరసాలల నుండి వదలబడిన నాయకులు పరిస్థితులను మరల నాలొచించి క్రొత్తగా నిర్ధారణ చేయువరకును ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభింపకుండునట్లు చేయుటకు నేను పూనుకొందును. దొరతనమువారి ప్రకటనమును చేయుచో ప్రజాభిప్రాయమును నెరవేర్చుటయేవారి నిజసంకల్పమని నేను భావించెదను. ఇరు

పక్షములనుండియు దౌర్జన్యముతో గూడిననిరోధమేమియు లేకుండ ప్రజాభిప్రాయము నింకను సవరించుటకు దేశీయులకు చూచించెదను. మాన్యుచెందవీలులేని ప్రజాకాంక్షితములు సంసిద్ధికి నిరుపద్రవముగ ప్రజలు ప్రయత్నింపగలరని నమ్మెదను. దొరతనమువారి టిట్టి సంపూర్ణ తాటస్థ్యమును త్యజించినపుడును దేశీయులలో బహుళసంఖ్యాకులు స్పష్టముగ వివరించినకోరికల నిరాకరించినపుడునుమాత్రమే ఆజ్ఞోల్లంఘనము ప్రారంభింపబడు” నని మహాత్ముడు వ్రాసెను.

వత్సాగ్రహము

బర్డోలియా త్ర సన్నాహములు, మహాత్ముని యాశీర్వాదములు.

గాంధీమహాత్ముని “నివాసస్థాన” మగు వత్సాగ్రహశ్రమమున ఆశ్రమవాసులెల్లరు జనవరి 26 వ తేదీ ప్రభాతముననే ప్రార్థనసమయమునకు సరిగా 4 గంటలకు మేల్కొనిరి. తమ బాప్తుజి (ఆశ్రమవాసులు మహాత్ముని) ‘బాప్తుజి’ యనియు వచ్చి, యనియు కృతహాసించుచుండరు. మరుసటిదినము బర్డోలికి యాత్రనేయటకు వెడలుటకు పూర్వము వాకి యాశీర్వాదముల వడలుటకై యాతురత పడుచుండిరి.

సబర్యశ్రీ నదియొడ్డున నిర్మింపబడిన ప్రార్థనామందిరమునకు ఆశ్రమవాసులు అనుసరింపబడిన ఉదయము 4 గంటలకు వెళ్లి ప్రార్థనలు సలుపుచుండురు. వాడు బాప్తుజి, పండిట్ అచ్చటికే తెలిసిరి. ‘సతార్’, ‘మంత్రములు’, ‘ఉపనిషత్తులు’, గీతా వాక్యము యథావిధిగ చదువబడెను. ప్రార్థన ముగియటకు పూర్వము పండిట్ అంజరను కలిరీధిత్తుని ‘బాగ్’ ద్రిట్రావార్’ పాటను పాడుదని వేడెను. అందరును అట్లే కలసికొని పాడిరి.

అంతకు ముందుకాల్గియే మహాత్ముడు ఆశ్రమ వాసులను చేరవీరి ఆశ్రమవాసులను గూర్చి వాకివారి యభిప్రాయములను తెలుపుకొనుడని కోరెను. పలువురత పలువిధములగు నభిప్రాయముల నొసంగిరి. ఆశ్రమనిబంధనలు కొందరకు కఠినముగ నుండెను. నిబంధనల నింకను కఠినము చేయవలెనని మరి కొంద రభిప్రాయపడిరి. కొంతకాలము రుచిందని కాంచిన కేతనమును దుండినట్టియు, క్రస్తుతము గుజరాతు మహావిద్యా లయమునందు హిందీ యుపాధ్యాయుడుగ నున్నట్టియు నతడు ఇట్లనెను.

“సంయతైర వ్యోములవార మగు మాకు సాయంకాలపు భోజనమును, వేకువననే నిద్రనుండి మేల్కొనుటయు సరిపడలేదు. మా కీరెండును దుస్సాధ్యమగు కార్యములుగ నున్నవి.” బాప్తుజి చిటనపున నవ్వెను. ఆయా, మీకాంతి సితేనము భౌతికాభివృద్ధిని కోరుచుండును. కాన సత్యాగ్రహశ్రమము కేవలము ఆధ్యాత్మికైశ్వర్యమునే వాంఛింపుచుండును. కాంతిని కేతన వాస్తవ్యుల కెక్కుడు స్వాతంత్ర్యము గలదని మీరంటిరి. కాని అది నిజమగు స్వాతంత్ర్యము కానేరదు. అది విచ్ఛల విడిగ నుండుట యనిపించుకొనును. వేకువననే నిద్రనుండి మేల్కొనుట యెంతహాయిగ నుండును! వేకువననే మొదట ప్రార్థనల సలిపినగాని నేను ‘నవదీపను’ ‘యంగు ఇండియా’ పత్రికలకు వ్యాసముల వ్రాయును మనస్సును ఒకేదిక్కున లీ నము చేయుటకు ఉదయమే యితరకాలముల కన్న మిగుల తగిన సమయము. నేనాలాగే చేయుచుండును. రాత్రి కొంచెము ముందుగనే నిద్రపోయిన ఉదయము ముందుగ నిద్రమేల్కొనుట కష్టసాధ్యముగాదు. నేను సామాన్యముగ రాత్రుల పదిగంటలకు శయనింతునని మహాత్ముడు కాలముగ బలికెను. ఇదంతయు బుధవారమురాత్రి జరిగిన కథ.

నీలవజ్ర

గురువారము ఉదయము బాప్తుజి ఆశ్రమవాసులతో నిట్లు జరిగెను.

“సమష్టి కాసనోల్లంఘన, పన్నులనిరాకరణ కార్యక్రమమును ప్రారంభించి జయప్రదముగ నిర్వహించు నుద్దేశముతో నేను నేడు బర్డోలికి వెడలనున్నాను. నే నెప్పుడు మరలవత్తునో చెప్పకాలను. ఒకవారము పట్టవచ్చును. ఒకనెలయగునో, ఒక సంవత్సరమగునో, తేక అసతరాజాఅనో చెప్పట దుస్సరము. అది నాఉద్దేశము గాదు. కాని ఒక్కటిమాత్రము దృఢము. మనము భారతమునకు స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెను. లేకన్న మనము ప్రాణముల నర్పించవలెను. భారతము క్రమముగ పుణ్య

భూమిగ మారుమన్నది. ఇట్లుటికే సంస్కారము గలిగినది. భర్తయు మనవడునుండ అ ప జ య ము గ లు గు నా ? నేడు మనకు మోక్షము సిద్ధింపనున్నది. సత్యముకొరకు సం తోషపూర్వకముగ ప్రాణముల నర్పింపుడు. బ్రహ్మ మెచ్చట నున్నది, అది యెట్టిది అని నన్నెవరైన యడిగినచో సత్యమెచ్చట నున్నది, అది యెట్టిది అని యడుగవలెనని నేను చెప్పుదును. సత్యమే బ్రహ్మము. ప్రతివారును ఉదయమున లేవగనే ఓసర్యే శ్వరా! నామతము కొరకును, సర్వప్రపంచము కొరకును, ప్రాణముల నర్పింపదగిన కత్తిని నాకొసంగు'మని ఒక్క ఊచిక మైన భగవంతుని ప్రార్థింపవలెను. కేవల ప్రాణత్యాగమువలన ముక్తి గలుగుదు. సంతోషముతోను అంగికారముతోను, మృతికొందు వారికి మోక్షము సిద్ధింపును. భగవద్గీతయందలి రెండవ అధ్యాయమున భగవానుడగు శ్రీకృష్ణుడు శ్రీత ప్రజ్ఞ ను గూర్చి అర్జునునకు గావించిన బోధలను స్మరింపుడు. అరీతిగ జీవితమును గడపుటకు ప్రయత్నింపుడు. పెక్కు కష్టములను దురాగతము లను అనుభవించుచు మరణమును భీతిలేక సంతోష పూర్వక ముగ ప్రాణముల నర్పింపగల కత్తిని భగవంతుడు మన కొసంగిన చో మన జీవితము సౌఖ్య సంతోషముల కాస్పదమగును. నా మరణము కొరకును, నాదేశము కొరకును ప్రాణముల నర్పింప గల కత్తిని భగవంతుడు నాకొసగినాడు. స్వార్థత్యాగమునందొక విధముగ సంస్కృప్తి లడు. నిన్నటిరాత్రి వాస్తావిగారు వ్రాసిన గ్రంథ మొకదానిని చదివితినీ. స్వార్థత్యాగమునుగూర్చి వ్రాయుచు రాజాప్రతాపసింహుని చరిత్రమును ను వాస్తావి గారు ద వారిం చిరి ఆయన భావముల తమ జోహారులు. ప్రతాపుని స్వార్థత్యాగ మపారము. చిత్రాక్ష కొట కేత్రువుల గ్రహమైన పిచ్చుట దానిని మరల స్వాధీనపచు కొనుట సాధ్యముగాదని ప్రతాపుడు గ్రహించి రాజభక్తి సంపన్నులగు సరదారులవలన యెట్టి వాగ్దానమును బడెనను? వారందఱును స్వార్థత్యాగము మాపెదమని వాగ్దాన మొనరించిరి. "చిత్రారు రాష్ట్రమునకు మరల స్వాతంత్ర్యము లభించునంతకును మేమెట్టిభోగముల ననుభవించుము. నేటికి నేలనే పరంజెడము, కందమూలములే భుజించెదము. సర్వైహిక సౌఖ్యముల పరిత్యజించెదము. సంపూర్ణ స్వార్థత్యాగ వీక్షను బూనెదము" అని వారందఱును దృఢ సంకల్పముతో ప్రతిజ్ఞాపూర్వక మగు వాగ్దాన మొనరిరి. రాజా ప్రతాపసింహుడు శీతప్రజ్ఞావని కేను నుడువుచున్నాను. ఎల్లవారును స్వార్థత్యాగ వీక్షను బూని, యభ్యసించి స్వీకృతమును కాదగు. బాపుజి యొసగిన సంజేతమిదియ. బర్హోరికి పయనమగు నపు డొంకరి యుపజేతమిదియ. మహాత్ముడు వచించినటుల ఆయన, వారమో, మానమో; సంవత్సరమో, మాసాన్నిభ్యమున నుండకుండుట తటస్థమను. లేక మేమా మహానీయుని సందర్శించు భాగ్యము మఱల గలుగదో! ఏరీకలుక? మేము సావధానముగ నాయనమాటల నాలకించితిమి. ఉపవాసకాలమున నలైకలు నిశ్చబ్దమును, కాంతముగను నుండెను. సందేశము నంత ముగిసిన తరువాత మా నేత్రములనుండి నీరు వ్రాలెను. మేము దైవ్యము చిక్క జట్టలాలక పోతిమి. మహాత్ముని యొద్ద నుండి వెడలుటకు పూర్వ మాయనను అందఱును ఒక్కమాట తడవక భాగ్యముతో చూచితిమి. మా మహాభావములను తెలుపుటకు తేభిని యాడుటలేదు. బొంబాయి క్రానికల్.

దేశీయ మహాజనసభా కార్యసంఘసమావేశము
సూరతులో జరిగిన కార్యసంఘసమావేశము నందు విదేశములందు భరతఖండ రాజకీయ స్థితిని వెల్లడిచేయువిషయము చర్చించబడినది. దీనిని గూర్చి నిరారణమగు విధానము నేర్పరచి ముందు జరుగు కార్యసంఘసభలో నుంచుటకు గాంధీ మహాత్ముని కధికార మొసంగుచు నొకతీర్మానము చేయబడెను. స్వరాజ్యనిధిలోని ధనమంతయును చెల్లిపోయినపిమ్మట కాంగ్రెసునిధిలోనుండి వృత్తిని మానివేసిన ఆసహాయవాదు అగు న్యాయవాదులకు అలవెచ్చులనిచ్చుట కనుమతించుచు మరెయొక తీర్మానము చేయబడెను.
మూలానా మోక్షతాలిగారు మున్నగువారు
నిరకన వ్రతమును బూనుట.
కడచిననెల 30 వ తేదీ సోమవారము మొదలు కరాచీ జయిల్లారున్న ఆలీసోదగులు మున్నగు మిత్రులందఱును భోజనమును మానివేసి యుపసమించుచున్నారు. నేడు నాల్గవోజు 2 వ తేదీని కరాచీ మండల కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి తంతి నార్త సంకెను.

పూనాలో ఎన్. సి. కెల్మరుగారి కేసు
ఈనెల 3 వ తేదీన ఈతడు విచారణకువచ్చినది. మేజిస్ట్రేటు అనుజ్ఞను ధిక్కరించి. ఎన్. సి. కెల్మరుగారు సారాదుకాణములంద బోధించినందులకు 188 క్రింద ఈకేసు చేయబడెను. కెల్మరుగారికి తప్పిందిచ్చి. సారాదుకాణములంద బోధించుట నావిధి యని నేనెతలించితి నని కెల్మరుగారును నడిపిరి. కెల్మరుగారికి 50 రూపాయలు జూర్యానా వేయగా ఆయన నిరాకరించిరి.
మూల్లీ సత్యాగ్రహము కేసు.
ఈకేసులోని మద్యాయము 18 గురి 7 వ తేదీవరకు రిమాండులో నుంచిరి. బామినమీద వదలుట! కొప్పుకొనలేదు. వారి బంధువులు చెరసాలలో వారిని చూచుటకు గూడ ననుమతి నీయలేదు.

పంగరాష్ట్రము
సభాశాసనధిక్కరణము కేసు.
కలకత్తాలో సభలకు పోగూడదని చేయబడిన ఆజ్ఞ నుల్లంఘించి గత నెల 27 వ తేదీన హలిజే పార్కులో జరిగిన సభకు వెళ్లిన హమ్మ బోహగారు మున్నగు 9 మందిమీద చేయబడిన కేసు 3 వ తేదీన విచారణకు వచ్చినది. ఆసభను చెదరగొట్టుటకు వెళ్లిన పోలీసుల మీద ప్రజలు రాళ్లు విసరిరి. 5 గురు పాశ్చాత్య సార్థెంటులకు దెబ్బలు తగిలెను. ఈ కేసు లో 9 మందికిని చెల్లి యొకవత్సరము కఠినశిక్ష చేయబడెను.

సయ్యరాష్ట్రము.
ప్రయాగలో మాఘయాత్ర
ఈ యాత్ర శ్రీపంచమితో ముగియును పంచమిది 1 వ తేదీ బుధవార మైనదని కొందఱును 2 వ తేదీ గురువారమని కొందఱును నిర్ణయించిరి. గురువారమునాడు యాత్రకులు విస్త్రామముగా కాలేదు. యాత్రజనములలో యాత్రకులకు బోధించుట కసహాయవాదులు చాల ఏర్పాటులు చేసిరిగాని యాత్రకులను నశపరుచుకొనఁగిట్లు కనబడెను. తీవ్రప్రసంగ మొనరించినది యొక వంటదొంగ 2 వ తేదీ గురువారమునాడు మధ్యాహ్నము అరెస్టు చేసిరి.
వాలంటీరులు ఉజ్జయిని మ్యునిసిపల్ అఫీసును నాక్రమింప జూచుట.
వాలంటీరులు బలవంతమున ఉజ్జయిని మ్యునిసిపల్ అఫీసు నాక్రమింపజడంగిరి అంతలో బుడాం జిల్లామేజిస్ట్రేటును పోలీసు నూపర్వెంటును అచటికి వచ్చినందున వాలంటీరుల ప్రయత్నము కొనసాగలేదు. వాలంటీరులలో ముఖ్యులను పట్టుకొనిరి.

పంజాబ్ రాష్ట్రము
లాల్లా లజపతిరాయుగారి కేసు
డికంబరు 3 వ తేదీన కాంగ్రెసు సంఘావ్యవహారము లజపతి రాయుగారు చేసిన ప్రకటనము అమెంతుమెంటు సభా శాసనములక్రింద నేరమని జిల్లామేజిస్ట్రేటు నేరమాకోపించెను. 7 వ తేదీన విచారణ జరుగును. డిప్టీ కమిషనరుకు తాళేదారులుగా ఏమేజిస్ట్రేటుయిన విచారణ చేసినగాని న్యాయము జరుగదని డిబ్బాగ్యును ఫలిక వ్రాసినది.
జజ్జరులో అపరాధ పోలీసు దళము
జజ్జరులో వాలంటీరులు పునఃమంజురమున ఆక్రమింపబోవుటవలన ఆక్రమింపనూలను అపివేసినందునను ఆపట్టణమున అపరాధ పోలీసుదళము నేర్పరచుటకు దొరతనమువారాలోచించుచున్నారు.
ఖిలాఫతు-అగాఖానుగారు
బొంబాయి క్రాంతికు ఫలికాప్రతినిధి బొంబాయిలో అగాఖానుగారిని దర్శించి ఖిలాఫతును గూర్చి ప్రశ్నించెను. "హంటాగుగారు ఖిలాఫతువిషయమున మహాపూర్వకముగ పనిచేసినటులు చాలదు. వారు ఖిలాఫతువాద్యులనే తలచుచునేసిరి. మహావ్యయనసరే గాంధీకారే యిండియామంత్రిగా నుండినను సరే హంటాగుగారు చేసినకానికంటే సధికముగ నేమియును చేసియుండవలయు. మేమున్నప్పుడపుడు ఆంగ్లదేశమున కేగిపెట్టుట ఖిలాఫతు విషయమున సధికతీతో పనిచేయుచున్నాం. వారిద్దరును కలవనసోదరులు కావాలకపోయినను టర్కీసమస్య పరిష్కారమును గూర్చి ఆశాభంగమును జెంద నశక్తము లేదు. ఆంగ్లదేశమున భిన్న సంఘములందు భిన్నాభిప్రాయములున్నను ఇండియాపట్ల సానుభూతిగలవగలుగులవు. ప్రామ్న దేశము

(పలాభిప్రాయములు టర్కీసమస్యకు సంపూర్ణములు కలిగినది కొద్దిమంది క్రతుకులు దున్నును వారి మాట చెల్లదు నార్థకీపు ప్రభువుకుమార్తెకము గలిగించుటమిక్కిలి కష్టముగాని యొక్కసానమృతము తదిదివనో ఆయనకు మించిన దృఢాభిమానియగు మిత్రుడినికొకడండదు. టర్కీ సమస్యను గూర్చి సహాయవాదులు ననసహాయవాదులును కలసి పనిచేయుటవసరము. కార్యసాఫల్యవకాశములు లేక మైనకనుదుచున్నంత కాల మాతెండుపక్షములవారును తమప్రయత్నమును కొంచ మైన తగ్గింపగూడదు. తూర్పుఆఫ్రికాలోని భారతీయుల ప్రశ్న ముఖ్యమైనది. అచటిస్థితి మిక్కిలిప్రమాదకరమైనది. పెక్కు విషయాల కకకాక మిచ్చునని అగాఖానుగారు నడిపిరి.

మలబారు
కేసులు
కల్లికోటలో స్వేచ్ఛలుమాటప్రేటు ఖాన్ బనదరు పి. ఎ. అమ్మసాహేబుగారు విప్లవకారులనేరములపై తీర్పులు చెప్పుచున్నారు. పాస్వానితాలూకా అలంగోడు అంతమునందు కల్లుదుకాణమును కార్మికులందల 15 మందిమాపిలాలను శిక్షించిరి. నెలదటి నిందితులకు 5 సంవత్సరములు, రెండవనిదితులకు 3 సంవత్సరములు, మిగిలిన 13 నిందితులకు 4 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.
బట్టిపుము, పల్లిపుము మధ్యనున్న రైల్వేమార్గము ద్వంసముచేసినను నేరము 19 మందిపై నొనపబడెను. ఈ కేసు విచారణ 15 వ తేదీన ప్రారంభింపబడును.

వెరియంతలమన్న పల్లికు కచ్చేరీలు లూటుచేసి రను నేరము మరి 85 మంది మాపిలాలపై మోపబడెను. ఈ కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.
సాను భూతి.
బొంబాయిలో జనవరి 31 వ తేదీ సాయంత్రము మలకాడు రిలీఫుకు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ సమావేశము జరిగెను. సర్ విలెటడాను థాకర్సేగారధ్యక్షులే వహించిరి. కర్తవ్యమును గురించి జేషధారుగారు కొంతయుచప్పటిచిరి. దేశధారు గారిసలహాను కమిటీవారు ఆమోదించిరి.
బొంబాయిలో శ్రీలనభ జరిగెను. నటరాజ్, బటు, బాల్ జేవెటిట్ సతీమణులు సభలో పాలు వైకొనిరి. బొంబాయిలో ఇంతవరకు లక్షముపై ఒక్కచేల రూప్యముల విరాళములు వసూలైనవి.
సర్ మార్కాటు బట్టరుగారు 8 వ తేదీ లక్నోవరలి సంయుక్తరాష్ట్రములలో బర్యటన మొనర్చెదరు. 9 వ తేదీ డిల్లీ 10 వ తేదీ ఆగ్రాకువల్ల 21 వ తేదీ తిరుగ లక్నో చేరెదరు.

అంగోరా క్యాలండరు
దళమైన ఆర్టుకాగితముపైన 20" + 15" నైజారెండు రంగులలో ముద్రించబడియున్నది.
చట్టము వేయుటకు అనుకూలముగా నుండును.
ముస్తాఫాకేమల్ పాసా, ఆల్బుల్ మజిద్ యుకరాజు మ్యూఫిక్ పాసా, బెకీర్ పాసా, తుర్కీవిద్యాకాఖ మంత్రిణి అంగోరాపట్టణము, ఆరెతుర్కి-తేకపు ప్రధానులు, మున్నగు వారిపట్టుములగుండు. ఖర 1 కి 0.5-0, 6 కి రు 2.0-0, 12 కి రు 4.0-0 100 కి రు 80 నూటికివైగా ఆర్డరు యిచ్చువారికి వాకీమేరు విలాసము ఉచితముగా అచ్చువేసి ఇవ్వబడును. మెసరుమహమ్మదాళి మోకతాలి, సి. ఆర్. దాసులజపతిరాయి, పండితమోతాలి, నెహ్రూ, మున్నగువారు కాకాగారములో నున్నట్లు అచ్చువేయబడిన కేవలకార్యాలందర్లు నూకడనున్నవి. 1 కి ఖర 0.4-0, 6 కి రు 1-0-0, 100 కి రు 12.8-0 వైన లెలుపబడినవాకీ పట్టుములుముస్తాఫాకేమల్ పాసాగారి ప్రత్యేక పట్టుములు కూడ నూకడ గలవు. 1 కి ఖర రు 0.2-0 12 కి రు 1-0-0, 100 కి రు 6-4-0 సుము సామ్యుత్యావ్యుగా శంపకలెను. పోస్టు ఖర్చులుప్రత్యేకము సబ్ ఏజెంట్లు కావలెను. ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
Agents, The Muhammedan Office,
Royapett, Madras.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 4-వ తేది

శనివారము

నిర్బంధవిధానము

ప్రజలముల నునొకరిని లక్షలో నీడేరు మాచనలు గనుపించుచున్నవి. ఇంతవరకును హైందవసమస్య యనిన ఉపేక్షవహించిన ఆంగ్ల దేశ ప్రతినిధులు తమదృష్టిని భారతవర్షముపై నిగుడించుచున్నవి. నిరంకుశాధికారము వధిమానించెడి ప్రతినిధులు, నిర్బంధముల ప్రయోగమును మాత్రమే బోధించుచున్నవి. వీనికి ఇంకొక మార్గము దోచుటలేదు. ఇంకను చేరెన్నిక గన్న మార్గము పోసుకొని, మాంటాగూగారు సయితము తమ యుద్ధోచూరు విడిచిపెట్టవలయు నని కోరుచున్నది. సామ్రాజ్యనిరంకుశాధికారు లొక రాష్ట్రానమున బ్రవేశింపవలయునని, ఈ ప్రతినిధులంపు. ప్రభుత్వపక్షపాతిక యగు డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక మాత్రము, ఇంకను ప్రస్తుత రాజ్యాంగ సంస్కరణములను పట్టుకొని ప్రేరేపకమునని కోరుచున్నది. ఈ సంస్కరణముల మూలమున అతివాదుల ఆందోళనము నడగద్రొక్కవచ్చునని, ఈ ప్రతినిధులంపు. డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక కింకను, నిజ సందర్భములు గోచరింపలేదు. మితవాదులు గాని, అతివాదులుగాని, ప్రస్తుత సంస్కరణములను అభిమానించుటలేదు. ఈ సంస్కరణములు నిరుపయోగము అనియు, ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి అవశ్యము గాంచె ననియు, అన్ని పక్షములవారును బహిరంగముగ తెలుపుచునే యున్నారు. అన్ని పక్షములవారును సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి నాశించు చున్నారు. మాంటాగూ సంస్కరణము లతో డెయిలీ క్రానికలుపత్రిక ఎవ్వరిని సంతోష పెట్ట దలచినో తెలియకున్నది. వెస్టుమినిస్టరు గెజిట్టుపత్రిక శాసనోల్లంఘనము, విఫల మగునని సూచించుచున్నను, దీని యారంభము బ్రిటిషు పరిపాలన చరిత్రయందు ఆత్యంతసందిగ్ధదశను సూచించుచున్నది, బ్రిటిషుప్రజలు సందర్భములను బాగుగ మోచింపవలయుననియు, కోరుచున్నది. అంతియగాని, భారతీయుల కోర్కెలను సఫల పరుపవలయునని హెచ్చరించుటలేదు. శాసనోల్లంఘనమును తలపెట్టుటకేని యవసరము గలిగినో, ఆ యవసరమును తీర్చిన శాంతి ఎటులగలుగునో, వెస్టుమినిస్టరు గెజిట్టుపత్రిక గ్రహించుటలేదు.

శాసనోల్లంఘనము విజయమునుపొందిన పొంద వచ్చునను నభిప్రాయముమాత్రము, ఈపత్రిక వ్రాసిన వాక్యములలో స్ఫురించును. ఇక డెయిలీ విక్టోరియన్ పత్రిక, ప్రస్తుతపు పోరాటమును ప్రాతినిధ్యప్రభుత్వమువారు, ఆ వేళ పూరితులకును జరిగెడి సంఘర్షణను భావించుచున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల యుపయోగమును హిందూదేశము గ్రహించునో, ఉపద్రవము తొలగునని, ఈపత్రిక అజ్ఞానపూరిత మగు వ్రాతలను వ్రాయుచున్నది. ఈపత్రికలో నేదియు, అశాంతికి కారణము లేవియో గ్రహించుటలేదు. వానిని తొలగింపవలసిన యావశ్యకతను కనుగొనలేదు. పైపై చిహ్నముల జూచిమాత్రము వెతిగొందుచున్నవి. చిహ్నములను చూపుమాన, వ్యాధిగురువు నని ఇవి భ్రమపరుచుచున్నవి. అయినను గాంధీమహాత్ముని శక్తివలన ఈపత్రికలదృష్టి హిందూదేశము

వంకకు మరలుటచే, త్వరలో సత్వము వానికి స్ఫురింపక బోదు. మహాత్ముని యుద్ధమసత్వము తెలిసి రాకమానదు. ఆంగ్ల దేశపత్రికల వ్యాఖ్యానములు మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు సంతసము గలిగించినవి. అన్నిటికన్నను, మార్నింగు పోస్టుపత్రికాభిప్రాయము, ఈపత్రికకు రుచించినది. ప్రస్తుత విషమస్థితిని తొలగించుటకు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల నాధారపరుచుకొన వలచునో, తమ యందు విశ్వాసమున్నటుల తీర్మానింపవలయు నని ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్య శాసనసభవారిని కోరవలయునట. మెయిలుపత్రిక సలహాను ప్రభుత్వమువారు రెంతవర కనుకరించెదరో చూడవలయును. ప్రస్తుత శాసనసభలు, ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము వహించుటలేదు. దేశము వానిని బహిష్కరించియుండెను. ఈసభలతీర్మానములు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచవు. ఇట్టిసభలు సయితము, ప్రభుత్వనిర్బంధ భానమును ఖండించినవి. బీహారు, బెంగాలు శాసనసభలు, ఖండితీర్మానములను గావించెను. సామ్రాజ్య శాసనసభలో పలువురసభ్యులు తీవ్రఖండన గావించియుండిరి.

ఇట్టిస్థితిలో, ప్రభుత్వమువారు తమ చర్యల నింకను సమర్థించుకొన జూచుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. మలఖారునందు రైల్వేలో జరిగినమాపి కాఖుండిట్ ఘోరమరణములగూర్చి, ప్రభుత్వనియమిత విచారణసంఘ మొకటి విచారణ సలిపియుండెను. ఈవిచారణ జరుగుచున్నపుడు, ఖుండిట్ నంత అమానుషముగ జూచినదియు, బలవన్మరణము తెలుల జరిగినదియు, అధికారుల సాత్వ్యము సంజే వెల్లడి యయ్యెను. ఇట్టి ఘోరవర్తమానము, హిందూదేశమునేగాక, విదేశములనుగూడ తల్లడిల్ల జేసెను. విచారణసంఘమువారి నివేదిక ఏమని వివరించునోయని, పలువురు అత్యాచారముతో నిరీక్షించుచుండిరి హిందూదేశమునం దది యింకను బయల్పడలేదు. అప్పుడే నివేదికను గూర్చి ఆంగ్ల దేశమున వ్యాఖ్యానములు వెలువడుచున్నవి. ఇది ఎటుల జరిగియుండును? ఆంగ్ల దేశమున ముందుగ నిది ప్రచురింపబడి యుండవలెను. భారతీయుల కీ నివేదికయందలి సంగతులు వెంటనే తెలియగూడని భావించిరేమో! ఆ విషయమునుండి, విచారణసంఘ నివేదికమును డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక తీవ్రముగ నిరసించుచున్నది. నివేదిక సూచించిన యభిప్రాయములు కేవలము మోసమనియు, నిజమును కప్పిపుచ్చుచున్న వనియు, ఈ పత్రిక తేటపరుచుచున్నది. ఇంతకన్నను, ఈరిపోర్టు వేరువిధముగ నుండునని మేము తలచియుండలేదు. విచారణసంఘములనినను, రిపోర్టులనినను, హిందూదేశమునకు వినుగుపుట్టినది. వీనివలన దేశమున కింతవరకు చేకూరిన లాభము గన్పింపదు. నష్టముమాత్రము ఎంతయేని కలదు. ఏవ్యవహారమునమునను త్రోసిపుచ్చవలయుననిన, కమిటీల నేర్పరుచుట సులభమార్గమని, వెనుకటి యనుభవములు తేటపరుచుచున్నవి. ఈసంగతినే సర్ విలియం విశ్మెంటుగారు శాసనసభలో నిటీవల బహిరంగముగ నంగీకరించిరి.

పల్లి కునర్వీసు కమిషను రిపోర్టు, హంటరు కమిటీరిపోర్టు, రౌల్ టుక్ కమిటీ రిపోర్టు, జాయింటు కమిటీరిపోర్టు మొదలగు రిపోర్టులు దేశమున కుపకారము జేయుటకుబడులుగ, అవకాశము గావించెను. నిజమును మరుగుపరిచెను. రైల్వేమరణ విచారణ సంఘ నివేదికముగూడ, యామార్గమునే అనుసరించుటవలెగాదు. డెయిలీ న్యూస్ పత్రికకు పైతము, ఈరిపోర్టుమోసముని కనుపించుచుండ భారతీయు లెటుల భావించెదరో సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక సభాభిప్రాయమును సూచించినందులకు, మద్రాసు మెయిలు పత్రిక దూషింపదొడంగినది. నిర్బంధవిధాన స్వ

భావము, ఆంగ్ల దేశమునకు గూడ తెలిసినవచ్చుచున్నది. దానిని చిరకాలము దాచిపెట్టుటకు ఏలుండదు. సామ్రాజ్య శాసనసభ యిట్టిచర్యల నొకవేళ సమర్థించినను, మోసపోవువారుండరు. నిర్బంధము లింకను హెచ్చికొలిదియు, వాని ప్రయోజనశూన్యత ఎక్కువ స్పష్టముగ గనపించును. ప్రజలయచూరకనిస్థితి త్వరలో చేకూగుట కవకాశము గలుగును. ఈ సమయమున రాండులేబిలు సమావేశము జరుగునను నాశీ తొలగినను వండిత మదనమోహన మాలవ్యా గారి కింకను ఆశగలదు. ప్రస్తుతసమయమున అధికారు తేరాష్ట్రమునజూచినను, ప్రజలను సమాధానపరుచుటకు గాక వారిని మరింత రెచ్చిపెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆంగ్లదేశస్థితి కడు విషమముగ నున్నది. మద్యపానము గూర్చి బోధింప యత్నించినందులకు గుంటూరునందు ఇరువది మంది వాలంటీరులను ఆరెస్టు జేసియుండిరి. శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీ బాయి మృత్యు శ్రీమతి మోదుగురూడి రామమ్మ గార్లను సయితము ఆరెస్టు జేసిరిగాని, ఏలినో పోలీసువారు వదలివైచిరి.

ఆరెస్టుయినవారిలో వాలంటీరు దళనాయకు డగు చట్టి నరసింహారావు పంతులుగారు గూడ గలరు. ఇరువందమంది వాలంటీరులలో ఒకరిని మాత్రము వదలిపెట్టిరి. మార్టి సాంబయ్యగారిపై ఒకమాసముశిక్ష విధించిరి. వెంకట్రాసు య్య, ముత్యాలగార్లకు 14 రోజులును, ప్రజాల రామి రెడ్డిగారికిని మరి తొమ్మిదిమందికిని చెరి ఏబది రూపాయల జరిమానాను, వానిని చెల్లించనిచో ఒకవారము దినముల ఖయదాను విధించియుండిరి. వీరిలో నెవరును జరిమానాను చెల్లించరయిరి. మిగిలిన ఆరుపై కేసు జరుగుచున్నది. రేపల్లెలో బ్రహ్మాండ నరసింహం పంతులుగారిని 108 శెక్కును క్రింద ఆరుస్టుజేసిరి. విజయవాడలో మ్యునిసిపలు వ్యవహార సందర్భమున 107 శెక్కునుక్రింద నాంధ్ర ప్రముఖులగు అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారిని, వర్తకప్రముఖులగు అడేవల్లి రామ శేషయ్యగారిని, కాంగ్రెసుప్రచారకులగు లక్కరాజు సత్యనారాయణగారిని నేటిదినము ఆరెస్టు జేసిరి. మహారాష్ట్రనాయకులగు నరసింహ చితామణి కేల్కారుగారికి, పూనానగరమునమద్యపానము వలనబోధించినందులకు ఏబదిరూపాయల జరిమానాను విధించిరి. వారు జరిమానాను చెల్లించ నిరాకరించిరి. మద్యపాన నిషేధోద్యమ సందర్భమున పూనా నగరమున పలువురు నిర్బంధింపబడుచున్నారు. మాలానా షేకతుఆలీగారును, వారి మిత్రులును జయిలులో బామవారము 30-వ తేది నుండియు భోజనమును మానివైచిరిని తెలియుచున్నది. వివిధ రాష్ట్రములందును, తీవ్రనిర్బంధముల నెంతగ విధించినను, ప్రజలు వానిని ఓరిమితో భరించుచు మిగుల శాంతచిత్తులై మెలగుచున్నారు. ఇంతటి త్యాగమును కనుబడిచుచున్న ప్రజలకు, మనోరథ సిద్ధి గలుగుటకు ఆటంకమేముండును? ప్రజల నగ్నిపకీతుకులోను జేయుటతో సంతృప్తిబెండక, వారి నాయకులగూర్చి ప్రతికూల పక్షమువారు అసత్యములను వెల్లడించుట మిగులగర్హ్యము. గుంటూరు మండలమునందు నాయకులు పన్నులను చెల్లించి రని కల్లవార్తలను ప్రచురించుటయేగాక, అవార్తలను ప్రభుత్వము వారు ప్రచురించినటులగూడ. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక ప్రకటించినది. ఇట్టిప్రకటనము ఇతరపత్రికలకు వేసికని జేరియుండలేదు. న్యాయంగియా జస్టిసుపత్రికల మాత్రము ఈసంగతిని ఉపవిలేఖకును వ్రాసినటుల ప్రచురించెను. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు స్వరాజ్యపత్రికా ప్రతినిధిలో ముచ్చటించె

దుర్దినామ సం||రం మాఖ శు|| ౮, శనివారము

సుకవి తాకల్పవల్లి

[వేంకటాచార్యశర్వరకపులు]

అమృత సురభిర మృదు లతాం + తమలతోడ
నమృతమధుపకృత ఫలగురు + చృములతోడ
నమృతరస మాధురీయూర్తి + వైస నిన్ను
గంటి మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

భూతభక్త భవద్భార + పుణ్యసీమ
కాశ్యపేచ్ఛాక్రియాజ్ఞాన + సాధసీమ
భూభువస్వస్వమాత్రాంత + మూర్తి నిన్ను
గంటి మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

ఆద్య పీఠ. కాలాంబి + ఛేద్య పీఠ
మిన్న పీఠ లోకాపరి + చృష్ణ పీఠ
విద్యకాంతసహితన + దేవి నిన్ను
గంటి మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

జనని! భర్తాగృహమో + తుములు నాల్గు
నక్షరాకృతిఁ గనియె నీ + యాకులందె;
పుట్టుచున్నట్టిఁ గడవంగఁ + బెట్టఁ బట్టు
గొమ్మ లున్నవి తల్లి నీకొమ్మలందె;
ఆంబ! శృంగారంసనన + కం బనంత
రసమయతఁ గాంచె నీఫల + రసమునందె;
జన్మజన్మాంతరగ్రవా + సనలు డిందు
మాత! నీవిద్య సుమపరిమళమునందె;
సాధుపితృభక్తి శ్రీరామచంద్రమకును
గురువస్థిమందు గఱపిన మెలుంగుటాకు
సత్యశీలము శ్రీహరిశృంగారపతికి
శీతల తేనెకాశీకుంచురుటాకు
త్యాగధర్మము నాశించిధరణిపతికి
మున్ను పక్షులు నేతిసఁ మెవ్వటాకు
భక్తిమాధుర్యము ప్రహేళికపాలకుకు
నమరముని బోధచేసినఁ మలరుటాకు
భగ్యనూత్రములఁ బాండవోత్తమనకును
కాత భీష్ముండు మాపినతల్లిరుటాకు
సాంఖ్యయోగంబుఁ దల్లికి + తైత్తిరీయమున
బోధచేసిన కపిలునిఁ మురురుటాకు
మోక్షుతత్వము నరునకు + మొగ్గమునఁ
బరమపుత్రుండు దెలిసినఁ మురురుటాకు
విశ్వజిహ్వత్రినీమూర్తి + వెదకి వెదకి
కంటి మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

మృదుల నవనీతమున కంటె + మెల్లనైన
యలదలం కాల్చునీచిగురా కొకప్పు
డలుగులకుఁ గూడఁ బుట్టినిల్లగుట కేమి
కారణము తల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

చల్లనిసుధామరందం + సుంఘ జనుకు
చుందునీపువ్వురాజి నొక్కొక్కచేత
ఘోరకాశీలధార లొంగుటాకు నేమి
కారణము తల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

అఖిలము సృజించుకొని నీయందె గలదు
అఖిల మలంబుకొని నీయందె గలదు
అఖిల మడగించుకొని నీయందె గలదు
కాదె మోతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!

విశ్వ మంతయు నీలోన + వెలుంగుచుండె
వెలుంగుచున్నావు నీవె యావిశ్వమందు
ఇది యెఱింగినధవ్యాత్ము + లెనిమిది
గలరు మాతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!—

తల్లి! నీపుట్టినిల్లు సంధనవనంబో
వికటబుద్ధహృదయదకఁ బరవనంబో
జనని! నీయన్ని దిశ్య శ్రేణులు నందో
మూర్ఖుత్వాకాంతగాధాంభోకారమందో
దేవి! నీ పీఠులందుది + దిశ్యపద మొ
నిరతియు దుఃఖపరిభూరి + సరకపద మొ
భ్రమణి పలుమాటుఁ దర్కించి + పాలుపోక
కలత నొందుట మాపని + కాదు తల్లి.

ఎవరు నాటిగో! నీ మొలకకు తెచ్చుదో
ఎపుడు చిగురించితివో! నీయించి తెచ్చుదో
ఎపుడు విరియించితివో! భరియించి తెచ్చుదో
ఏది నీమూలమో! యుగ + మెచటఁ గలదో
తెలిసి తెలియనిబుద్ధిగో! + దెలియఁగోరు
నిట్టిసాంఖ్యప్రసక్తి మా + కేటికమ్మ!
మాడుగింజలకే యాటు + మొలక లైన
వేయిపూవులలో నూతల + కాయలైన
నేవి యెటులైన నేమి? మా + కేమి గలిగి?
జనని! నీసన్నిధియె మాకుఁ + బాలనమ్మ!
వెన్నుఁ గానఁగ నేరనిఁ జెందఁ బిడు
విశ్వమూలంబుఁ తెలిసివో! వెదకులాడు,
అగనివైఁ బ్రాచులాడు కీటాభములకు
హరజటాజాటదర్శన + మానటమ్మ!—

భువనసంతాపి విలసిల్లుఁ + గనకవల్లి.
జలదశేర విరాజిల్లుఁ జాతవల్లి.
శరదుదయదేశ రంజిల్లుఁ జలవల్లి.
శిశో కలకాల మొక్కచేనియంత తల్లి!
తర్కరాధాంతముల మిన్నుఁ + దన్నుఁ గాక
వ్యాకరణనూత్రముల జాల + నుల్లుఁ గాక
అధిభాతిఁ దృప్తుల + కందరాని
నిన్నుఁ గనలేదు సుకవి గా + కున్నవాడను.

సదమలా కాశవాహినీజలకణములఁ
గురిసి నిన్ను భిక్షించు + సరసుకంటె,
దేవి! శ్రీకృష్ణకృష్ణావేశనఁ గ్రోలి
సాలి యాడెడుచేటియే + సుకృతి గాదె—
నీకుఁ గ్రొందరుగ్రునగల నెన్నిటికో గూర్చి
సమృద్ధి నలంకరించు మాసంతుకంటె
నమ్మ! నీవిచ్చుకొంతకు + కాకు మెక్కి
సాక్షి పాడెడుపిక నుదే + సుకృతి గాదె.
అమృతకరములఁ దనపి ని + నన్నులరఁదేసి
కళలఁ బోషించుచుమిని + కాంతుకంటె
జనని! నీఫలరసముల + చవులఁ దెలిసి
సాలసి పలికెడిచింతయే + సుకృతి గాదె.
తావనీమనోజ్ఞసంధ్యకంబు
సదమలానుభవైకగోచరము తల్లి!—

వ్యాకరణమేశ్వరుని భవంశ్చల్లికండి
ధర్మకర్మవిద్యాత్ముల + దాతుటకును
బుద్ధదేవుని మోహనమురళినుండి
శ్రేణుకాంకసంగీతము + వెదలుటకును

శంకరుని విశ్వరూపతేజఃజలముండి
విశులవిజ్ఞానదీపములో + వెలుంగుటకును
లక్ష్మణాచార్య హృద్ధతోల్లాసలహరి
నిర్మలానందపీఠికలో + నెగడుటకును
భక్త్యనూత్న సహితసంప్రకృతినిహిత
తావనీ సుగంధ లతాంతకలిత
కప్రమకరందతేజందె + కారణంబు
కాదె మాతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!—

చల్లచల్లగ నమృతంబుఁ + జల్లుచుండు
నీవిరులపాదపీఠంబు + నీడఁ దేరి
శొల్లశొల్లగఁ దావులఁ + గ్రుమ్మరించు
నీవిలాసంపుటలరుదేనిమలఁ గ్రోలి
కమ్మకమ్మనిరుచుల మైకమ్ము గ్రమ్ము
నీగుచిఃపవ్వఫలరసం + దాగించి
శొదలు తేలగ మనసారఁ + గోర్కులార
హంబు చేహారఁ బారకశృంగంబు మీఠ
మమ్ము ననయమ్ము నాడుకోనిమ్ము తల్లి!
మమ్ము సతతమ్ము పాడుకోనిమ్ము తల్లి!
మమ్ము నిరతమ్ము నేడుకోనిమ్ము తల్లి!
కరుణ గలతల్లి! సుకవితాకల్పవల్లి!—

“పారాశరీయగ్రంథము”

వంగీయ సాహిత్యపరిషత్తు

[వంగూరి సుబ్బారావు.]

1894 సంవత్సరము ఏప్రిలు 24 వ తేదిని ముప్పదిమంది
పురుషు లీ పరిషత్తును స్థాపించిరి. వీరు మొదట శ్రీరాజా విన
య కృష్ణదేవుగారి గృహమునఁ గలిసికొని చర్చ లానర్పించు
డిరి. వంగవాఙ్మయ చర్చచే వీరి ప్రధానవిషయము. రమేభి
చంద్ర దత్తు గారి ధర్మభూమిగా సంఘము కృద్ధిచేసిరి. పిమ్మట
నొక యద్వైతమున నుంచిరి. ప్రస్తుత భవనము కాశీంబజారు
మహారాజుగారి రిచ్చినస్థలమునందుఁ గట్టిరి. 1908 సం॥ రమ్మలో
భవనము పూర్తియైనది. భవనమునకు వెచ్చించిన భవనము 88070
రూపాయలు. రక్షితసుందరత్రివేది ఎం. ఏ. ప్రారంభము
నందు, పరిషత్తు కావ్యకృతిగా నుండి మిక్కిలి కష్టపడి పని
చేసెను.

ఉద్దేశములు: వంగరాష్ట్రమునకు సంబంధించిన చారిత్రిక
ప్రాచీనశిల్పసాంఘికశాస్త్రీయ పరిశోధనములు - సారస్వతాక
వృద్ధికే గావలసినవి - ప్రోత్సహించి చేయుటకు ఇందుకై
వీరు స్వకపోలకల్పిగ్రంథములు - సంస్కృతము, అరేబిక్,
ఆంగ్లేయ భాషాగ్రంథముల భాషాంతరీకరణములు, వ్రాయించి,
ప్రకటించుచున్నారు. ఉత్తమగ్రంథముల వ్రాసినవారిని
ప్రోత్సహించుచున్నారు. బహుశక్తింనుచున్నారు. వంగ ప్రభు
త్వమువారిని, విశ్వవిద్యాలయము వారిని, విద్యావిషయకప్రయ
త్నములకు, రాజనీతులను ఈ సభవాద పరీక్షతో పరిశీలించుచుం
దురు. వంగవాఙ్మయము, భాష, వీనికి నష్టము కలిగించు నట్టి
ప్రభుత్వమువారి విద్యావిషయకప్రయత్నముల వీరు సన్మార్గ
ములకుఁ దిప్పుచుందురు.

రెండవయందేము ప్రాచీనగ్రంథముల సేకరించి, రక్షిం
చుట. చారిత్రిక, ప్రాచీనశిల్ప, వాస్తు, కళానిర్మాణ, సాహి
త్య, శాస్త్రీయపదార్థముల సేకరించి చిత్రవస్తుపదర్శనకాల
నిర్మాణ మొనర్చుట. మూడవది వంగీయ సాహిత్య, శాస్త్రీయ,
చారిత్రిక, వేదాంత విద్యార్థులలో మండిజ్ఞాన మభివృద్ధి యగు
టకు సాయపడుట. నాల్గవది శాస్త్రీయ వాఙ్మయ పరిశోధ

కుటుంబ కలసికొనుట కనువగు కేంద్రస్థానముగా నుండుట మొదలగునవి.

సభ్యులు: ఇందు గౌరవ, జీవిత, ఆధ్యాపక, మాతృ, సాధారణ మిత్రసభ్యులు-అని పలువిధము లగుసభ్యులున్నారు. గౌరవ జీవితసభ్యులు మనకున్నారు. ఆధ్యాపకులు సంస్కృత పండితులు. మాతృలు పాఠశాల ఆరంభియైనవారి. సాధారణ సభ్యులు, ఇదిగాక 5000 రూపాయ లిచ్చువారి "బాంధవు" అని పిలిచెదరు.

సభలు: ప్రతిమాసమునకు నొకసాధారణసభ జరుగెను. అందు పరివర్తనభక్తు లంగీకరించిన వ్యాసములు చదివెదరు. ఇది నలుగురు ప్రాథమికభాషలు-అక్షరతత్వములు-సంస్కృత వాక్యములు-నేదాంతి శాస్త్రములు- చరిత్ర, సాహిత్యములు, వివిధవిద్యలు-వందలకొలది వ్యాసముల జరివియున్నారు.

పుత్ర: పితృ పుత్రక నొకటి 'సాహిత్యపరివర్తన'యని ప్రకటించుచున్నారు. సభ్యుల కుమారులు, సహపాఠకులు మంచి వ్యాసములు ప్రకటింపబడుట బాగును. కడచిన 20 సంవత్సరములందు పుత్ర ప్రకటించుచున్నారు. ఇందు శాస్త్రీయ వాక్యము పరివర్తనముల కే వ్రాసిచ్చెదరు.

ప్రముఖులు: పీఠిక ప్రభుత్వమువారి నొకసారి 8600 రూపాయలు గ్రంథప్రచురణము కిచ్చిరి. ప్రభుత్వమును 1200 రూపాయలిచ్చుచున్నారు. 'లాలోలా రాజాగారు' సంవత్సరము నకు రు 800 లిచ్చుటయేగాక 12 నెలరూపాయలు చెల్లించి తాము ప్రకటించిన "సంగీత రాగకల్పము" మన గ్రంథము కూర్చు పరివర్తన కిచ్చివేసి యాగ్రంథమునకు వచ్చుధనము పరివర్తనాకే యనుభవించునని. శ్రీలాలోలా రాజాగారు, కాసింబజూరు రాజాగారును జరివెత్తున కేకేపర్యాయములు నెల కొలది ధన మిచ్చుచున్నారు. కడచిన సంవత్సరము పూనాలో జొందు రాజాగారి యాచార్యులును, సోభాత్రయను, నిగర్వణ్ణియుఁ జూచితిని. నేడెప్పుడు కాశీంబజూరు రాజాగారు ప్రతిభులతోఁ గలిసిమెలిసి తిరుగుచు జమిందారులవలె దగ్గును లేక భాషాభిజ్ఞులగు చిన్న పండితులు, విద్యార్థులు గాడ గౌరవించుట తమ కరీరమృదయ జ్ఞానముల వివిధరీతి కిండుకొనుట యని తలంచుచున్నారు.

మతియును ఈ పరివర్తనవారు ఉన్నతి నిఘంటువు, పారిభాషిక పదమంజరి, చిత్రకస్త్రుతదర్శనశాఖ, రమేశచంద్ర దత్తభాషాచిహ్నము, నిట్టిపను తెల్లయో మనకంటె నధునముగ నెరవేర్చుచుండిరి.

కాఖలు: పితృ మన దేశమునందలి గ్రంథాలయముల నంటి సంఘముల సాహిత్యసభలను తమకాఖలుగా నంగీకరించి, వారిచే బ్రాత్రగ్రంథములు, నాటకములు, కాసనములు సంపాదించి, వారిని సమానగౌరవ ప్రేమములతోఁ బోషించి కద్ద పని చేయఁజరుగుచున్నారు.

సాహిత్య సమ్మేళనము: సంగీయ పరివర్తనవారి సాహిత్య సమ్మేళనమునుగూడఁ దాము యేర్పరిచి నడుపుచున్నారు.

విద్యార్థిసభ్యులు: సంగీయ పరివర్తనవారు కేవల విద్యార్థులను-పరిశోధి - ఎఫ్-ఏ, బి. ఏ, విద్యార్థులనుగూడ-దమక్రింద సావకాశములిచ్చి, పండితుల నొనర్చుచున్నారు. వారి పరివర్తనముల-దెబ్బల సక్రమముగఁ జూచి - నేర్పి-వారిని త్రేకిరిసిగొని వచ్చుచున్నారు.

ఇదిగాక యిచ్చుట పరివర్తనవారు ప్రభుత్వమువారియు విశ్వవిద్యాలయమువారియు విద్యార్థిసభ్యుల మార్గముల దేశభాషలకు సంబంధించినంతవఱకు సక్రమమార్గముల నవసర గలుగుచున్నారు. ఆవిధానము మతియొకసారి వ్రాసెదను. ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీని తిరుగ పరివర్తనవారు ప్రతిభులను దమ పరివర్తనకు ఆహ్వానించిరి. విశేషములను దిగి వ్రాసెదను.

శ్రీకాకుళ త్రేతము

వేటూరి-ప్రభాకరశాస్త్రిగారు.

శ్రీకాకుళము కృష్ణాతీరమునఁ గల ప్రఖ్యాతపుణ్యక్షేత్రము. ఇది యిప్పుడు నల్లపల్లిజమీనులలో నున్నది. ఆంధ్రవల్లభ కాకుళేశ్వర నామాంతమునగుల యద్రనాయక స్వామి యొక...వలెపియున్న వేల్పు ప్రాచీనకాలమున నీ శ్రీకాకుళ మండ్రాజులకు రాజధానిగా నుండెనని యిప్పుటివరకుకాకులు కొందఱు వ్రాసియున్నారు. అవ్రాత యంత ప్రామాణికముగాఁ దొంద్రుకాకాశాశాసన దొరగా రింగీవున

వ్రాసిన తెలుగు గ్రామధను విశ్వసించి వారట్లు వ్రాసిరి. అధర్వణాచార్యకృతముగాఁ ద్రిలింగబ్రహ్మకాశాసన మను పేర నుపలభ్యమయిన వ్యాకరణగ్రంథ మందలి యీక్రింది శ్లోకములు పయివారి వ్రాతల కాధారము. బ్రహ్మాండపురాణమందలి నట యీ శ్లోకములు:— "ఆంధ్రనాథో మహావిష్ణు ర్విశుంభ దనుజాపహః । పురా స్వామింభవనోః కారే కలియుగే హః, కాకులే రాజవత్సవ్య మచంద్రవ్య తమాధికః, ప్రాధన త్వర్వదైత్య వేద్యతో లోకపూజితః, శ్రీశైలకాళభీమేశ మహేంద్రవనసయ్యుతిమ్, ప్రాకారంతు మహాశ్చిత్వా త్రిణి ద్వారాణి చాకరోత్, త్రిలింగ సస్వతపాశ త్రిమూలం చ కేశభుజః, త్రిలింగరూపేణవసన్ త్రిద్వారేషు గజైర్వృతః, ఆంధ్రవిష్ణు స్సుయతో కనుజేన నితంభునా । యథ్వా త్రయోదశయుగాన్ మాతృతం రాక్షసోత్తమమ్, అన సత్తత్ర ఋషిభిర్యతో గోదావరీతే, తత్కాలప్రభృతిక్షేత్రం త్రిలింగమితి విశ్రుతమ్, తత్తత్కాలప్రభృతీమహాశ్చిత్వా, కాలేన మహతాస్వరం తత్సమం స్వల్ప బుద్ధిభిః అస్మదేవోచ్ఛారితాని తద్భవానీతి మే మతః" ఇది ప్రామాణిక మైన చరిత్రాంశము కాదుగనో తోదో యధ్యము పరికించినవానికి గోదావరితీరపు ఈ కథ స్వామింభవన మన్వంతరమందలి దట! విస్తరింపను.

ఈ నడుమ శ్రీకాకుళక్షేత్ర మాహాత్మ్య మను సంస్కృత గ్రంథమొకటి ముద్రింపబడినది. అదియు బ్రహ్మాండపురాణాంతర్గతమే యని కలదు. ఈ శ్లోకములు దున్న వేదా అని పరికించితిని గాని కానరాలేదు. అదలి కథాంశమునకును మీది శ్లోకములకథాంశమునకును సంగతియే లేదు. అందును చంద్రాద్వీపము కానరాదు. ఇటీవల నచ్చునఁ దీర్చబడిన యాథుల మాహాత్మ్యమునఁ గూడఁ గొన్ని కూర్పులు మార్పులు జరిగినవని తత్తత్కాలపు పుష్టాంశు చెప్పుచున్నారు. నేనా ప్రాంతముల దాథుల మాహాత్మ్యపురాతనతము వెదకితిని. కాని దొరకినది కాదు. ఇప్పుటికి నూతనములఁ బూర్వము నల్లభాష్య దయ మహాపేర నీ శ్రీకాకుళక్షేత్ర మాహాత్మ్యము ప్రబంధ రూపమునఁ దెలిసిపడెడిది. అది యిప్పుడు దొరకియున్నది. ఆ తెలుగు ప్రబంధము సంస్కృత గ్రంథమునబట్టి రచింపబడినదే ఆతనును దనకుఁ దొరకిన సంస్కృతగ్రంథము వార్యులగా నున్నవని చెప్పుకొన్నాడు. అప్పుడడియ సంస్కృత స్థలమాహాత్మ్యమునకును నీ తెలుగు గ్రంథమునకును ఒకటే భేదము లున్నది.

అప్పుడడియ సంస్కృత గ్రంథమున నాంధ్రనాయకపదముల నిమగ్నియగుచు యిట్లున్నది:— "యదయం చంద్రవంశీయైర్భూమిర్విష్ణుపరాయణైః, వియతం పాల్యతేదేశే ప్రదయం చాంధ్రనాయకః, అకారవాచ్యేనచయ ద్విష్ణు నాద్రియ తే సదా, తదాంధ్రోభూదయం దేశే ప్రసిక్తోస్యాంధ్రనాయకః, ఆ మంగీకార మాచ్యే దృష్ణేధాతుగౌరవార్థకః, అమిత్యధియతాయంశ్చిష్ణు నాంధ్రప్రదయితే... ఋషిగర్వముభ్యాం సానోత్పయన్నత వత్సలః అంగీకర్తవ్యభ్యుతయం తమాంధ్రం పరిచక్షతే, ఆంధ్రాణామిష్ట దైవ త్వాత్ స్వవృత్త్యా ధ్ర ఇతీరణాత్, ఆంధ్రాది దైవీభూతత్వాత్ శ్రీశోభా దాంధ్ర నాయకః, ఆంధ్రేషు మధ్యవర్తిత్వా దాంధ్రానాక శుభాశ్రయాత్, ఆంధ్రసంపేదితత్వాచ్చ సోఽయ మ్మాంధ్రేశ్వరోహః" ఇన్ని త్రోవలతో నున్న యీ నిమగ్నితల నవీనము తేమాయని నాకు సంతయ మగుచున్నది. ప్రాచీనకాలమున "ఆంధ్ర" పదమేకాని "ఆంధ్ర" పదమున్నట్లు కన్పట్టును. కాసనములందేమి ప్రాత్రవ్రాతలందేమి "యంధ్ర" పదమే కన్పట్టుచున్నది. తత్తేతోఽద్రాః పులింకాః పుల్కసాః" అని వేదమందున్నదట! ఇక్కడ పదవ్యేదము "ఆంధ్రాః" అనియే యగును.

"శ్రీవాని దైవతాస్యత్ర త్రిణి త్తేత్రాణి సంధివై, శ్రీశైల కాలమాస్త్యాభ్యు ద్రాక్ష రామాభిధాన్యపి" ప్రాచీనులు శ్రీశైల కాళేశ్వర ద్రాక్ష రామముల త్రేత్రము అని చెప్పుచుండఁగా నిందుఁగొంద టీటికలివాడు చెప్పుచున్న శ్రీశైల కాళేశ్వర ద్రాక్ష రామములు చేర్చినవనిదని.

త్రిలింగబ్రహ్మ కాసనోద్భృత శ్లోకములకు, సంస్కృత స్థలపురాణమునకు తెలుగు పద్యకావ్యమునకు సంగతి లేదంటిని. అట్టి దింకోటికొంద నున్నది. శ్రీనాథకృతియే యని పెక్కురు నమ్ముచున్న శ్రీదాభిరామమున వీధినాటకమున శ్రీకాకుళక్షేత్ర వర్ణన సంకర్షణమునఁగల పురాణగాధ యొక విధముగా నున్నది. అందలి పద్యము లివి. "గీ. పసిడికొరవేడి పా లారగిరివనఁ బులిసిరియధర పల్లవమున

జంఘాలశాస్త్రి యిట్లు పలికెను.

నాయనలారా! మదరాసునందీ వచ్చునని యాసపడిన లేఖ యిదిగో! దీనిని జదువుట కనుజ్ఞ నీయవలయును.

సాక్షికి—నమస్కారములు. నేనీపట్టణమునఁ దోచక ఇటువంటి తిరుగుచు-నొకసందులొనికిఁ జోయితిని. ఆ సందులొ నొకయింటి యరుంగున కానుకొని యొక ముసలియారఁడు. కూరుచుండి యున్నాఁడు. ఆతఁ డరువదియేండ్ల వాఁడువలెఁ గానఁబడినాఁడు. మొగము లేజస్వంతముగ నున్నది తెల్లఁబడిన గడ్డము పొడుగగుటచేఁ గాఁబోలు నడుమను ముడివైచినాఁడు. ముడివేయగా మిగిలిన రవంతకొనకు చెండు గన్నేరుపువ్వులు సన్నని గుడ్డవేలికతోఁ గట్టినాఁడు. కుడిచేవిడచులో సగముఁ గాల్చిన పొగచుట్టును బెట్టినాఁడు. ఎడమచేవిడచున మారేడు పుత్రిని బెట్టినాఁడు. నలునీ-గలుగుజేటి-దుమ్ముపూటి-పొగారు పొగ యెల్లప్పు డావరించి-యుండుటచేఁ బొగచూటి-రవంత పశ్చబడి-చిక్కుపడి-యల్లికపడి-యారసెలవై మౌడ్రుకలు మిక్కిలిచికిరిసిగా, చిచ్చుక గూడువలె-నీరెలుపువలె-నున్నది. వానిలోఁ జేత్రుమములు-సన్న కంఠతాల-నట్టి గడ్డపక్షులు-వేడలేత్తులు-నక్కడక్కడ నిమిడియున్నవి. ఎడమచేయి పూర్తిగాఁ బోయినట్టియఁ గుడిచేయి మారేతెలివకే నిలిచి యున్నట్టియఁ దిలపూతుకుని యంగవస్త్రమంత తెల్లనిదై జల్లెడవలె సమాప్తమైన -చొక్కాయొకటి యెదుటివైపు నేను కను, వెనుకవై వెదుటను గలుగునట్లు ధరించి యున్నాఁడు. గుడ్డటివెట్టిన విభూతికడ మంతముఁబ్రవై నడ్డముగఁ జలుము గొట్ట మున్నది. ఆతఁడు నట్టి నేలను కూరుచుండి పూర్వపు వృద్ధవిలంతువులు ప్రత్తి తీసినట్లు-ప్రస్తుత దేశభక్తు లేరులు లాగి నట్లు-గంజాయిజవల గింజలను- దీసుచున్నాడు. నే నాతనికి చెండుబారలదూరములో నిలువఁబడి "నాయనా! చెవి నున్న చిలుకకొట్టుతోడనే సంతప్తి కాని నీకు 'శ్రీకాసిల్మ సిగరెట్లు క్కట లేదుగదా! కూరుచుండుటకు గులకతాలపీతమే కాని మొకమూలుసోపా లక్కట లేదుకదా! నీకడమంత నీకు జల్లగా నున్నంతవఱకు హిందూదేశము జపానువారేలినను, నింగ్లాండు దేశ మమెరికావారేలినను నీకు లేక్కలేదు కదా! బాంధవు చాలభాగము సంపదించుకొనిన నీననసునఁ జంద్రోదయమే కాని కంటికిఁ జెట్టిల్లు లేదుగదా! ఆద్యోకేటు జనలు నెత్తివై నగమైలేత్తున నాడఁదగిన న్యాయవాదికిభామణి యైన నిన్నింతకంటె దిబ్బుమీదఁ గూరుచుండఁ బెట్టలేదుకదా! శత్రుకారీరకాస్త్రాది సాహితీసంపన్నతలో సర్వము జనరలుగారి పితామహప్రతితామచుడైన నీ ప్రాణమును దీయలేదు కదా! చలిచేత న్యూమోనియా వచ్చు ననుకాస్త్రము నిదురుటఁ దగులఁ బడినది కదా! దోమలవలన కీరజ్వరము వచ్చున్న నవకర సిద్ధాంతమును నల్లని గ్రాల్లిక్రింద నలిపినట్లు నలిపితివికదా! ముటికిపీటికాలువలనదుమను కూరుచుండి-యఱువజేండ్లు-పనస పిక్కువలె చెక్కుచెదఱకుండ-దీయు తీర్చిన నీయ దాగోగ్య కాస్త్ర మంతయు నధ్యాన్నము నల్లమడు గయిది కదా! నికాటీను విషము నీపిక్కుమీది వెండ్రుక వైనను గదలుప లేక

విప్రసన్యచనపు వెలయుచుచున్నాఁడు విశ్వమునకు గాకుళేశ్వరుండు.

ఉ. ఈరస మెత్తువేదములు హీనహింబుండు బురాణజాలముల్ సౌరభహీనమా నుపనివట్టులు వెంబడు నాగ మామరుల్ గారవ ముల్లస్థి సిరికాకుల నాథుండు నాగదేశధ ట్టారకు నింటఁ బుట్టి ప్రకటంబగు చేకుక నాదరింపఁగె"

ఇట్టి కథాఘట్టముమీది గ్రంథములలో గాకరాదు. పురాణగాధల విషయ మిట్లుండెను. శ్రీకాకుళ మొకప్పు డాంధ్ర రాజధానిగా నుండెనుటకు నమ్మకగిన యాధారము నాకేదియుఁ గానరాలేదు. ఇప్పు డక్కడ నించుమించుగా ముప్పది కలాశాసనములు గలవు. వానిమీద బట్టి ప్రశంస కానరాదు. ప్రాచీనకాలమున నీక్షేత్రము మహావైభవ మనభవించినది. ఈ విషయము కొన్ని సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములందును కాసనములందును ప్రస్తావించబడినది. కొన్నింటిని తేల్చొనెదను.

పోయినది కదా! అహ! నీవెంత యదృష్టవంతుడవు! నీకున్న కాంతిలో- సంతోషంలో- సహస్రాంశమైన నీరాజులకు- భాజాధి రాజులకు- జ్ఞానకర్తలకు- సామ్రాజ్యములకు- సన్నయెడల- బ్రహ్మచర్యము నీ యేగువులుండునా? ఈ తామము లుండునా? ఈ యుద్ధము లుండునా? ఈ జననాశన ముండునా? ప్రపంచమంత పాడై యుండునా? సంకల్పసంకోచమే సర్వసౌఖ్యజనకము కదా! యని నాలో నేనేమో పడుగుపేకగ ననుకొనుచుంటిని. గంజాయిజడలు విప్పుచు తల వంచుకొనియే యాలోచన కూరు చుండెనుగాని నానంక- జూడనేలేదు. చూచుట కతనికి నాలో నేమిపని? నాలోకమేమి? మూర్ఖాభిప్రాయంతోనైన నాలోని కేమిపని యున్నది? కటిన్నూనము చేయబోవు కానేయిద్యార్థి వలె-నోట్టెలో గూరుచుండిన డయాగెనెసు సన్నిధికి చక్రవర్తి యొకడుపోయి నిలువబడెను. నా మహావేదాంతి యీ చూహంప న్నుని గ్రేగంటలైన నవలొకించినాడా? అయ్యా! నేను మహా సార్వభౌముడను. నీ కేమైన నుపక్రమించియుంటు వచ్చితిని. ఏదైన నేన నావలన- గైకొని నన్ను- గృహధని జేయుచుని యావిశ్వ భరావరిపాలకుడు డివిరాగిభానుజిని బ్రాహ్మంపగ "నీ పిట నిలువబడగా నాలోట్టిలోని కొండ రాళ్ళు- నీ నావలొకెంబాము, నీవు నాకు- జేయు నుపకారమిదియే" యని యాపరమహంసతం సము ప్రభుభావతంసకుతో- బ్రహ్మతెర మీయలేదా? ఇది యెంతసంగతి? ఇదియెంత వింత? ఇది యెంత వైరాగ్యము? ఇంతకంటె విశేష మొకటి చెప్పెను. డయాగెనెసు మనుజుడు. చక్రవర్తిగాడ మనుజుడు. మనుజునకు మనుజుడు చేయగల యుపకార మెంత? ఎంత మహాపకార మైన నైహికమైనదీ చేయగలడు. కాని యాముష్మికమైనది చేయుట కతనికి సాధ్య మగునా? ఆకలి-ద్రోచివుచ్చిన డయాగెనెసుకుగోడగుడ్డపెసరట్లు కావలయునా? పీతలపులుసుకూర కావలయునా? దిగంబరడైన డయాగెనెసుకు ప్లా న లు పంట్లములు కావలయునా? జీర్ణిండు ప్రాకు- కావలయునా? ప్రపంచవికారతమజుచి గోసి-గుహలో దూరి-తోట్టిలో- గూరుచుండి-యాలోట్టియే మిగుల వికారమై యుండెనయేదన్నది డయాగెనెసుకు పశువుల ఫావముల కావలయునా? సర్పారూపి యగ్రహరములు కావలయునా- స్వతంత్రపు టాసానములు కావలయునా? ఏవియు నక్కరలేనే! తన యెదుట నిలువబడిన చక్రవర్తివీరికంటె నెక్కువసేమియు నీయలేదే! ఇది యిదివఱకే విగ్ని-పడచిన పదార్థములు కావున డయాగెనెసు చక్రవర్తిగాని నిరాకరించెనుటకు- గొంత యుప పన్నతగలదు మోక్షమియగల మహా దేవ దూత యెవ్వడైన డయాగెనెసు కెదుట నిలువబడి, చక్రవర్తి యాతని నడిగినట్లే యడిగియుండినయెడల డయాగెనెసు ఆమహాదూతకు మ్రొక్కి- మోక్ష మిచ్చుని యాపేక్షించు నేమో? ఏమో ఆయంశము వట్టుకీ కథలో నిక సంధియుగ నున్నది ఆనంశముమేదో మన మతచరితములో తీసిపోయినది. పన్నిద రాభ్యారలలో నొకరు బొంతకుట్టుకొనుచు కూరుచుండి, ఆ యన మహావిరాగి మహాశక్తుడు. మహాభా- సామ్రాజ్యపరమేశ్వరు లంతరితుమన విమానారూఢులై పోవుచు నీచహారత్యానిని- గాంచిరి. ఆమహాభావుడెవ్వడని పార్వతి ప-మేశ్వరుడని నెను. ఆయన యొక గొప్పభక్తుడని శంకరుడు కాంకరిక-బ్రహ్మతెర మిచ్చెను. ఒకసారి యాతనియొద్దకు బోవుకమని పార్వతిభర్తతో ననెను. "ఎందులకుబోనివచ్చిని" భర్తయుచేతాభావమున- బ- కెను. భర్తయుచేత మోచినకొలది భాగ్యముచేత యెక్కు- వయ్యెను. భర్తవలనన్నకొలది భార్యవలనదు యెక్కువయ్యె- నను. భార్య యేదైన గోర్కె-కోరినయెడల వెంటనే "ఊ" అ- మగడు బ్రతిక బొగుపడునుగాని ఊహామూల్య అన్న వాడుమూల మెన్నడు దక్కలేదు. ఇది మనలోకములోనే సిద్ధాంతమనకొని యెప్పుడుండగా- బై లోకమువారు మనకంటె నెక్కువ యెక్కు చున్నట్లుపడుచున్నది. ఉడుక వెట్టినకొలది కోడ్కి-ఉడ్డకతివా హారమగును. తడిపినకొలది నొడుకునూగుల పెక్కుమ దట్టించిన కొలది తుపాకిబిచ్చ తీరమగును. వలదన్నకొలది వలతవాంఛ పురియొక్కును. పాపము! శంకరుడేమి చేయగలడు. "ఆతడు మనల లక్ష్యపెట్టడు. ఆతనియొద్దకేలే మనదారిని మనముబోవున మని" శంకరుడు కడపటిమాటలుగా భార్యకుచెప్పెను. "ఆతడు లక్ష్యముచేయకున్నయెడల మనకుగతిగన లోపమేమి? పోకతప్ప- డ"ని పార్వతిపరమేశ్వరుని బలాత్కారమున నొప్పించెను. ప్రపంచమున జరుగు శుభాశుభకార్యము లన్నిటిలోను రూపాయకు- బదునాలుగకాల వంతునతడు భార్య-లాత్కారమున చేయ- బడినవే. శుభములుజరిగినప్పుడు మన ప్రయోజకత్వముగ నేపటిసి పాటిపోవుచు. ఆశుభములు తలస్థించినప్పుడు మాత్ర మాడుదాని నోరు బైటబడును. కైకీయ భర్తను బలాత్కరించుటచే రామనవాసము జరిగెనని కైకీయని నిందించుచున్నారు. చూ య లే ది నిక తెచ్చుని నీ త తా ము నీ బ లా త

కం చుట చేత నీ త తు లం కా ని వా స ము- గ మున కరణ్యోదనము-నిండిచెనని యున్నవారి నే నిందించుచున్నారా- పాంచాలి నవ్వుతోడనేకాదా యొక్క-దెబ్బతో పాండవకారవ వంశమంతయు బరశురామసేతి యయి-ది! వైష్ణవీలో భవిష్య ద్భవ్యా యెట్లు మారునో తెలియదు. కాని యాస్పష్టీలోమట్లు నకు సమస్తసృష్టివాశనముల కాడుడియే మూలకారణ మయి నట్లున్నది. ఇక్కడకు శంకరుడు శర్వాణితో-దిగి వైష్ణవభాగవ తో-త్రమునియెదుట బడినాడు. ఆభ్యాసకారణ తక్కుయేమి? బొంత- గుట్టుకొనుచు- దలవంచుకొనియే యా త- డు కూ గు చుండెను. "అయ్యా నేను శివుడను. ఈ మె పార్వతి. మీ కేమైన వరము లీమ వచ్చితిని. వేడుమని" శంకరుడు భాగవ తవర్ణనతో- బలికెను. ఆతడు మాటలాడలేదు. కన్నయన నెత్త లేదు. అప్పుడుపార్వతి నోవయి క్షయై "అయ్యా, వరము లిచ్చె దని పాత్రోత్కరించిన మహాదేవుని నిరాకరింప- బాడికాదు. ఈమహాశుభావు- డవైష్ణవ్యప్రవాత. మోక్షముకంటె నీకు- గావలసినదేమి? అదియొక నిమిషకు సంసిద్ధుడై యున్నాడు. కావున నుత్తలక్ష్యము చేయకు-డ మామాటలను విని వాంఛింపు ము. నీకోర్కె- వివరుండ మేమిటనుండి పోవువారముకాను" ని భక్తవర్ణని మోచుచుండెను. ఆతడు కలనా మకొనియే "నే నే దైన గోరుకొనకుండ మీరిటనుండి పోవుటజగ దని యుచు న్నాగు కావున నొక్క-కోర్కె-కొరెదను. నేను గుట్టుకొనుచు న్ను నూదితో-గూడ దానమునచ్చునట్లు వరము వయచేయవలసి నద" ని మాభర్తడు కోరెను. భార్యభర్తలు సిగ్గుపడి యంత ధానము నొందిరి ఈకథ- సంతప్రశస్తమైననీతియున్నదో, ఎట్టి మహాత్మ్యప్రాంతము నీ యాభ్యాసయిత బోధించుచున్నదో, మీకు సంపూర్ణముగా తెలియును, గావున నే వింకకంటె విస్త రింప నక్కఱలేదు. ప్రధానాంశము నేటికటియున్నది. ఈ యననసంరాశములతోనే నాలనిపడగను.

నేనట్లు సంయలోని బావాజీయెదుట గొంతసేపు నిలువ- బడి యాతనిదృష్టి నావంక-ద్రిష్టుటకై నేకాకదన్న దగ్గిరిని. ఆత- డునన్నుజూచి "బ్రేకో. బావోజీ" యని పలికెను. ఈతడు పై వారివంటి విరాగియుండగాడు. నేను వైవారివంటి గొప్పవాడను గాకపోవుటచే గాబోలు నీరేడు నన్నింకయదాదోక్తితో గౌర వించినాడని యనుకొనుచు నాతనియొద్దక్రింద నే కూరుచుంటిని. అంత నాతడు గంజాయి పత్రమును జలములో-గ్రుక్కి చెకు ముకీచే న్నున్నప్పటి నేనీ కడముతలోని బొగ్గాక్కటిదేసి దానిని నంటించి చిలుముగట్టుముగో- బెట్టి పీల్చుమొనరిడెను. రెండు నిమిషములు పీల్చి "బాబ్జీ లేవ" అని యాచిలుముగట్టుము నాచే బెట్టబోయెను. అంత నేను వలదని చేయియడ్డము నూడి "స్వామీ నేను సంసారలంపడుడను. మీరు సంకపరి త్యాగులు. నాకేమైన బోధింతురా" యని యాంధ్రభాష- నడుగ "నువ్వా నే బోలో" అని యాతడు నన్ను మందలించెను. ఉద్దూహన నభ్యసించినవాడ నగుటచే నేను నాకోరికను తెలి పితిని. అప్పు- డాత డుద్దూహ-లో నుపన్యసించెను. ఆతనిమాట లనుబట్టి యాతడు సుమైన మతిగలవా- డని నేననుకొనలేదు. అక్కడక్కడ నొక్క-య-కము సంధ్యము-నే కనబడుచున్న ది. తనవాతీతో జీ చెట్టెవారిదికలెచ్చుది. నే నెల్లురు నిర్ధారిం పలేకున్నాను. మీరు బుద్ధిమంతులు. కావున మీరు యోజించి మీసంఘసభ్యులకు జదివి వినిపింపవలయును. ఏమో! తెలిసి నంతతఱకు- తెలియును ఆత- డొపగిన యుద్దూహ-లోని యజ్ఞవాన్యమును నే నాంధ్రములోనికీ వీలగునంతవఱకు- బరి వర్తన మొనర్చి యీ కింద- వాసితిని".

ఉపవాన్యము.

బాబూ! క్రిందను మీడను నొక్కటే పొగవలన గాని జ్ఞాన మెచ్చుదురాదు. క్రిందిజ్ఞానమునకును మీడి జ్ఞానమునకు గూడ నొక్కటే మూతము. అమెకావారు సింగ్గీపువారు మొదలగువారు పొగవలననే క్రిందిజ్ఞానములో- బై వారనిపించు కొనినారు. మన మీపొగవలననే (గంజాయిపొగ) వైజ్ఞానమును సంపాదించి క్రిందివారికంటె- బై వారనిపించుకొనినాము. పొగ తేలిక యగుటచే నాకిప్పుడు తెక్కలు వచ్చినవి. నే నిప్పుడు పక్షివలె- బై కెగరుచున్నాను. నీ విక్కడనే కూరు చుండుము. వైసుండియే మాటలాడెదను. ఈశుంప మంతయు నిప్పుడు శ్రోత్రప్రపంచములాగున గవ్వట్లుచ్చుది. మనబుద్ధి లోనే ప్రపంచవృష్టి యుగచున్నది. కావున బుద్ధిమారినయప్పు డెల్ల- బ్రపంచము మారకతప్పదు. అదిగో! గుడ్డములతో-క వైపున మొగము లుంచి సవారిచేయుచున్న సవారులు. అదిగో! చూడు. గుడ్డములు తో-కవంక- బరుగెత్తుచున్నవా! మొగము వంక- బరుగెత్తుచున్నవా! యనుశంక అక్కఱలేదు. అడ్డము గా- బరుగెత్తుచున్నది. అదిగో మనోదోరగారు గుడ్డముమీడి

నుండి కన్ను గీటుచున్నార. ఆ కన్నుగీటుచూచి 'నీవో దోరగారు నవ్వుచున్నార. అనవృత్త-తనాగమునుజూచి నవ్వి నాడేమో-యని యమృతాంజన ప్రకటనముపై మన్న తుటకు చూపుల-గుబ్బలాడి కర్ణాటకపు- బట్టుచీర వైటును-సర్దికొన- బోన-చు-గినుక్కుముచున్నది. ఆడుది యనగా నాకుబ్రా ణము బావోజీ. మాయూరిలో నొక కాంత ప్రపంచలంపటతను రోసి-సం-సావిముఖయై - భవతాతకసాధన మపేక్షించి భర్త ను వదలివైచెను. మనము సంసారమును త్యజించినవారమే ఆమెయు సంసారమును ద్యజించినదే!

'మామజన్మనామ్ జన్మన్ముకుంద పర్యాజ్' కబూతిర్ బాకబూతిర్ బాజ్-బాబాజ్

(ఒకనన్నపు సమానబాతినన్నపుతో-గూడును. కపోతము కపోతముతో-గలియును. భైరవిపక్షి భైరవిపక్షితో-గలియును) అను న్యాయముచేతను మనకు నామెకు మార్కండేయాలయ ములో "మెలాభాత్" అయ్యెను. దైవ-దేవ-సే యీ సమా- చేతమునకు ప్రధానకారణమని-నమ్మి-చునమామెను శిష్యురాలిగ- జేకొని- యోగాభ్యాసాదులను నేర్పి యవ్వశుదులు చేసిన పాద రసమువలె-బ్రేస్తముగ-దమారు చేసితిమి. ఆ బ్రేస్త పట్టుకొను నప్పటికి జంగాడమగు లాగున- బాపకత్త నొందించితిమి. చేత యావలన కాలుకుని యగునని యెంచి యామెను మదరాసు నకు దెచ్చితిని. ఆమె యెదుటలివిడి వస్తువులు దానాపానీకిం- దను రసవాదప్రక్రియలక్రిందను బోవుటచేత- బై సఖ-గోత 'కోమాజోలి' లిగి యామెచే భర్తవై మనోవృత్తి న్యా- జ్యెయు తెప్పించితిని. మనకోర్కె యయ్యంగాను న్యాయవాది ఆయన మొదటనుండియు యోగాభ్యాసాదిసాధనములయందల్లి రుచి కలవాడగుటచే నాకుశిష్యుడయి కోర్కెభర్త లన్నియు- దానేభరించి న్యా జ్యెయు నడిచెను. ఆ న్యాయవాది యామెను దనబండిలో నే కూరుచుండ- బెట్టుకొని న్యాయస్థాన మునకు- దీసికొనిపోవుచుండె- గాడు. ఇద్దఱుతఱుగా రాత్రి సముద్రతీరమున విజకఫలమున బాతంబల్నానీపద్ధతు లన్నియు- బట్టుదలతో ననుసంధించి కృపించేయుచుండెవారు. కైవల్య సాధనమున కొకరాత్రి యథాప్రకారముగాబోయి తిరుగవారు నావనకు రాలేదు. ఆటకంపకృష్ణము లై-ది. అప్పటినుండి ఇప్పటి వఱక-వడలేదు. శిష్యురాలిట్లుపోవుటచే బుద్ధి గొప్ప 'శ్రోతా' తిన్నది. అప్పటినుండియు మన స్సు నకు- గురువులేదు. అన్నిగడిలు నేర్విన దగుటచే - గుక్క-పీడినట్లు - (ప్రాణము పీకుచున్నది మొదలే అయ్యంగాను. అందులో న్యాయ వాది. దానిపై యోగశాస్త్రకృష్ణుడు. గురుజీ గొంతు కోసినాడు! బావోజీ! ఆడుది సంసారములో కంటె యోగ- ములో నెక్కువ యావశ్యకము ముమా! ఇది నీకు నేను దెన్న ప్రధమపాతము. ఈ యంశ మెదులకు- బోనిమ్ము. బహ్యపుష్టియంతయు ఫిరాయించినదని నెలవిచ్చితిని గానా! అదిగో శిష్యులు గురువుగాని బల్లపై నెక్కించుచున్నారు. చెవులుపట్టుకొని జూకాయించుచున్నారు. సే-పత్రములతో- దట్టులుతేల- గొట్టుచున్నారు. నీకువచ్చినదవు మఱచిపోయె- దవా! యా-డూడగొట్టుమా! యనిబెదరించుచున్నారు మహావ్యా నెత్తికెదావు. కాతికిగడ్డము. పుష్పముక్రింద- బుస్తకము- చేతి లో-గో-నె-పడ్డ. అదిగో! విను విను. రాట్టుముల చప్పుడు రైలు కూలలకంటె-మోటారుబండ్ల మొట్టకంటె-బల్లుబల్లుచునియెంత ధ్వని యగుచున్నదో-అదిగో-అదిగో! రాట్టుములధ్వనియే యుపాంగ మైనది. సముద్రమే పెద్దరదైలయయి-ది, కర్మాగారము లన్ని టిలో-గుడ్డగుడ్డమును పొగగట్టుము లన్నియు బోగమువారిడ- నెబావో! ఏమిపడదుగా నాడుచున్నారు. బాబ్జీ మాడు. కాని యీ ఖడ్గచీరలచే నీకేత్యలకు- బూర్యపునాజాతులేదు. మను పటి మో-హోకులేదు. పాలముంజెలు మిసపూటైలయి పోయి- నని లేనెట్లు తెలికండి యై పోయినది. గూ గూ! వారు పాడుచున్న కీర్తన వినుచుచున్నదా? బావోజీ విను.

కాంభోజి-ఆది

నిన్నుకోతి గాంధీ-నీవేనాప్రభుడవు-నీకంటె నెనున్నని నే నొల్లనో-సామ్రాజ్యకారకాంతను నేను పడరానిపాలులు బహు బహుభంగుల- జీతి నేనక్కట! త్వరగనకా కేట్టి దరి-తే-కున్నును తహతహచేతను చాళ-లేనరా! నిన్ను!

ఒడుకు నూలిదిగో నాయెడిలోన నున్నది గడుసు కిడ్డరు కోక- గట్టిగా-గట్టి. పిడిబడి మనసును భర్తము చేసితి వడివడి రావయ్యా వైభవదేవేంద్ర! నిన్ను!

అరె! ఇదియేమి? ఇదియేమి! మున్నగో-పాలుడు చూ- లబడినాడే! వానికర్మము! అరెచే అదియేమి? అబో-ము నాంధ్ర చీజలపై పెద్ద అక్షరములతో 'గాంధీ బోగమువారిడ'ని వాయబడియున్నదే. గూ గూ! ఇది మహాదోషము కాదా

గాంధీ పిగిల్చి గాంధీ చుట్టలని యున్నందులకే యిదివరకు మనస్సున కెంతయో మోటుగా నుండగా విడిచిపెట్టావా? నీవీ! తప్పు తప్పు "శంకరసాహిత్యం" అను నెడల నెట్టి దోషమో గాంధీ పిగిల్చినగ నంతదోషము! గూ గూ ప్రజలెంత బుద్ధిహీనుల! ఇంక నేను బ్రజలలో నుండడంబట్టికొనలేదు. నాకుం బ్రపంచ మంతయు నొక్కసారి ఆగిపోయినది. నెట్లంటే ప్రేమను గొప్ప ముఖాది గదియారపులులును పట్టిగొని బట్టుకొంటిని. కా ల భక్తి మాంసి పోయినది. తన వాస్తి ఏమియులేదు. వెనుకకు బోదు. ముందుకు రాదు. ఎక్కడి దక్కడే. ఆహా! ఇది యననానావాగులు క్రిందటి నెలం బదు. మాడవలేడి నొక్కొక్క భాగము కాబోలు. నెట్లా! మంచి 'పక్షము'గా జరుగుచున్నది! ఏవో యొకటి రెండువీధులలో మార్చియు రకంక నుండేయున్నది. ఇన్ని వేల తెలుకాబుండే మూలఃదానిననో! మూటలు మోయుటకుం గూలివారడకు విరాగ ముదయించినదే. నిమిషమున కెన్నితలు మైల్లో పరుగిడు విద్యుచ్ఛక్తియే త్రాబుండలలో స్తంభభావ మొందినదే! వేల కొలది విద్యుత్ గాంధ్రంబుతోక్కసారి ధనులై రాదేమి! ఎవ్వరొకడండలేమి! అన్ని కొట్టులకు బైట బీగము లున్నవే! వర్షవలంద రే దేశమునకుం బోయి! కాల్వలై నన్న బీడే దొరకదు. త్రాగ వలయు నన్న సోదా వొరకదు. తినవలయు నన్న నగటిపండు దొరకదు. అదిగో బాకే! యొకడు మంచినిన బ్రాగవలయునని కొట్టుయొద్దకుం బోయి మర నగరి (దిప్పలేకపోవుటచే నీరు రాకపోవుటజూచి మంచినిటికికూడ నీరుంతులమా యని నెట్టి నోరుకొట్టుకొనుచున్నాడు! వెద్దవీధిలో నున్న సోపానపు:త్త లవైమిరాయి తినవలసిన పిల్లలులేరు సరికదా రెట్టులవేయు కాకు లై నలే వేండుచేరే! అక్కడక్కడ కేదో కొంతయల్లరి జరుగుచు న్నుట్లున్నదే. ఎవరాయల్లరికి గాఢభూతులొ యెవ్వరెంతయో ఎవరింట్టునకు వాకే మే మెటుంగనుచున్నారే. ఆ! ఆ! మే మహింసావ్రతము కలవారము మేమాపనిచేయుచుమా యని యొక రనుచున్నాడు. ఆ! ఆ! మాయం దభిమానముకలవారు మమ్మే పరాభవితుర! యని యొకరనుచున్నాడు. తుదకెవరు చేసి నట్లు! ఏమో! నేను నమస్త్రవాంఛను వదలుకొని ననాస్తికై యుండగా ఫిఫి నేనెట్టిపనిచేయుచున్నానో యొకడనుచున్నాడు. నేను యోగాభ్యాసముచేత పుంస్త్రమే నాకనము చేసి కొంటినిగదా. నావలన నగున దేమని యొకడనుచున్నాడు. కాని-యేమి కర్మమోకాని-యిద్దఱు నడుమనన్న భక్తుగాలికి పండుమటి కొడుకు! బాకసాల పిట్టవై గూరుచుండుటకు వాడు ఊహాహూ-వీడును హుహూ-గూగూ నాకువీడితో బనియేమి! ఎందలు సన్యాసినులు కొడుకులుగన్నను వారందర కనాధనాధుడైన నేనే తండ్రిని. మనకా పటుత్వము లేకపో లేదు. ఆ పరాభిమానము లేకపోలేదు. ఎటువచ్చిన నన్యాయ వాది నాగొంతుగోసిపాడురా. బాబా! మొదలే యన్యంగా రు. అందుపై నన్యాయవాది. దానిమీద యోగాభ్యాసి. నాకొంప నట్టెంట్టిపాడుగా బాబా! లంక పొగాకుతో శబరి లంకదే గాలు పాటిపొ గాకులో చేబ్రోలుపాటిదేగాటు. ఆంధ్రజాతిలో యోగిని తత్వమే గాటు. ను న బా తి లో ప్లి ద రు తత్వమే గాలుబాబా! ఇంకదా నైనను నేనే. యగవా. దైనను నేనే. ఇంక నా తత్వపు: డమనా చూచుకో బాబ్బి! కే, కే, కే, అదే మి ఆధిశిరియే- భ క్తి ప త్ని యే- భ క్త ను మెడ వై కే యి వై చి యింటిలోనుండి కంటివేయుచున్నదే! అన్య యోగి: భక్త పక్షి: లోలు: డయ్యెనా యేమి! అయిన నేమి యింటనుండి గెట్టివేయునా? బాబా! ఆ కాంతాశోమణి యే మనుచున్నదో విను. "పో! యవలకుంబో. నీవు ఖద్దరుగుడ్డ ధరించిన గాని నీకు నా యింటిలో నన్ను పెట్టును. పూట ఖాటి: టం దిండువో! పసుండువో. పో! మాకు మెడలో మంగళనూ త్రము: డిన్తమాత్రముచేసగడు కాదు. ఖద్దరు: త్రము: ను: డిం చినవా: డే! గాంధీతో పిచ్చి: వా: డే! దేశభక్తి: కలమేముగగ్గము: డ మగడని పిలువదగినవారకు" నెహ్రూ- మిగిలిన స్త్రీ: బావిన కాం తకు మంగళ: పూకుం తిచ్చుచున్నాడు. వైకి: జాడగా బాబా అదిగో అరుంధతి! అదిగో బానకమ్మ! అదిగో సాగి! అన్య యో! నైపు స్వర్గము క్రిందికి దిగుచున్నది. "నా కన్నులు దిరుగుచున్నవి. నామా ఒక్క నిమిషమాంకడను. అదిగో బాబా విను బుద్ధివేపు: ను: పనస్యసింపుచున్నాడు.

గీ తిట్లు దీనవలనగాని + తిట్లు బోవు
ప్రేమ మధుల నడగును + ప్రేమబోవు
కట్టి కాగిలిచే దెగు + కట్టి దెగు
రువ కరుణచేత బోవును + రువనుబోదు.
మాయధారాశతనా: బోవు + మాయబోదు
కాతవత కాతవతబోదు + మైత్రిబోవు

మిథ్య కథలుబోవే బోవు + మిథ్యబోదు
కట్ట నుంచిచే బోవును + కట్టబోదు!!
మనసుచేత- వాక్కుచేత- గాయముచేత- గగ్గముచేతను
నపకారచూపు యైన నెవ్వరికి నొ న గ్గ కు ము. పగులు నీ కం త కే ను చేసినను సరియే. ప్రతిక్రియామాత్ర మెన్నడును జేయకుము. ప్రతిక్రియావాంఛను గూడ దగులబెట్టుము. "ఏను క్రి న్నేమి చేసిపాడు? ఒకతంపను గొట్టగా వేటిక్క చెంపం గూడ నిచ్చినాడు. ఏనుక్రి న్నెంతగొప్పవాం డైనగాని యాతనిలో ను గొంత తప్పున్నది. ఒకచెంపను గొట్టినవాడు వేటిక చెంపను గూడ దానే గొట్టునేమా? వేటిక చెంపను గొట్టుమని యొకనిని గోరుటకు నీ వెనడవు? నీకల్పివె యేమి మాక్కున్నది? ఏమి యధికార మున్నది? నీవుకొట్టు మన్నతదే కాని యాతడు నిన్ను గొట్టకూడదేమి? నీ కం తి గ గ్గ ము న్న దేమి? అట్ల యన మొదటి చెంపకాయ నెవడు కొట్టుమనగ నతడు గొట్టివాడయ్యా! నిన్నొక్కడు చెంపవై గొట్టివాడు. ఏను క్రిస్తువలె నీవు రెండవచెంప యాతనికిజూపింపకు. నీరెండుచేతులు జోడించుకొని హరిప్రసాదమ్ "హరిప్రసాదమ్, హరిప్రసాదమ్" వని గాఢముగనును. ధింపుము. గట్టిగ నలుపుము. అకలలవానియిచ్చము. తరువాతివెచ్చ చెంపమీద గొట్టునో బ్రహ్మగర్భమువై గొట్టు నో! నీకు సహనము- సహనము- సర్వసహనము- తక్కు చేరేమి యు నుండగూడదు. ఆలిపోయిన సరే; యా స్తిపోయినసరే! యా త్మజాలు పోయినసరే! యనువుపోయినసరే! యదిమాత్రము పో: గూడదు. తి: గ జుద్ధదేవుడు పలుకుచున్నాడు బాబా విను.

గీ॥ తి: వైగెగాలు పువ్వుల (చెంపుకంటే)
తనకు కనులూడదేసికో దగును జామ్ము
ధరణిలో నుండు మూలములో త్రవ్వకంటే
తనకు నెముకలు పెట్టికో: దగునుజామ్ము.॥

ఆహా! ఆమహాత్మునిమానయము: గరుణ యెంతదూ రము వ్యాపించిందో! ఆవ్యాప్తి: జగతిలోనున్న యవకాశమే చాలనట్లున్నదే. బాబా మానటి యతుల కన్యకా: తప్పయని యమును జనబాహుశ్యమునకు దున్నాధము. ఇది వికాశకరలేదు. జంగమ: పానీ లోకమునందే మిత్తుచు వ్యాప్తి. సర్వజతు: బా లగమాను రాగము మిహ్మదయమున సమాప్తా: సందీ ప్తితో బ్ర న్నరింపనలెను. అహింసయే పరమాధ్యధర్మము. స్వాధ్యయత్యాగము సర్వకష్టసహిష్టుతసన్నిధిపవర్తనము సర్వసమత్వము సంపాదించు టకంటే జన్మమునకు సార్థకత చేతీదియులేదు. ఇదే యుత్తమ జన్మము. ఇదివలెకే యాలగ్యమైనది. వే: డరించుడు. వాక్కు: లగలన: దరింపలేరు. పుస్త్రములవలన: దరింపలేరు. ఇంద్రియనిగ్ర మానువల: దరింతురు. వై రాగ్యమునలన: దరింతురు. సంపూర్ణ సహనతచే దరింతురు. కాంతిచే: దరింతురు. జగజ్జాధారుని పాద భక్తిచే: దరింతురు. వీనిలో-యూయ కానిమర్మము కాని-చాస్త్రలాఘ మము కాని-కనుకట్టుకానిపనికిరావు. అనినీ కంఠశకునవలకుండునో అంతవరకు నీకథో: తి తప్పదు. ప్రపంచవాంఛల నన్నిటిని భస్మ మెనర్చుము. ఆత్మకత్తి సంపాదింపుము. దానిచే నద్వయానంద మొందుము. ఆత్మకత్తిచే నైహికవస్తుసంపాదనమున కెన్నడు ప్రయత్నింపకుము. బ్రహ్మస్త్రము సంపాదించి పాణిహింసకు: దలపెట్టుకుము. యోగాభ్యాసమొనర్చి దోష్యురియాల నాడకు. నేడవేదాంగవేత్తై బంగారమును జేయుటకై ప్రయత్నింప కుము. ఆత్మగ్రహమొనర్చి-పత్నిగమాముకై ప్రామాదాకుము. వీనివలన మికు స్వగాజ్యము రావచ్చును. కాని బాబా రా: దగినిది స్వారాజ్యము. దానినే యాపేక్షింపుము. సర్వదా దృష్టి దాని: నుండే యుంచుము బాబా దూతపు గుటిగొట్టవలసిన వా: డేమిచేయునో యెరుగుదునా? గురిగొంతవైగ లక్ష్మ ముంచికొట్టినగాని గుటికి దెబ్బతగుదు. మిరందలు స్వార్థ త్యాగపగులు, కాంతవిత్తులు, సమానశిలురై తరించువటకు నే నొక్కటే శకప మొ: ర్చుచున్నాను. వినుబాబా విను. ఇదిగో యా: ద్దపు ముడిగూడ దీయుచున్నాను. ఎంతపొడుగుగడ్డ మో చాచితివా? మిరందలు తరించువటకు నే నీగడ్డమును దిరుగముడి చేయను. శత్రునిజయ మొనర్చి భీముడు ద్రా: పతికి వేదీసంహార మొనర్చియు మిరు వేదాంతులయిన పిమ్మట నేను దాడిసంహార మొనర్చును. అదిగో! అంతరిక్షమున గుక్క: మొటుగుచున్నది. పో: ఇకనీవు పో: నీవు తరించితివి. నీవితరు లను దిరింపకేయము. కాంతి త్వము: చేతబుచ్చుకొని యూ రూర దిరుగుము. ఆత్మన త్వర్వభూతాని: యనునది యాచరణము లో నుండు. పో: పో:.

ఓం కాంతి కాంతి కాంతి:.

అనుజ్ఞ నిమిష

ఉ. "ఎక్కడికాంతిసేసే? మన మెక్కడ పుత్రక? యిట్టిచెడ్డుము ల్లక్కుము, లేదయేని తలిదండ్రుల మేమిటనుండ బాములం జిక్కెద" వందులల్లెదనినీ! తమియింపు మెదని నీకుం గై పెక్కి యవాచ్యమేను వచియించిన కాంతము: బూని తల్లిగో! గీ. జనని! యిది కన్యమిది నుఖమని తలంచు జనునకేదైన మహిలో: సాధ్య మగునె? తరుగకుండిన కజ్రంబు మెఱుంగలదే? కన్యపూజ్యము గాని నుఖము: గలదే? చం. కరమున సోకరాని శతకంటకము ల్లియించియున్ననో హరికుమారత్వరమ్యునకు నాన్నదమై విలసిల్లదే? వనాం తరములలో గులూచి. సతతమ్ము: జెడుంగున మంచియుండును సిరముగ, దీని నుంత పశిలన సేసిన మేలు తల్లిగో! గీ. ఇంచువేడుక: గడతి మధించువేళ విమముబుగ్గ జనించిన పిదప నవృత మేర్పడినరీతి: గట్టంబు లెల్ల: గడచి నుఖము లలరుచు నుండుననూవె? తల్లి! చం. అనువుగ కాంతిసేవకుండ నై జననానంతం బ్రియమ్ము: గూ ర్చనియెడ నే నధర్మముల పాలయిపోవుదు, దానిచే నడం గునుపురుషార్థముల్విలగగ్రూరుండనై యటలనిగ్మం: మేఖాం దిరి: దగనాచరించుచు గతి నిద్దనాడట మేలు తల్లిగో! కం. వీరికటి సని క్రొవ్వెలు: గుం బ్రాకటముగ నిచ్చురీతి బాధలవడి నే నేకడకునైన నుఖముం జేకొంచును ముదల యిమ్ము. చేరెదదల్లి

—ఫణిధరుడు.

సశ్చిమ గోదావరిజిల్లా జాతీయసంఘము.
ఆదాయవ్యయ అప్తమప్రచురణ

గౌరవ సంవత్సరము జనవరిమాసము

జమ: కోశాధిపతి: డిల్వ రర-౧౩-౦, బ్యాంకరువద్ద నిల్వ ౧౮౮౧-౦-౦, కార్యదర్శి: వద్ద నిల్వ ౧౮౮౧-౧౧-౦, తిలకు స్వరాజ్యనిధి (పత్రేకనిధితో) ౯౭౨-౧౧-౬, సభ్యులచండా ౬-౧౮-౦, నడుకునేత పనిముట్ల తాలూకు ౦-౦-౩, దూది తాలూకు ౩౨౨-౨-౧౦, నూలు తాలూకు ౨౧౧-౧౦-౩, స్వదేశీవస్త్రముల తాలూకు ౨౮౧-౧౦-౧౧-౯, యితరవనూకు ౨౮-౧౦-౦, వెరసి ౨౩౦౧౧౨-౧౨-౨.

ఖర్చు: కార్యాల: పు ఖర్చు ౬౮-౧౮ ౯, ప్రచార: పు ఖర్చు ౯౨-౧౧-౦, ప్రచార: పుల వేతనములు ౯౯-౯-౯, భీమ వరం బాతీయపాతకాలకు యిచ్చినమొత్తం ౮౯౦-౦-౦, యేలూరుతాలూకా సంఘంవాటి యిచ్చినమొత్తం ౮౦౦-౦-౦, దూదితాలూకు ఖర్చు ౧౬౨-౦-౬, నూలు తాలూకు ఖర్చు ౩౯౮-౧౦-౩, స్వదేశీవస్త్రములకై ఖర్చు ౨౨౬౮-౨-౦, పత్రికలు వగై రాలకు ౬-౦-౬, యితరచిల్ల: ఖర్చు ౨-౧౧-౦, ప్రచారకులకు అడ్వాన్సుగా యిచ్చిన మొత్తము ౧౨౯-౬-౦ కోశాధిపతి: వద్ద నిల్వ రర-౧౩-౦, బ్యాంకరు వద్ద నిల్వ ౧౮౮౧-౦-౦, కార్యదర్శి: వద్ద నిల్వ ౧౩౬౯-౧౦, వెరసి ౨౩౦౧౧౨-౧౨-౨.

తిలకు స్వరాజ్యనిధి (వివరం)
తా. బా. చాటపర స్వరాజ్యసంఘము ౧౦౦ ౦-౦, గాంధీగారిమడుపు యేలూరు ౦-౨-౦, ఫులకర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు, ఆకిపేడు ౨౦౦-౦-౦, బాపూడి రత్నమృతనేలక్ష్మమ్మగారు ఆకిపేడు ౧౧౦-౦-౦, మెయ్యరాజు శ్రీరాములుగారు వీరవాసం వివాహాట్టుం: ౮-౦-౦, నామప్పి గారికం కరుగారు యేలూరు ౦-౧౩-౬, కొల్లిపర శేషయ్యగారు కొడ వంచిలి ౨-౮-౦, ధూళిపాటి వీరావధానులుగారు కాల్వ: ౨-౦-౦. వెరసి ౮౧౧-౩-౬.

ప్రత్యేకనిధి.
పెన్షన్స్ వెంకట్రాజుగారు మహాదేవపట్నం, ౮౦-౦-౦ పేటిటి భీమయ్యగారు ౮-౦-౦, కానూరు అగ్రహారం, వి. ను బ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారిద్వారా ౨౮-౧౨-౦, వెరసి ౬౮-౧౨-౦. సభ్యులచండా.

కానూరు ౮౦ గురు సభ్యులు ౧-౦-౦, కాల్వ: ౮ గురు సభ్యులు ౧-౧౮-౦. వెరసి ౬-౧౮-౦.

(సం) దండునారాయణరాజు,
కార్యదర్శి.

చును, తేవల్ల, బాపల్ల, సత్తెనపల్ల, గుంటూరు తాలూకాలలో తమకు భూములు గలవనియు, పొన్నూరునందుజరిగినజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘటిత్యమునందు పన్నులను నిలుపుదల చేయవలెనని నిరూపించిన ప్రదేశములలోని భూములకు వేనికేనితాము పన్ను గట్టి యుండలేదనియు, పన్ను కట్టవలదని రాయితీలకు తాము వ్రాసియుంటిమనియు సూచించిరి. అసత్యములను ప్రకటించి, నాయకులను పరిహసించినంత మాత్రమున, ప్రతిపక్షులకు గలిగెడి లాభముగాని, నాయకులకు గలిగెడి నష్టముగాని ఉండనేరదు. కాంగ్రెసుసంఘ టిత్త్యముల ననుసరింపలేక, సహాయనిరాకరణాలంబు లొకవేళ వెనుకకుదగ్గినను, ఆధికారపక్షమువారు సంతసింప నక్కరలేదు. ఇందువలన ప్రజాశయసిద్ధికి కొంత కాలవిలంబము గలుగవచ్చును. కాని, దేశమంతయు నేకగ్రీవముగ కొరుచున్న కోర్కెలను సఫలపరుచుటకు మారుగ, ప్రజలను తీవ్రనిర్బంధముల పాలేయుచు, మిగులమిక్కిలి నిర్బంధములకు వారు తాళలేకపోయిరిని పరిహసించుట, అవమానకరము.

గాంధీమహాత్ముని లేఖ:

రీడింగుర్రు భువగారి కొనంగిక హితము

బర్మోలో తాను శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభింపకముందు, రాజప్రతినిధిగారికి సమాధానపురస్కరముగ హితము నొసగుట ధర్మమని ఎంచి, గాంధీమహాత్ము డొక లేఖను వ్రాసెను. బొంబాయి సమావేశ సూచనలను అంగీకరించి కాండులేబిలు సమావేశమును కూర్చుటకు రీడింగుర్రు ప్రభువుగారు ఇంతవరకు పూర్వోన్మతము. అయినను గాంధీమహాత్ముడు తాను తెలుపవలసిన హితమును తెలిపి, కర్మక్షయమును నెరవేర్చెను. ఇంత కన్నను సామనస్యముగ ప్రవర్తించుటకువీలుండదు. దేశమునందంతటను, ప్రజలజన్మన్వారిత్రయములకు భంగము కలిగించెడి నిర్బంధములను ప్రారంభించినను, సమాధానము నిమిత్తము బొంబాయి సమావేశ టిత్త్యములను కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారింగీకరించునటుల గాంధీమహాత్ముడు చేయగలిగెను. ఇటులయినను, ప్రభుత్వమువారివలంబించెడి నిర్బంధములు నానాటికి తీవ్రమగుచున్నవి. అందుచే, శాసనోల్లంఘనము నవలంబించుటకు, దేశము తొందరపడుచున్నది. ప్రస్తుతము బర్మోలో మాత్రము తా నీవద్దటి నవలంబించెద ననియు, డిల్లీవరతులు పూర్తియగుచో గుంటూరు జిల్లాయందలి నూర్పుగ్రామములలో దీనిని కొనసాగింప తా నొకటవచ్చుననియు, మహాత్ముడు వ్రాసెను. బర్మోలో దీనిని ప్రారంభింపకపూర్వము, ప్రభుత్వపక్షిని మార్పుకొనవలసినదని గాంధీమహాత్ముడు రీడింగుర్రు ప్రభువుగారికి సలహా నొసగుచున్నాడు. సహాయ నిరాకరణము నవలంబించిన నిర్బంధితులందరనువదలిపెట్టి, కార్యస్వరూపత సంచలనముతో జోక్యము కలుగజేసికొనకుండ ప్రభుత్వము వారుఇతమిదప్రవర్తించవలయుననియు, చరిత్రకు స్వేచ్ఛ సెసగవలయుననియు, మహాత్ముడు కొరుచున్నాడు. ఏమదినములలోనీవిధమున ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచో, నిర్బంధమునుండి వెలువడెడి నాయకులు మరల యోచించి నిర్ణయించువరకు, తాను శాసనోల్లంఘనము నాపుదల జేయించెదనని, మహాత్ముడు తెలిపెను. ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధితులను వదలి, కార్యస్వరూపితముగు నుద్యమము జోలికి జూకుచుచో, సమాధానము త్వరలో గునుటకు కవశము గలుగును. మహాత్ముడు విశాలబుద్ధితో నెసగిన యవకాశమును రీడింగుర్రు ప్రభువు గైకొని, దేశమును శాంతిపరుపక బోవు

చో, ఆ బాధ్యతయంతయు వారిపై నిలిచియుండును. శాసనోల్లంఘనమును ప్రజలు విధి లేక ఆరంభింపవలసి వచ్చును. రీడింగుర్రు ప్రభువుగారు ఇంతవరకు చేజిక్కిన యవకాశములను జారవిడిచి, నిర్బంధములను తీరణ్యముగ గైకొనిరి. గాంధీమహాత్ముడు సూచించిన యనుకూలమార్గమును వారు స్వీకరింపనిచో, రాజప్రతినిధిగారు తామొనర్పవలసిన ధర్మమును పూర్తిగ విడనాడినవారియొద్దను, రీడింగుర్రు ప్రభువుగా రింతవరకు, రాజసీలికాశలమును ఎంత మాత్రముగను పరుపలేదు. ఇప్పుడునును కనుబటచెదరో లేనో చూడవలయును.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమునుగూర్చి జయంతి రానున్న పంతులు గారు, డిల్లీ శాసనసభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. తీర్మానమునకు ప్రభుత్వ సభ్యులు ప్రతి కూలముగ మాటలాడుచు, తీర్మానము చెప్పుట కిది సమయము గాదను మాటలుపాడుచు నిరూపించిరి. ఈతీర్మానమును ముందుగ మద్రాసు శాసనసభలో తెచ్చియుండవలసినదని సర్ విలియం విశెంటుగారు నుడివిరి. రాష్ట్రనిర్మాణమున కగు ఖర్చును మోయజాల మను నిస్సారముగు వాదమును, వీరు తెచ్చిపెట్టిరి. తమిళప్రముఖు లగు రా. బ. టి. రంగాచార్యులగారు సయితము, ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణమున కిపు డపుడే తొందరలేదని పలికి, వ్యయభారము నొక కారణముగ సూచించి, పంతులుగారి తీర్మానమును అధికారులతోపాటు ప్రతికూలించుట విచిత్రము. వీరి కింకను, ప్రజాపరిపాలనాసూత్రము గోచరించినటుల కనుపింపదు. పంతులుగారు తమతీర్మానమును తుదకు ఉపసంహరించు కొనవలసినవచ్చెను. ప్రస్తుత సంస్కరణ విధానములేద, ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణము త్వరలో కొనసాగునను నాశ కనుపింపదు. స్వపరిపాలనము సిద్ధించిన పిమ్మట, భాషాపయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణమును ముందుగ కావింపకమానరు. కాంగ్రెసు సభవారిపుడు, దేశమునంతను భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ విభజించిరి. స్వరాజ్యసంతరము, ఈవిభాగమే కొనసాగుననుటకు సరియములేదు.

వర్కింగుకమిటీ సభ

కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ సభ యందు, విదేశములలో కాంగ్రెసు ప్రచారమును కావించు విషయమును యోచించిరి. ఇందునుగురించి కార్య విధానము నొకదానిని గాంధీ మహాత్ముడు తయారుజేసి రాబోవుసభ యందు ముంచునటుల తీర్మానించిరి. సహాయనిరాకరణ వలంబు లగు న్యాయవాదుల కిచ్చెకనిధి వ్యయపడినపిమ్మట, కాంగ్రెసు నిధినుండి వారికి ధనసహాయము జేయుటకు నిశ్చయించిరి.

న్యాయస్థాన నార్తలు.

ఉపాధ్యాయుడు-విద్యార్థి

పాఠశాలలో ఒకవిద్యార్థి తన్ను ఆకచముగ కొట్టెనని ప్రధానోపాధ్యాయులను పి. మన్నునిగారిపై కేసు తెచ్చెను. పాఠశాలకు గల జడ్జిగారు కేసువిచారించి ప్రధానోపాధ్యాయుడు విద్యార్థికి 150 మాప్యముల పరిహారమువ్వవలయునని తీర్పు చెప్పెను. ప్రధానోపాధ్యాయుడు మోక్షార్థముగా అపిలచెను. న్యాయమూర్తులు ఓల్డు ఫీల్డుగారు వెంకటసుబ్బరావుగారు కేసు విచారించి ప్రధానోపాధ్యాయులు నిర్దోషులనియు; విద్యార్థి మిశముగ దండించుట నేరము కాదని తీర్మానించి మోక్షార్థిగారి తీర్పును కొట్టివేసిరి. అప్పుడు జనరలుగారు విద్యార్థిపక్షమునను సి. మాధవజగయ్యగారు ప్రెసిడెంటు పక్షమునను వాదించిరి.

ప్రాంతీక వార్తలు

గోవిందప్పనాయకరు నెకండరి స్కూలు:— ఓల్డుబాయిసుసంఘము సభ ఫిబ్రవరి 6 వతేది సాయంత్రము సాతకాలభవముగా జరుగును. ప్రాతినిధ్యార్హత సభకు రావలసియు.

డాక్టరు సుబ్బరాయకగారి రాజీనామా:— చెన్నపురి కాననసభ్యులగు కుమారమంగళం జమీందార్ గు డాక్టరు సుబ్బరాయకగారు తమ కార్యవర్గపదవికి రాజీనామా ఇచ్చిరి.

శ్రీసంగీతశాల:— ఆర్యవిశ్వకా వీధియందలి గోకలేహాల్లో కేపుసాయంత్రము 4-15 గంటలకు ఒకసాటిక చేర్చి జరుగును. విదారం కృష్ణప్పగారు పాటపాడెదరు. చాడయ్యగారు ఫీడ్లు, గోమతి నాయకంబిల్లెగారు మృదంగము సీతారామయ్యగారు మోర్సింగు వాయిం చెదరు.

శిశువులకు పాలు ఉచితముగ నిచ్చుట:— మింటుస్ట్రీలు 61 నెంబరునందు స్థాపింపబడిన డాక్టరు రామరావుగారి మెటర్నిటీ డెల్టావెల్ చేరుగలహోమ్యుందు ప్రతిదినము ఉదయం 7 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు సంతత్యమునకు లాబడిన శిశువులకు శుద్ధిచేయబడిన పాలు ఉచితముగ నియ్యబడును.

చెన్నపురి ఆంధ్ర శాంతిసైనికులు:— ఈ నెల 3 వ తేది సాయంత్రము పచ్చయప్పకరాజులవద్ద సుద్యపాన నిషేధమును గూర్చియు, విదేశకర్తృ బహిష్కరమును గూర్చియు, స్వదేశకర్తృత్వీకారమును గూర్చియు, హిందూ మహమ్మదీయ క్రైస్తవ ఫార్మి యూఘులు మున్నగు భారతజాతుల వికమత్యమును గూర్చియు, పంచమజాతుల అంటుదోషమును గూర్చియు, కొండ కాంధ్రశాంతిసైనికుల లుప్త్యనించిరి. బహుజనులు గుంపుగూడిరి. గోమగుట్ట వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం క్రేష్టిగారు, గడ్డ రంగయ్యనాయకుగారు, గండి మూగ్యనారాయణ శాస్త్రిగారు, సీతారామయ్యగారు, నందన వెంకట్రామయ్యగారు రామారావుగారు మున్నగు శాంతిసైనికులు అచ్చట నుండిరి. నెడనందిపాడు వాస్తవ్యులు కొన వెంకట్రామయ్యగారు వద్యపాననిషేధమును గూర్చి అతి గంభీరముగా నుపన్యసించిరి. ఆంధ్ర శాంతిసైనికులు ప్రతిదినము సాయంత్రము నగరమందను అచ్చటచ్చట రోపన్యాయములు గావించుచు విదేశకర్తృబహిష్కర సుద్యపాన నిషేధములను ప్రజలకు బోధింప నిశ్చయించిరి. అని విశేషము లొకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఆగ్రాకాగారు:— జనవరి 19 వ తేది తపాలాలలో మాసిడోని మా స్టీరురు 3 వ తేది ఉదయం బొంబాయి చేరెను. అదేస్టీరురులో ఆగ్రాకాగారువచ్చిరి. మహమ్మదీయులువారికి స్వాగత మొసంగిరి.

కలకత్తాలో మాంగోకనునం దుండు టూటరుసాంస్కృతిక బుసందు కొందరు గుట్టులులపయి పండ్లము కట్టుచున్నారని పోలీసువారికి తెలియుటచే 4 వ తేది పోలీసువారు కలబుసను ఆక్రమించి 150 మందిని నిశ్చంధించి కొన్ని తెగ్గెపుస్తకములు మున్నగువాటిని స్వాధీనముచేసికొనిరి నిశ్చంధంపడినవారిలో కొందరు జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి. నిర్బంధింపబడినవారిలో 50 మంది ఆంధ్రయులు.

దండ్లకు

రాసుచంద్రపురం తాలూకా దండేరు గ్రామ వాస్తవ్యులగు రావిపాటి సర్వేనారాయణ గారు శ్రీ కృష్ణకన్యకాసమున కేగి తమజీవితమును సార్థకము నొందించుటయే గాక దండేరు పాఠశకు మార్గ దర్శకులై నందులకు, నేను దండేరుపాఠశల పక్షమున వారికి కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనము లర్పించుచున్నాడను. —శింతా వెంకట్రావు.

వెంగళూరు నయన్న భారతశాస్త్రియ ప్రతిష్టాపతి ఉపయోగమును గుర్తించి పరిశీలించి సలహా లిచ్చుటకై ప్రభుత్వము వారికి విచారణసంఘమును నియమించిరి. ఈసంఘమునకు తేలెట్టి విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరిన సర్ విలియం డె బోవుగారు అధ్యక్షులు. ఈసంఘమువారు నివేదికమును ప్రకటించిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

(సం.)

పన్నుల నిరాకరణ - దేశభక్తుడు విమర్శకులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుట

బెజవాడలో అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారిని పట్టుకొనుట

విచారణసంఘమువారు పెదనందిపాడు మున్నగు నాలుగు ఫిరకాలను పరిక్షించి సత్తెనపల్లి మున్నగు నాలుగు తాలూకాలను పరిక్షింపనేగుట

గుంటూరుకలెక్టరు పన్నులనిరాకరణబోధనము రాజద్రోహముని ప్రకటించుట

గుంటూరులో కల్లుపాటలు - ఆశ్శోలంఘనము - 20 మందిని పట్టుకొనుట - ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ - రామమ్మగార్లను పట్టుకొని వదలిపోవుట

బ్రహ్మాండం నరసింహం - అద్దేపల్లి రామశేషయ్య - లక్కరాజు సత్యనారాయణగార్లను పట్టుకొనుట

శృంగవరపుకోటలో కల్లుపాటలు పూర్తిగా విఫలమగుట - ప్రచారకులు గోవధను మానిపించి 20 ఆవులను కాపాడుట

గుంటూరు పాండలము పన్నులు చెల్లించుట

కొండ వేంకటప్పయ్యగారి ప్రత్యుత్తరము

మీరు పన్నులను చెల్లించితిరని కొన్ని ప్రతికలు మీపై నిండ మోపుచున్నవి, నిజమేనా అని యొకరు దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్యగారిని గుంటూరులో 3 వ తేదీని ప్రశ్నించిరి. "నాకు రేపల్లె, భాపల్లి, సత్తెనపల్లి, గుంటూరు తాలూకాలలో భూములున్నవి. బొన్నూరు తీర్మానమున నిర్ణయించబడిన ప్రదేశములో నున్న భూములకు పన్నులు చెల్లించలేదు. గుంటూరు భూములకు గూడ నేను పన్నులను చెల్లించలేదు. బొన్నూరు తీర్మానము లో ప్రాంతమునకు సంబంధించని గుంటూరు భూములకు నా సమష్టి సోదరుడు పన్నులు చెల్లించెనని నాకు తెలిసినది. గుంటూరులోనున్న తక్కిన భూములకు నేను చెల్లించలేదు. పన్నులు చెల్లించరాదని నిర్ణయించబడిన ప్రాంతమునకు చేరని భూములపన్నులకు మండలసంఘమువారి అనుమతి బడయకుండు ఎవరును చెల్లించక నిలుపుటకు వీలు లేదు. గుంటూరుభూములకుగూడ పన్నులు చెల్లించవలదని నేను నా సోదరులకు తెలిపితిని. నాభూములకు పన్నులు చెల్లించవలదని నాచైత్రులకు త్రరములు వ్రాసితిని. ఇంతవరకు యేపన్నులను చెల్లించలేదు" అని దేశభక్తుడు తెలిపెను. ఇతరులనుగూర్చి ముందు తెలుపబడునని గుంటూరు విలేజుకును స్వరాజ్య ప్రతికకు 3 వ తేదీని తులినంపెను.

గుంటూరు కలెక్టరు ప్రకటన

రెవిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసర్లు, తహశీలుదార్లు, సైవలు ఆఫీసర్లు గుంటూరు జిల్లా గ్రామాలలో 31 వ తేదీన ప్రకటింపబడిన యీ క్రిందివిషయమును గమనింపవలెను. ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనకు జనవరి వాయిదా చెల్లించినవారు 1831 ఫస్ట్ లో చెల్లింపబడిన మొత్తపు కిస్తు, సెన్సు, వాటరు ట్యాక్సు మున్నగు వాటిని, సంపూర్ణముగ ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనాడే చెల్లింపవలెను. ఇట్లు కిస్తు చెల్లించకయుండువాపట్టికను గ్రామోద్యోగులు ఫిబ్రవరి 11 వ తేదీలోగ్గ యాయచేసెదరు. అంతలోగా రైతులు పన్నులు చెల్లించనియెడల పన్ను అంతయు ఒక్కసారిగా యమే వారిపై వసూలుచేయబడుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయబడును ఈ విషయము అందరికి తెలియజేయు సమయగ ప్రకటనము చేయవలెను.

గుంటూరుజిల్లా - పన్నుల నిరాకరణము

ప్రభుత్వమువారు ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీన క్రిందిప్రకటనమును గావించిరి.

"జనవరి ఆఖరుకు, ఫిబ్రవరికి పన్నులు గావలసిన

1473000 రూపాయలకు 4 లక్షలకు మెగా వసూలాయెనని గుంటూరు వార్తలవలన తెలియుచున్నది. అయితే ఆజిల్లాలో నిధిరకల్లా ఈ యనియుతులు ఇప్పుడీయ ప్రారంభించుచుండి తనియు గ్రామోద్యోగులు తిరిగి పనిలో ప్రవేశించుచున్నట్లు లను మాచనలు గానించుచున్నవి. గ్రామోద్యోగులు తమ పనులకు రాజీనామా నిచ్చినవారు కాంతివైసిఖలను వారు గడ్డివామివొడ్లకు నిప్పు పెట్టించెద రనియు, ఆస్తి పరారు కేసెదరనియు భయముచే నట్లు చేసిరి. ఇట్లే రైతులు గూడ కిస్తీలు చెల్లించినచో బహిష్కరించెద రనియు బాధపెట్టెద రనియు భయముచే చెల్లించు కుండిరి. కొందరు వ్యక్తులు మదరాసునకు వచ్చి తాలూకా ప్రెజిడెంట్ లకు మనియా రులు కేసినప్పటికియు గలవు. ఈ ఆందోళన నాయకులు గూడ పన్నులు చెల్లించక ఆస్తి పోగొట్టుకొన స సిద్ధులుగా లేదని తెలియుచున్నది. కావున ఇప్పుడు ఈ వత్సమున కీయవలసిన కిస్తునంతను ఫిబ్రవరి 10 తేదీవరకు చెల్లింపవచ్చునని తీర్మానింపబడినది. మొదటి కిస్తీలది ఎవరైన తమంతట తాము చెల్లించితిరని తరువాతి కిస్తీలకు జిల్లాఉద్యోగులు తొందర పెట్టకండవచ్చును. కిస్తీ ఈయవలసినకోజుకు వారముకోజులు కెనుక చెల్లించినవారు ప్రతీక కారణమేమియు లేకన్నచో అధిక పోలీసుదళము వారి వ్యయము భరింప నక్కరలేదు. ఇప్పుడు అధికపోలీసులు నూరుమందిమాత్రము గలరు. ఇంకా రెండువందలమంది పోలీసుదళమును నియమించెదరు. పెదనంది పాడు ఫిర్కాకేగాక మిగిలిన కొన్ని ప్రదేశములలో గూడ వీరు నియమింపబడిరి. అందుల కగుద్యయమును రైతులు భరింపవలెను. అట్లు ఈయక పోయియెడల వారు భూములను పోగొట్టుకొన వలసివచ్చును.

కొంతకాలబయలును, సాయంధకకటములును నివిలు అధికారులకు సహాయము చేయుటకు బంపబడిరి. ఇందులన రాజభక్తియుతులు ధైర్యము గలిగి యుండవచ్చును.

నిరాకరణవాదులు సైనికుల చర్యలను గూర్చి యబద్ధములు ప్రకటించుచుండిరి. చెన్నపురి 20 తేదీ హిందూ ప్రతికలో ప్రకటింపబడిన ఘోరనేరారోపణము ఖండింపబడినది. అప్రతిక గూడ దానిని ప్రకటించినందులకు విచారము తెలిపెను. పరమారులో గ్రామస్థులు అమృతందున సాయంధకకటోద్యోగి 3 కోళ్లను తీసుకొని ఖరీదు నిశ్చయేగా సిపాయీలు లూటీ చేసిరని ప్రకటింపబడినది. జిల్లాగుర్రము సైనికుల బాచి భయపడి బోల్తాచేయగా, జిల్లాలోని స్వచ్ఛందసేవకుని సైనికులు భయపెట్టెదరనియు హింసించిననియు నొక కథను వ్యాపింప చేసిరి. ఇట్టి సత్యనిరదధవార్తలపై నికమిద క్రిమినలుగా చర్య దీసికొనబడును.

(ప్రచురణసంఘము.)

పెదనందిపాడు విచారణసంఘము.

పెదనందిపాడు పరమారు వాడెళ్ల ప్రతిపాడు ఫిర్కా లలో సంచారముచేసి ప్రకాశం నాగేశ్వరరావు, నారాయణ రాజుగార్లు 2 వ తేదీ మధ్యాహ్నము గుంటూరుకు వచ్చిరి. 3 వ తేదీ ఉదయమున బయలుదేరి సత్తెనపల్లి, వినుకొండ, నరసా

రావుపేట వల్లూరు తాలూకాలకు వెళ్లెద రని 2 వ తేదీన తిరివార్త వచ్చింది.

ప్రకాశంగారు జయిలులో దేశభక్తులను చూచుట.

2-వ తేదీ సాయంకాలము గుంటూరుజయిలులో నున్న 20 మంది దేశభక్తులను ప్రకాశంగారు చూచి వాడు సారాశేలం పాటలు జరుగుచోటి కిద్దరిద్దరుగా పోయి ఆశ్శోలంఘన మొనరించి పట్టుకడిరి.

పన్నులు చెల్లింపరాదని బోధించుట రాజద్రోహము.

పన్నులు చెల్లింపరాదని బోధించుట రాజద్రోహము నేర మగునని 1005 నెంబరు గల సర్క్యులరును గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను.

గుంటూరు వేటంపాటలు-డిప్టీ మేజిస్ట్రేటు వుత్తరువు.

"నేడుజరుగు సారాపాటలలో పాడుటకు వచ్చినవారు పాటలను పాడకుండదేయటకు వారికి అసహాయోద్యమమును బోధించుటకు కొంతమందిని పోగుచేయుటకు కొందరు పురుషులును స్త్రీలును ప్రయత్నించుచున్నారని నాకు తెలిసినది ఎవరు నట్లుబోధింపరాదు. గుంటూరు రెవిన్యూడివిజను ఆఫీసుకు 4 ఫర్గాంగులలోపల నేప్రక్కనుగాని గుంపులుచేరవచ్చును. పాటలు పాడవచ్చినవారికిని పాటలలో సంబంధముగల యితరులకును మార్గనిరోధమును అపాయమును యొప్పించియును కలుగకుండుట కీయుత్తరువు ఈయబడినది" అనిమేజిస్ట్రేటు వుత్తరువు నందున్నది. గుంపులు చేరగూడదు అనుటకు చేరవచ్చును అని యుండట మేజిస్ట్రేటుకు కలిగిన ఖంగారును వెల్లడించుచున్నది. 4 ఫర్గాంగులలోపున అని వ్రాయబడినది. పట్టణములోని జనన మృత్యుములకు పీఠులన్నియును నాలుగు ఫర్గాంగులలోపుననే యున్నవను విషయములను మేజిస్ట్రేటు మరచి అట్లు వ్రాసియుండును.

స్త్రీలను పట్టుకొనుట-పోలీసువారి చిత్రచర్య
స్త్రీమతి పున్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ స్త్రీమతి మొడుగు మూడి రామమ్మగార్లను పట్టుకొని పోలీసువారు కొంతమూడు వెల్లిన పిమ్మట కనబడకుండు పోయిరి.

పట్టుకొనబడిడి నలంటిరులపేర్లు
20 మంది నలంటిరులు తెగను యిద్దరికంటకున పదితెగలుగ వెల్లి పట్టుకొనబడిరి.

చట్టి నరసింహారావు, ఏకా ఆంజనేయులు, దేశరాజు సాంబసదాశివ వరప్రసాదరావు, గార్నిపూడి సీతాకామయ్య, నంకమామిడి ఆదినారాయణరాస్త్రి, సజ్జ రామిరెడ్డి, గుండెపూడి వేంకట్రామయ్య, పత్తి వేంకటసుబ్బారావు, దుర్గి కోటయ్య, కంటంరాజు రామయ్య, మండలనేడి ముత్యయ్య, నేలపట్ల ఆదినారాయణ, అన్నాప్రగడ వీరరాఘవయ్య, నల్లకొండ బాజీరామయ్య, కాళూరి తిరుమలరావు, కరణం స్త్రీనివాస రావు, మారిటి సాంబయ్య, పేరావలక్ష్మీ నారాయణ, దుర్గి వీరయ్య, మంకర సత్య నారాయణమూర్తి గార్లరుపది మందియు కట్టికొనబడిరి. వీరిలో మొదటిపదహారుగురును గుంటూరువారు. తరువాత యిద్దరును తెగాలివారు, యింకోరిది యివారు, కడపటివారు కాకినాడ వారు. కడపటి యిద్దరును పాటలు జరుగు చోటికి వెళ్లగానే పాటలను నిలిపి చేసిరి నని చెప్పి మేజిస్ట్రేటు వెల్లిపోయెను.

నలంటిరులకు శిక్షలు.

ఈయరుకది మంజిగాను నొకరిని వదలిచేసిరి. మారిటి సాంబయ్యగారికి ఒక నెలయును, గుండెపూడి వేంకట్రామయ్య మండలనేడి ముత్యయ్య గార్లకు చెరి 14 రోజులును వజ్రాల రామిరెడ్డిగారికిని మరి 9 మందికిని చెరి 50 రూపాయలు జుర్రా వాయును చెల్లించనిచో చెరి వారమురోజులును 188 క్రింద శిక్ష వేయబడినది. వారు జుర్రాగా చెల్లించలేదు. వారి నందరిని జయిలుకు పంపిరి. తక్కిన 6 గురికేను విచారణ 4 వ తేదీని జరుగును.

బ్రహ్మాండం నరసింహంగారిని పట్టుకొనుట.

రేపల్లెలో బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు 144 నుల్లంఘించుటచే 108 క్రింద పట్టుకొనిరి.

బెజవాడలో అయ్యదేవర

కాళేశ్వరరావుగారిని పట్టుకొనుట

కృష్ణామండలనాయకులును బెజవాడజట్టణ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడును, ప్రజాసంఘ కార్యదర్శియు నగు అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారిని బెజవాడలో గొప్పవర్తకు డగు అద్దేపల్లి వెంకటగురునాథ రామశేషయ్యగారిని లక్కరాజు సత్యనారాయణగారిని 4 వ తేదీ వుదయము 6-30 కు 107 క్రింద పట్టుకొనిరి. మహ్యనిసిపలుసభ్యుల నియోజనము జరుగవరకును

మొదటిసారి పన్నులను చెల్లించినందులకు వీరిని పట్టుకొనిరి. ప్రజలు కాంతముగా నున్నారు గాని యిహోయ పా గించుటకు నిశ్చితులై యున్నారు. తట్టణమున చాల నబ్బరము గలదియున్నది.

గోదావరిమండలము

రాజమండ్రినాయకులకు రివారములు కలిసెడివి.

దీక్షాపాత్రీ మాజీస్ట్రీలు దేశపాండి నారాజురాజు గోదావరి నాయకులపై శిక్షచేప్పిరి. బాధ్యుడు స్వామి, సచ్చ రపు అప్పలస్వామి, భమిడిపాటి సత్యనారాయణ, మాచిరాజు రామచంద్రమూర్తి, చేతిన వీరన్న గార్లకు చెరి 150 రూప్యము ల జూర్యుల వేయబడిన చెల్లించనిదో చెరి ఆరువారములు కలిసె శిక్ష ననుభవించవలెను. అందఱును జూర్యుల చెల్లించుటకు నిరా కరించిరి. అందువల్ల చెరసాలకు పంపబడిరి. పాలకోడేటి గురు మూర్తిగారికి 2 నెలలు కలిసె శిక్ష 100 రూప్యములు జూర్యుల చెల్లించనిదో మరియొక నెలకలిసె శిక్ష విధింపబడినది. చెన్నపురి చెరసాలకు పంపబడిరి. (రెవెన్యూవార్త)

శృంగవరపుకోటలో ఆర్మీరీసాలలు

శృంగవరపుకోటనుండి ప్రచారము ఏలిన శాశ్వతము తీర్మానమును బట్టి ఆసహాయాద్యమధికమునందన్ని విషయ ములను బోధించిరి. స్వరాజ్యనిధికి ధనమును వసూలుచేసిరి. 30 గోవులను బలియియ్య బోవుచుండగ బోధించి గోవులను కా పాడిరి. మద్యపానము కూడదని బోధించిరి. తాలూకా సారా పాటలు 3-2 చేసి శృంగవరపుకోట తాలూకా కచ్చేరీలో ఆరిగను. అదివరకే ప్రచారముల తాలూకా యంత్రులను బాగుగా బోధించియుండుటచే నిదనకు పాడిన ముకాబాతాతా రెవరను మరల పొడలేదు. మొత్తము 9 ముకాబులలోను 3 ముకాబు ములకు మాగ్రీమే పాటవారు పాడిరి. కానిలో రెండు ముకాబులను పాడినవారు మరల రద్దుచేసికొనిరి. మూడవ ముకాబులను పాడిన వాడు రద్దు చేసి కోవచ్చును. నిరంకు యా మొత్తము 706 రూపాయలు యిచ్చి 48. కానిలో రెండు ముకాబులను 37 రూపాయలకు పాడినవారు రద్దుచేసికొనిరి. మిగిలిన ముకాబులను పాట 11 రూపాయలు మాగ్రీమే నిలిచియున్నది. కొద్దిలోనుండి లేచి పొమ్మని శర్యేశ్వరకాశ్రీగారి నాజ్ఞాపింప, అటుల వ్రాసి యిచ్చుని అయిన అడిగెను. పోలీసువారు ఆయనను కొట్టి గం టిరి. ఆయన కదలేదు. అదేబిల్ ఫలము పుట్టలేదు. పాట పాడవచ్చినవారు వెల్లిపోయిరి. కొద్ది ఎదుట గోపాలంగారు శ్వరాజ్యపతాకము నెత్తగా పోలీసువారు తీసికొని పోయిరి. ఆయన మరియొక జెండా నెత్తెను ఆంధ్రే గాక, చాల జెండాలును నిర్ధహించియుంచెను. దానిని చూచి పోలీసులు తీసికొని జెండానుగూడ మరల నిచ్చి చేసి గోపాలంగారు నెమ్మదిగాబోధచేయగా ఆతనిని తన్ని వెలుపలకు పంపుడని తిని జనలు అభీసర ఆజ్ఞాపింపెను. గాని కనిపేట లంకకంటె నెత్తు డు. భూతదయగలవా రగుటచే నందులకు సహసింపలేదు. కొద్ది 3 జిహ్వరావుగారు రను మతియొక ప్రచారకుని పోలీసులు బాధించిరి. పాతంకాలము సంతకాలలో సభజరిగినది. పండిత రామచంద్రకాశ్రీ, సర్యేశ్వరకాశ్రీ, రామదాసు, వేంకట్రావు గార్లు ప్రసంగించిరి. తొందర లేమియును కలుగలేదు.

దుర్దుకూరు.

పన్నుల నిరాకరణము

ఒంగోలు ఫిబ్రవరి 4:— ఈనెల 3 వ తేది ఉదయము దీనినెలను అభీసర, తపాశీలు వారును దుర్దుకూరులో శిఖరుల వ శూలు చేయుటకు నిజరహస్యశీలులను వెంటబెట్టుకొని బయలు చే వెల్లిరి. పన్నులను నిరాకరించ వలసివట్టా జ్ఞాపింప బడిన గ్రా మములో దుర్దుకూరు ఒకటి. ఒంగోలు నుండి 12 మంది ప్రచార కులు చట్టుపట్ల గ్రామములనుండి 600 మంది వాలంటీర్లు దుర్దు కూరులో చేరియుండిరి. ఒంగోలు బాతీయపాతకాలలో నుపా ద్యాములను వాలంటీరు సంఘా కారులుగూడ వోవల రామగర్ల య్యగారు కుకవారము ఉదయమున దుర్దుకూరు గ్రామములో నరహుగాబడవచ్చును. కాంతి ప్రబలు చున్నది అని ఒంగోలు విలే ఖకు ఒకరుగోతు మాకుతంతివార్తను బంపిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చందా విర్యాలు

దినపత్రిక సంవత్సర	చందా రూ	24	0	0
అర్ధసంవత్సరము	"	12	0	0
మాసము	"	6	4	0
మాసమునకు	"	2	2	0
వారపత్రిక సంవత్సరము	1-కి	4	0	0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు	రెక్కువ చందాకు	కంపబడదు.		

మేనేజరు.

భారత శాసనసభ

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 3:— ఈదినము భారత శాసనసభ ఎప్పటి కంటె ఆరంభముందు సమావేశమయ్యెను. భారత శాసనసభలో నధికారతరసభ్యుల తీర్మానములు 16 ప్రధానమైనట్లుగా వో చుచుండెను. మదరాసు రాష్ట్రము భారత ప్రభుత్వమునకు చెల్లించ వలసిన రు 34800000 ల బదులు 1600000 లు చెల్లించవలసి నట్లు మార్పులనీసదని సంబంధమొకల్యారు గారి తీర్మాన మొక టింగు. ఆలీపాదరులను, తదితరులను సార్వభౌమునికటాక్షము తో వదలివెట్టుటకు శిఫారసుచేయును కలిగియున్నగారి తీర్మాన మొకటిగలదు. కేంద్రప్రభుత్వపు క్యయమును విచారించి, క్యయ భారమును శిక్షించుటకు నూచనలుచేయుటకు ఒకవిచారణసంఘ మును నియమించవలె నని గవర్నరుగారి తీర్మాన మొకటి గలదు.

ప్రశ్నోత్తరములు.

యం. క. రెడ్డిగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, దక్షి జాగ్రీకా యూనియన్ ప్రభుత్వమువారికి ఆసియా విచారణ సంఘమువారి శిఫారసులను గురించి ఇటీవల భారత ప్రభుత్వమువారి కిశోరకా వ్రాసినది రివిన్యూకాభివృద్ధికి చెప్పెను. ఈశిఫారసులనుగురించి యూనియన్ ప్రభుత్వము చేయి చేయి దలచిపో వారికి తెలియదు. వారడిగినవిత్తులిట్లు భారత ప్రభుత్వ మువారికి అందగానే, వారు పరిశీలన ననుసరించి క్రొత్త చర్యలు గైకొందురు

ఇండియన్ పీనలుకోడును సవరించుట

వర్తమానపరిశీలన కనుగుణ్యముగ ఇండియన్ పీనలు కోడును సవరించవలెననియు, అందు కొకకమిటీని నియమించ వలెననియు గివ్వాలాగారి తీర్మాన మొకటియుండెను. గివ్వాలా గారు సభకు కానయిన తీర్మాన ముపసంహరించబడినట్లు ఎంచ బడినది.

మదరాసు రాష్ట్రము కేంద్రప్రభుత్వమునకియ్య వలసిన 148 లక్షలు.

ఈ 148 లక్షల బదులు 1 కోటిని ఇచ్చేట్లు మార్పు వలసినదని సంబంధం మొకల్యారు గారి తీర్మాన ముండెను గత సిమ్లాసమావేశములో నంగరాష్ట్రము మాడేట్లు కేంద్రప్రభు త్వమునకు 68 లక్షల నియ్యవట్టులదని చెప్పబడె 30 వ తేదీ ని హెయిలీగా రుపపాదించినపుడు, వెంకటపతిరాజుగారు మదరాసు రాష్ట్రమును గురించి ఉపపాదించిన సవరణ నిరాక రించబడిన గాన ఈతీర్మానము నిష్పన్నం ఉపపాదించుటకు వీ యిగాదని అధ్యక్షులు చెలిసిరి.

సంబంధం మొదల్యారుగారు:— ఇతర రాష్ట్రపుప్రతి నిధులు వీలైనప్పుడు తమరాష్ట్రములను గురించి తీర్మానముల నుపపాదించవచ్చుని సిమ్లాసమావేశములో సార్థికసభ్యుడు పలి కెను గాన నే నీతీర్మానము నుపపాదించవలసిని.

బ్రయంచుగారు:— అయ్యా, తరువాత మదరాసును గురించి చర్చింపవచ్చుని అధికసభ్యుడు అభయప్రదాన మిచ్చి నందువలన, నేను నంగ దేశపు తీర్మానమును బలపఱచితిని.

అధ్యక్షులు:— తీర్మానము ముందరి గాదా యని నేను తీర్మానింప నవసరము లేదు. 31 వ స్థానిక నియంధన ఇట్టి తీర్మా నములను గురించిన చర్చను వర్జించుచున్నది. ఈతీర్మానము నుపపాదించుటకు వలనుపడదు.

రంగారావుగారు:— అయ్యా, అప్పుడు వెంకటపతిరాజు గారు సంఖ్యను నిర్ణయించలేదు. ఇప్పుటి తీర్మానము సంఖ్యను నిర్ణయించుచున్నది.

అధికసభ్యుడు:— అయ్యా! గత సిమ్లా సమావేశములో నంగరాష్ట్రమునుగురించి మనము చర్చించినప్పుడు ఇతర రాష్ట్ర ముల ప్రతినిధులు తమరాష్ట్రములను గురించి తీర్మానములను వెట్టవచ్చుననియు, నా కేలాటి అధ్యంతరములేదనియు, నేను బలి కిసని నిజమేగాని నియంధననుగురించి వ్యాఖ్యానము చేయుట ప్రభుత్వమువారివని గాదు అధ్యక్షునివని, దీనినిగురించి నే నప్పు డు యోచించలేదు. నిన్న సాయంత్రమువరకు నా కి ఆత్మపణ దోవలేదు.

సామంతు:— అయ్యా, వచ్చే సిమ్లాసమావేశములో నిట్టి తీర్మానము నుపపాదించుట కేలాటిక ఆత్మపణ యుండదు. ఇప్పు డేమి ఆవసరమో నాకు బోధపడలేదు.

అధ్యక్షులు:— అధికసభ్యుడు చర్చసాగించవచ్చు నని అభిప్రాయపడుచున్నాడు. సామంతుగారి అభిప్రాయమును ఉప పాక్షకుడు గ్రహించదగినది. ఈ నియంధన సవరించి, మదరాసు నందు నాకు సానుభూతి గలవని రుజువుతలముట న్యాయము గాదు. (నవ్వు).

అంతట తీర్మాన ముపపాదించబడలేదు.

ఉపపాదించబడని తీర్మానములు

బర్మాను ప్రత్యేకించవలసిన దను మాంగునికాగారి తీర్మా నము, ఆలీ పాదరులను ఇతరులను వదలివెట్టుటనీసదని అమా మ్ముడు గారి తీర్మానము, హెడ్డా నుందలి భారత మాజీలకు తప్ప ఇతరుల కెవ్వరికి ఇంక మాడే డ్ల పర్యంతము గోదూరులు గోదూరు పిండిని ఎగుమతి చేయరాదను యామిఖాఖాగారి తీర్మానము సభ్యులు రానందున ఉపపాదించబడలేదు.

ప్రభుత్వమువారి కట్టములు.

ప్రభుత్వమువారు తీర్మానములకు సంబంధించిన వార్త లను, వివరములను కనుగొని, సరియగు ప్రత్యుత్తరములను తయారు చేయుదురు. ఈదినము క్యాంక్షనుములో కొన్ని తీర్మానములకు ప్రత్యుత్తర ములనిచ్చుటకు స్వదేశకాఖవారు అనేకగంటలసేపు శ్రమతీసి కొని, తయారుచేసిరి. ఇంత కష్టపడినప్పటికి, కడపటికణ ముడు ఉపపాదనకు తనతీర్మానము నుపపాదించనని తెలిపెను. కష్టపడి పనిచేయు ప్రభుత్వ సభ్యులందఱు అధికారతరసభ్యులు ఇంక కొంచెమెక్కువకనికరము జూపగూడదా? అని సర్ విల్లి యం వింసెంటుగారు ప్రసంగించిరి.

అధ్యక్షులు:— కాననసభ స్వదేశాంగసభ్యునికట్టముఖ ములను ప్రహించవలెను. సభ్యులు సభలోనుండి తీవలసిన దని అధ్యక్షుడు నిర్ణయింపజాలడు. సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి కష్ట ములనుగురించి యోచించవలెను. స్థానిక నియంధనలను సవరించు టకు నియమించబడిన కమిటీవారు దీనిని గురించి యోచించ వలెను.

ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము.

ఆంధ్రులందఱు లన్నిటిని క్షేర్తి ఒక ప్రత్యేక రాష్ట్రమును నిర్మించుటకు త్వరలో చర్యనికొనవలెనని జను. తి రామయ్య పంతులు ఉపపాదించుచు, తత్సూర్యము వ్రాసికొనికచ్చిన ఒక దీర్ఘ వ్యాసమును చదివిరి.

ఇది క్రొత్తకోరిక కాదు. దీర్ఘ కాలముగ ప్రజ లిందు కాందోళన నలుపుచుండిరి. ప్రభుత్వోద్యోగియు లనేకులకోరిక న్నామమైనదని అంగీకరించిరి. దాట్లగు సమ్రాగా రధికారతర సుగా నున్నపు డీ అభిప్రాయమున కనుకూలుయగా నుండిరి. ఆంధ్రదేశమువారు కొందరిప్పుడు బాధ్యతగల గొప్పఉద్యోగ స్థానముల నలంకరించుచున్నార అని రామయ్య పంతులు చెప్పిరి.

బ్రయంచుగారు

ఈవిషయమునుగురించి చర్చించుటకు తగినస్థము మద రాసు కాననసభ. ఈతీర్మానమును భారత శాసనసభలో ను పాదించుట న్యాయముగాదు. మునుపు ఆంధ్రులలో కొం డి అసంతృప్తి ఉండినది సత్యమే. వారికప్పుడు ఉద్యో స్థానము లనేకము లిచ్చబడినది. కాననసభలో కొన్నిఫలము లియి, బడినది గాన అసంతృప్తి అలరించింది. బొక్కసములో ద్రవ మున్నచో కట్టు ప్రత్యేక రాష్ట్రమును నిజమించుటకు ప్రభుత మువారి కేలాటి ఆత్మపణలేదు. మదరాసు శాసనసభ ఈసం సభను పరిష్కరించగలదు అని బ్రయంచుగారు చెప్పిరి.

ఆరోగ్యమార్గము

గొంధిమహత్త ప్రణీతము

ఆంధ్రులలో ఒక్క కత్తి అయినను వదలక శ్రీ శ్రీని వాసుని కృపవల్ల తెలిగింపబడినది. అచ్చు తూర్తి అయినది. స బర్మతీ సత్యాగ్రహ శ్రమములో ప్రత్యేకముగ తీయబడిన, కావినధాతి యగు శ్రీ గొంధిమహాత్ముని భార్యపట్టు ఇందు చేర్చబడినది. బైండింగులో నున్నది. ఇదివఱకు రిజిస్టరు చేయ బడిన ఆర్డరు కుమినవారికి యాగెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తక ములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవ్వరికైన అక్కట లేనియెడల ఆ తేదీలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారముకొలెనును, డివనివారణ కార్యసహాయార్థమును ఉద్దేశింపబడిన ద గు ట చేత స్వల్పపు వెలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లా తివస్సు కించి దండంగ కలంగ జేయకుండవలె నని కోరుచున్నాను. ఇప్పు డు అచ్చుచేసిన 2000 ప్రతులకును చాలవలకు ఆర్డరు వచ్చి యున్నది. గనుక యింకను గ్రంథములు కాకలసినవారు యా దిగుత చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

గూడూరి రామచంద్రరావు

నేపథ్యము, గుడిబాడ, కృష్ణాజిల్లా.

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు చర్చిలుగారి

ఉద్దేశములను ఖండించుట.

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు గురువారము ఉదయము మహానుభావము చేరి. తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల విషయము

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులను గురించిన వివరములు గానీయుగారి ఉద్దేశములను మీరు చదివినారుగదా, మీ ఆభిప్రాయమును ఈ ఆఫ్రికానుండి వెళ్లిన ప్రతినిధి ప్రార్థనగా, ఆంధ్రానుగారుగారి కిట్లు ప్రార్థన చేయవలసింది. "వికేంద్ర చర్చిలుగారి ఉద్దేశములను నేను చదివితినీ వానిని నునుము నానుచేయక ప్రతిభావించినవత్తమున, ఆ ఉద్దేశముల భారతీయులకు మోక్షము లభించకు. ఈ విషయములో భారతీయులను వారు మనతో కలిగియుంటున్న మనోభావమును గొప్ప అవ్యక్తమున వ్యక్తము చేయుచు. వారి లక్ష్యము వారు యథార్థముగా భారతీయుల భావమును స్పష్టము చేసి వికేంద్ర చర్చిలుగారి ఉద్దేశములను సరళించినందుల కెనియూ ఉన్నత ప్రదేశముల విశిష్ట యనులకు మార్గము ఇచ్చినందున, ఇట్లు చేయుట మహానామము. తూర్పు ఆఫ్రికా సముదాయపు ప్రభుత్వమునకు కెనియా కేంద్రస్థానమునందును, కెనోటా ప్రభుత్వమునందును, కెనీయా విశిష్టాధికారులను పేరాన ప్రభుత్వమును నులభించుకొనక పోయినందున, ప్రభుత్వమునకు వారి సహకారము ఇవ్వరావలెనని భావించుట భారతీయులకు సరియైనదని వాణిజ్యవాత్మక లా సం గల విషయములకు ఇట్టి వల టా గలై కా లో భారతీయులు వర్తకము చేయవచ్చునని ఆజ్ఞాపించడమే. ఇక మీదట టాంగెనా తూర్పు ఆఫ్రికా సముదాయపు ప్రభుత్వముతో చేర్చబడినందుల, ఈ పరిస్థితులు మారును. ఇట్లు నైరుతి ఆఫ్రికా దక్షిణాఫ్రికా యూనియనుతో చేర్చబడినట్లు జర్మను సామ్రాజ్య ఆఫ్రికా యూనియనుతో చేర్చబడినట్లు టాంగెనా తూర్పు ఆఫ్రికా సముదాయపు ప్రభుత్వముతో చేర్చబడిన పక్షమున, భారతీయుల జేమ లాభములవ్యాప్తమునందు ఇంకొక విషయము లుండు. ఈ గాంధాలో ప్రతివర్తకము ది. 2 నాభివృద్ధి జెందుచున్నది గాన భారతీయుల చచ్చుట ఉద్యోగములు సంపాదించి విశ్వ రాష్ట్రభివృద్ధి నొకటని నే వాణిజ్యమునటినీ. ఈ గాంధా కెనియా కలసరాజ్యములో గలుగుచున్నందుల, విశిష్టమున వర్తకులపోటీకి రాకలకు భారతీయుల భివృద్ధి నశింపవచ్చును. ఈ గాంధాకు కెనియా ఉన్నత ప్రదేశముల గండ 2 కంటే అమోహనము గలదు. భారతీయుల కెన్ని అంటిములు గలుగునో దానిని ప్రభుత్వ, విజ్ఞాన చర్చిలుగా లేకాభిప్రాయములకు భారతీయులకు లాభకరము గాదు. తూర్పు ఆఫ్రికాలో భారతీయుల జేమ లాభములకు దీని మేర ప్రభుత్వముల బహుమతిని నుటియొకరు లేరు. ఆఫ్రికాలో నుండి భారతీయుల సంకలిని ఆహ్వానించువలె నని అతిసు బహిష్కారముక మహా రక్షణించు ముందు. ఇటీవల లండనునగరములో జరిగిన తూర్పు ఆఫ్రికా విందుసమయమున అతిథి వాంఛను గనుబట చేను. అచ్చట విన్సెంట్ చర్చిలుగారు కూడ ఉండిరి. కాని, వారికి ఉద్దేశము: ప్రతిపాటికాపరము.

మోరెషస్ లో భారతీయుల నల్లముగ్గుల వ్యాపారము ఆమెకాలో మాస్ట్రీక్ ప్రచురించిన ఆమెలు కన్య గారి "భారతీయుల నల్లముగ్గుల విశ్రయము" అనే ఆంధ్రమును ప్రతివి మోరెషస్ లో భారతీయులనుండి నల్లముగ్గుల విశ్రయము గల విషయములను నేను వ్రాసియుంటిని. ఈ మొ గ్రంథము ప్రకటన 1912 నుండి 1918 నాకు మోరెషస్ దివిలో భారతీయులనుండి విశ్రయము విశ్రయించబడినట్లు మోరెషస్ దివిలో నడిచినందులకు భారతీయులు. ఈ వ్యాపార మభివృద్ధి చెందుట చాల విపరీతము. ఈ గ్రంథమునందు ఆంధ్రము లనియు, గత ఏకాదశ్యములలో భారతీయులనుండి మోరెషసుకు ఎగుమతి చేయబడు నల్లముగ్గుల మోరెషసునందు భారతీయులను వారి పుష్కలమునాకు తెలుపుచున్నార గాన చచ్చువారు తమ ఆభిప్రాయములను మార్చుకొనదునని ఆంధ్రానుగారు పత్రికలకు వ్రాయుచున్నాడు.

వేల్పుయ్యవరాజుగారు

వేల్పుయ్యవరాజుగారు రెండుదినములు ఇండియాలో బసచేసి ఫిబ్రవరి 3 వ తేది ఉదయము మోరెషస్ ప్రయాణమైరి. తన కొసంగిన స్వాగతమునకు యువరాజుగారు మహారాజునకు వందనము లర్పించిరి.

యువరాజు ఇష్టానుసారముగ భర్త కార్యములకు వ్యయ మొనర్చు గలందులకై ధార్ మహారాజుగారు యువరాజునకు పతి వేలరూప్యము లొసంగిరి. ఇండియా నందున్న కింగ్ ఎడ్వర్డు వెద్యకాల 5000 రూప్యములు, రాబర్టు స్కింగు హోమునకు 5000 రూప్యములు పంచివేట్టుటకు యువరాజుగారు తీర్మానించిరి.

ఇదే విధమున భర్త కార్యములకు వినియోగించుదని యువరాజునకు ఉదయపుట మహారాజుగారు లక్షరూప్యములు విరాళం కేసుంగిరి. అట్టి సునందు వేద్యకాల నిర్మించుటకై 75 వేల రూప్యములు, పర దా స్త్రీలు పుష్కలమునాకు స్నానము చేయుటకు ప్రత్యేక ఏర్పాటులు చేయుటకు 25 వేల రూప్యములు వ్యయము చేయవలయునని యువరాజుగారు తీర్మానించిరి. పరదాస్త్రీలు స్నానము చేయు ఘట్టము తేలిచక్రవర్తిని పేరట కట్టించును.

జిడ్డు కృష్ణమూర్తి అతని తమ్ముడు:— దివ్యజ్ఞాన సమాజ ప్రముఖు లగు రెడ్డిటరు, అనియెసెంటు గారలతో మహాత్ములని వ్యవహరింపబడుచున్న జిడ్డు కృష్ణమూర్తి, అతని తమ్ముడు జిడ్డు నిత్యానందముగారులు గత డిసెంబరు 5 వ తేది వాడు అడమారు చేరి. వీరిద్దరిని అనియెసెంటు గారు 1911 వ సంవత్సరము వారి రెండింటినుండి తప్పించి యింగ్లాండునకు తీసికొని వెళ్లెను. వీరు కొంతకాలము రెడ్డిటరు గారివద్ద కిక్కిరియ వడిన యుగోళు ఖండమునకు రయ్యు పర్యటనము గావించి యిప్పుడు మరల అడమారు చేరి వారు. వీరు స్వ దేశమున కేలే చిన విషయమే ఎవరికిని తెలియనీయలేదు కృష్ణమూర్తిగారు 2 కమానపత్రికకు సంపాదనను ఎని ప్రకటింపబడినది కృష్ణమూర్తిగారు "అర్ధరూ 4 డి ప్లాస్" కథిపతియు, తమ్ముడు నిత్యానందంగారు కార్యదర్శియునట. ఈ సోదరులను గూర్చి యా మా పత్రికయందు లెక్క మరి యెచ్చటను ఏమియును వినియుండలేదు.

విశాఖపట్నం తాలూకాలో 2-2-1922 తేదిని

- రాజీనామాలు పెట్టిన గ్రామపురస్థానముల లిస్టు
- గ్రామం - పురస్థానము - పేర -
- కడపూడి - మనగలు - కరి అప్పలస్వామి నాయుడు.
- డిటో - వారికి - గాలి అప్పగారు.
- గుంకలాం - డిటో - కందలాడ కావిగాడు.
- ఫకీరుపెక్కా - డిటో - పట్నాన తమ్మిగాడు.
- మద్దిలపాలెం - డిటో - గంటాద్ అప్పడు.
- డిటో - డిటో - గంటాద్ వెంకట.
- డిటో - డిటో - నియ్యూరి మాధవుడు.
- దొండపర్తి - డిటో - నియ్యూరి గురవడు.
- డిటో - డిటో - గంటాద్ కనకయ్య.

ఒక దొంగిల్లి.

పుదిచ్చేళ్ళలో శిక్షకుంపెవారికి చేరిన ఆంగ్లో నెంచి టెక్స్ టెలుగు మిల్లులలో పనిచేయు 4000 మంది పనివారు బోన నుకోరుడు సమ్మెకట్టిరి జనవరి 30-31-వ తేదీలు వీరాడనులకు వెళ్ల తీరు. మొదటితేది మధ్యాహ్నం కొందరు పనివారు మిల్లు లోనికి వెళ్లి పనులుచేయక అల్లరిచేయ ప్రారంభించిరి. వెలుపల ముండి కొందరు పనివారు రాక్షుగవ్య ప్రారంభించిరి. పోలీసువారు వచ్చి కొన్ని పర్యాయములు తుపాకులను కాల్చి కాటెలతో పనివారిని వెళ్లి గుంపులు చెదరిపోవునట్లు చేరి. మిల్లునుపోలీసు వారు కక్షించుచున్నాడు. పనివారికప్పుడులగుంచి స్వయముగ పరిశీలించెద నని గవర్నరుగారు పనివారికి చెప్పిరి. మిల్లులు మూయబడియున్నవి.

రామచంద్రపురం తాలూకా వాకరెడ్డిగ్రామ అసిస్టం టు మునపరుగారు నిద్రవనోటు వెంకట్రాయుడు గారు తమ పదవికి కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము రాజీనామా యిచ్చిరి.

ఈమాసములో అలహాబాదులో ఇండియన్ సినిలు సర్కిసు జరిగి జరుగును. 76 మంది అభ్యర్థులు పరీక్షకు వెళ్ళద రని పయనియరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బంగ్లో 1 ముననబు కొర్టులో

అసలు నెం. 444/1921
వాది:— సిలంకాబా శేషిరావు.
ప్రతివాదులు:—
1 బంగ్లా కట్ట (చనిపోయిన వారు)
2 బంగ్లా గుర్జునాబ్దుల్ హైదర్ గార్హియన్
తల్లి రంగనాయకమ్మ
2-వ ప్రతివాది రెండ్రీ మొదటి ప్రతివాది వాదిపేర వ్రాసి యిచ్చి యుండు ప్రాసోమీను ట్రీ రు 208-14-0 అకు వాది పంపి తెంజరు వావాచేసి యిచ్చారు. సదరు వావా 7-2-22 తేది వాయిదా అయివున్నది. సదరు తేది పగలు 10 గంటలకు 2 ప్రతివాది స్వయముగాగాని బేజియ్యారాగాని కొర్టుకు హాజరు కావలెదల 2 ప్రతివాది పరోక్షములో కేసు తీర్మానించబడును. [3428] టి. నంది కేవ్వరరావు, 26-1-22. వాదనలు.

నోటీసు

మదాను సాలుకాసు కొర్టులో

దావా నెం. 10529/1921
వాదులు:— సంతా రామస్వామి అందు సన్ ప్రతివాదులు సుగ్గుల వెంకట నాగలింగం, మరి కొందరు.
వైజాం యిలాకా, వరంగల్ జిల్లా, కమ్మ మెట్టునందు కాపురమున్న
1 సుగ్గుల వెంకటనాగలింగం
2 సుగ్గుల రంగనాయకులు [అకు
3 సుగ్గుల పురుషోత్తము మున్నగు వర్తకు
పైన తెలుపబడినవాదలు ప్రతివాది వారికి బాకీయున్న రు 110-14-6 లు రాబట్టుకొనుటకై దావా తెచ్చియున్నారు. సదరు దావా గౌరవ నీయు లగు రెండవ జడ్జిగారి కొర్టులో 9-2-1922 తేదిన వాయిదా వేయబడియున్నది. మీరు హాజరు కానియెడల వాదుల పరోక్షములో కేసు తీర్మానించబడునని తెలుసుకొనవలెను.
టి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు
2-2-1922 వాదుల కేరతున ప్లీడరు

ప్రదర్శనము

స్త్రీలసానిటి సంతివి
గుజుము లేదని నిరూపించిన వారికి
రు 116 అ బహుమాన మొసంగబడును.

ఈకాలము సంవత్సరము వ్యాపించియుండు ప్రవరమునకు (కుసుమకు) మా ఆహవానమునకు దేశీకులకు పరిపూర్ణాగో గ్యము నొసంగిన నీ యవువధమును కొద్దివారు కొప్పవారు నుపయోగించుటకై సుసమగు ధరకు విక్రయించుచున్నాము. ఇది కేవల, రక్త, హృదయ (పసుపు) నీలసానములకు తమప్రద వములను నిశ్చయముగా తుదురును. వెల బుడ్డి 1 కి రు 2-0-0 అ. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. మా అవువధ నీల యమునం దలమాక్రిగు, టియ్య, కప్పు, పక్షివాకము, పవన పురాతన సుఖవ్యాధులు, మూల కంఠులు, ఆకస్మాత్తులకు పూచీవై చికిత్స నొసంగబడును. వ్యాధి లక్షణముల తెలింగించిన ఔషధములు పంపబడును.

Sole Proprietor
Arsha Ayurvedic Pharmacal...
COCANADA

తామర తైలము

డబ్బా 1-కి 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.
రాజరాణి గుర్తుల తామరతైలము పూరినాకకము లగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచిరి. ఆ నేకయెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సొంపు రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నా దీనిని రాచిన మంటయండిను. చర్మము నలు వెక్కడు అప్పుతొంజుచుండిపో, బొంకా యొక తేలి ను దాగు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

సాక్షాత్తుల ఎక్స్ ప్రెజు పుస్తకములు, గ్రామ పుస్తకములు, డ్రాయింగు పుస్తకములు, జాండుకోటు పుస్తకములు, కాగితములు, కలములు, సిరాలు, రబ్బరులు మున్నగునవి సరస మైనధరలకు దొరుకును.

ఫౌంటెన్ కలములు, వాటర్ పెన్ 1 కి యు 5-12-0 స్టైట్స్ 1 కి యు 4-12-0 డ్రాఫ్ట్ 1 కి యు 2-14-0 అలై కాండ్రా 1 కి యు 2-0 0, కండిక్టివ్ 1 కి యు 0-11-0

తె. జగదీశన్ అన్ డు కంపెనీ

తిరువల్లి క్లబ్బి, నువ్రాను

నూతన గ్రంథము

గాంధీ మహాత్ముని చే

రచిత మగు

నాచెర సాల అనుభవము

దక్షిణాఫ్రికా చెలసాలలో నుండినపుడు మహాత్ముని యనుభవములు, ఆంధ్రులెల్లరు గమనింపదగినది.

వెల ప్రతి 1-కి 0—12—0; 16 ప్రతు లొకపర్యాయము తెప్పించుకొనిన తపాలా ఖర్చు మేమే భరించెదము.

వర్తకులకు మంచి కమిషన్ యిచ్చెదము.

యం. ఆర్. కృష్ణ రావు అండ్ కంపెనీ, నెల్లూరు.

తెలుగుదేశ వాఙ్మయ పత్రిక

కామ్రాసాహిత్యములను తెలుగున వివరించు మాసపత్రిక.

6-వ సంచికయందలి అంశములు

- 1. గౌతమవాఙ్మయతత్వము, శ్రీ కొత్తాజ్ఞా లక్ష్మణ రావుగారు ఎం. ఏ. 2. కణాక వైశేషికతత్వము, శ్రీ పండిత మేడేపల్లి వెంకటరమణాచార్యులు గారు. 3. వైషధ తత్వ జ్ఞాన 4. వ్యాకృతిప్రదీపము. 5. తెలుగుదేశమందలి చందాలు. 6. ప్రేమపరిణామము వ్యాసవర్ణము శ్రీ ఆకిరాజు ఉమాకాన్త విద్యాకేళి సెల్ల చంపా ను. 8-0-0.

మేనేజరు, తెలుగుదేశ వాఙ్మయసమితి

తిరువల్లి క్లబ్బి, నువ్రాను

కష్టములు లేవు జయ-రస-మణి మంచికాలము

పాదరసముచేత కట్టబడిన "జయరసమణి" మహాత్ముల

రహస్యము, సాక్షువులవల్ల కట్టబడినది. వీటి ధారణమువల్ల నపుంసత్వము, నగముల బలహీనత, శక్తిని పోగొట్టుట, వీర్యవృద్ధి నిచ్చుట, నవమూలములకు, సెగ రోగములకు ఈ మణిధారణము మహాసంజీవిని. ఖరీదు పెద్దది రూ 5-0-0; చిన్నది రూ 2-8-0; నవమూల పుంగము రూ 2-4-0

[8414] మేనేజరు, జయ-రస-మణి ఆఫీసు,

19 పెడాయార్ కోవిల్ వీధి, జార్జ్టౌన్ - నువ్రాను.

"కాంతా మదహరణి"

అను యానాని వైద్యకామ్రాసకాము తయాశయన ఇంగ్లీషుపుస్తక దివ్యమైనలేహ్యము - బలహీనత కాళ్ళచేతులు లాగుట, రతిలో శీఘ్రస్థలము, పోగొట్టి, 100 గురు శ్రీల తో రమింపగలిగిన వీర్యవృద్ధి గలుగజేయును. శరీరజీవితాద విశేషతెలియును. వెల 1 డబ్బు 4-0-0

"సెగ రోగ నివారణి"

8 విభములగు సెగవాధలు, యెంతకాలము నుంచి జీర్ణింపియున్నను, వీనినివేయించిన 8 గోడాలలో నిశ్చేషముగా వారణయగును. అట్లుకాదేని సామ్య వాచనముచేయబడును. 1 సీసా రూ 1-0-0

ది రెడ్డి అడు కంపెనీ, గోపాలపురం,

కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరి జిల్లా)

మదనరామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలలసాలిటి సంజీవి:— మేహము, నిక్కాక, శుక్ల వ్యము, నిస్సత్తువ, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి శుద్ధిని బలమును, యవ్వనమును, కాంతి, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన సౌఖ్య కలిగించు ముద్రసాదము. 2 డబ్బులు చాలును. 20 తు పట్టు రూ 1-4-0. (3851)

గోహాపుష్ప లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము 15 తు|| డబ్బు రూ 0-1-0, వి. పి. చార్జి 0-8-0.

5. 3. ఏ. అడుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, వెలిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా

జాబులు

గ్రామపాలకులకు

ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకుల సంఘమునకు ప్రచురింప బడు గ్రామపాలనపత్రికకు కార్యపానమున పత్రిక కార్యదర్శిగ నుండిన శ్రీయుత మాచిరాజు రామమూర్తిగారు ప్రస్తుతకాలపు విధానములలో రాజకీయములకు చిహ్నములలోను 30-1-22 వ తేదీన గుంటూరు అడివనల్ మే జి స్ట్రీటు వారి చే విచారించబడి సంకల్పము కలిపియు పాత్రు లయి రాజుపహేంద్ర వరముగారిని శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానమునకు పంపిరి. వీరు చేయుచున్న సంఘసేవ, దేశసేవ, ప్రచారము మూలమున గ్రామ పాలనపత్రిక రాజు మామమునుండి క్రమముగ వెలువడుట లేదు. వీరిసేవ మహత్ ప్రతిభమున తొలగిపోయియుండది 30-1-22 వ తేదీన ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకుల సంఘ కార్యవివరాలకడ భార్య గుంటూరులో సమావేశమై పత్రిక క్రమముగా సాగుట కేర్పాటు లొనర్చి యున్నారు. ఈ నెల 10 వ తేదీకి పత్రిక ప్రచురమై చంపావారిలకు చేరగలదు. ఇతరవికృతులు లన్నియు పత్రికాముఖమున గాంచగలరు. కాబట్టి గ్రామమూర్తిగారు ను సంఘముతరనాయకులును సంకల్పించిన యీ పత్రికాభివృద్ధి కిని ముగ్ధుడాయ: శ్రీపాపనకును ద్విగుణీయతతోత్సాహముతో తోడ్పడవలె ని గ్రామపాలకుల సంకల్పము వివరముగ ప్రార్థించుచున్నాను.

బా. వెంకటేశ్వరరావు.

(పర్యా: కార్యదర్శి, ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకుల సంఘము, గుడివాడ.

13 ఆఖరిభారతవర్షి యాయుర్వేదయునాని

వైద్యసమ్మేళనము

కౌషధాదివస్తుప్రద్యవము.

రాజుపహేంద్రవరము.

(1922 సం|| ఏప్రిల్, 13, 14, 15, 16, 17 వ తేదీలలో జరుగును)

నిఖిల వైద్యములక: మూలముగు ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రచారప్రచారమునకై నిఖిల ఆయుర్వేద మహామండలి, విద్యావీరము అను పేర్లతో గొప్ప సంస్థలు ఏర్పడి, దర్బారు, గవర్నమెంట్, రీవా, బరోడా మున్నగు సంస్థానాధీశుల దయకు పాత్రము లాయెను. నిఖిల ఆయుర్వేదమహామండలిచే ప్రతిపత్నీ రమున నాసిక, హరిద్వారము, ప్రయాగ, కాన్పూరు, కలకత్తా, మద్రాసు, పూనా, ఢిల్లీ, ఇందూరు, బొంబాయి మున్నగునగర రాజములయందు ఇప్పటికి 12 వార్షిక సభలు జరుపబడుచున్నంతవఱకు రమున బొంబాయినుండి ఇచ్చటకు ఆహ్వానము జేయబడెను. ఇచ్చట 14-12-1921 తేదీన ఈపురమందిరము మహాకాశ్చి న్యాపతి సుహృదావు పంతులుగారి యాధిపత్యమున 23 వ సభ జరిగినది. అందు స్వాగతకాణిసమితి మున్నగునవి నిర్ణయంబు బడినవి. ఈ నిఖిల వైద్యసమ్మేళన ప్రద్యవములకు నునూరు ఎనిమిది వేల రూ ప్యము లు (Rs 10000) యింపు చేయబడినది. ఈసమ్మేళన ఇదిగోజేయుటకుండి వచ్చిన వైద్య మహాశయము మున్నగువారికి ఆతిథ్యమునిను వైద్యసాధులకు కందిగవస్తువులను ఇతరదేశములనుండి తెప్పించుటకును వినియోగపడును. వీనికలం వైద్యసాధులకు సందియములు తొలగి పోవును. భారతీయసాధులకు విశేషగౌరవము జనించును. ఇట్టి యుద్ధమములవలన ప్రతిపక్షం ద్రునివలె దిన దినాభివృద్ధి నొందుచున్న ఆయుర్వేదము పట్ల ఆర్జునంధియందు పుట్టిన ప్రతిచనుదానమును విశేషసానుభూతి కలవని చెప్పవలసరము లేదు. ఆయుర్వేదాభిమానులగు శ్రీమంతులును, రాజ్యోద్యోగియును, రైతులు మున్నగువారు ఈయుద్ధమునకు విశేషసానుభూతిని తెలియజేయప్రార్థితులు. ఆహ్వానసంఘసభ్యులు రూ 10-0 0 లు, ప్రతిగ్రామ సభ్యులు రూ 5-0 0 లు, అభిమానసభ్యులు, రూ 3-0-0 లు చెక్కుకాని చందా నియ్యవలెను. ఈసమ్మేళన మంపించువారు, ప్రధాన మంత్రి, 18 వ ఆఖరిభారత వర్షి యాయుర్వేద యూనాని వైద్యసమ్మేళనము, రాజుపహేంద్రవరము అని పంపించ గోరుచున్నాము.

ఆయుర్వేదవిశారద చావలి రామమూర్తిశాస్త్రి

రాజవైద్య కోలా అప్పలవరసింహము,

(పర్యవేక్షాఖ మండ్రులు.

యువరాజు గమనము:—

మహాత్ గ్రంథి దివ్యవాణి

"మత్ దేశీయు లందరును పవిత్రములు

భిద్దరు వస్త్రములను ధరించవలెను".

శుద్ధ చేతిమాలతో తయారచేయబడిన ధోవతులు కండువాయి, చీరలు, కోటింగు, వర్తింగులు, చుప్పట్లు, గాంధీ టాపీలు, నక్సెరాలు మావద్ద సరసమయిన ధోవతుల దొరుకును, అద్దరుకు లేకుట మే పంపబడును.

జన్మభూమి స్టోర్సు

(యం.పను తిరువారుకు ఎదురుగా)

నెం 13/174 హై వోడ్డు,

నెం 26 వల్లభ ఆగమంగం టిప్పి కేను, మదరాసు.

సకలవిద వ్యాధులకు

హిందూ దేశమునందు తయారైన వైద్యము, మిక్కిలి మేల్తెల్లము

హిందూమత వైద్యజమును వాడుదు

(ప్రస్తుతమున్న హిందూ జాషధములందు శ్రేష్ఠతమమైనది.)

ధనమిచ్చి కొనుటకు సాధ్యమైనది. నూనవుడు చేయగలిగిన దానిలో శ్రేష్ఠమైనది.

తప్పక గుణమిచ్చుచు. ధర 8 మోతాదులు రూ. 1, రూ. 2, రూ. 4. నమూనాలు, ఇందుకు సంబంధించిన క్యాటలాగు యినాముగా పంపబడును. (3398)

The Hindu Medicine Mfg Co.

Post Box 841 Calcutta.

(Special terms to the preffession and trade men)

బెంగుళూరు

స్వదేశిబనీసులు, మేజొర్లు.

మిత్రమైన ధరలు మేల్తెనకలకు

యంత్రాలయమునుండి నేరుగా తెప్పించునట్టి మారు ప్రత్యేకముగా వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

కాది, బెంగుళూరు రత్నంబులు, కంబల్లు, రంగులు, కృష్ణ, లక్ష్మీ, సరస్వతీ, లిక్, గాంధీ మున్నగు వెండి ప్రతిములకూడ మా వద్ద గలవు. బాగుగా చనిచేయునట్టి యోగ్యత గల

వీజంట్లు కావలెను.

Pahiajrai Ramnarayan & Co.,

Dept A. P.

Wholesale Hosiery Merchants

Bangalore City.

(3403)

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి

వ. కే. వ. సి. వారి

క్షీరవర్ధనీ

ఈ దివ్యమృతము రల్లులకు పాలను వృద్ధిజేసి కఠిన పుష్టిని కలిగించును.

పిల్లలకు సంచిని. పత్యము లేని రుచిగల రసాయనము. హర్షిస్తుచిల్లిత్వ బుద్ధితో పనిలేదు. పిల్లలు, కుష్ఠములు సుఖపడుదురు. బలహీను లగు పిల్లలకిచ్చిన జబ్బులు పోయి దేశపుష్టి గలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి 1-8-0 (3847) వి. పి. తో కలసి రూ 2.

హిందూవద్ద సుప్రసిద్ధులగు ఆయుర్వేదాశ్రమములచిహ్నము

ఆయుర్వేదనిలయము,

బెజవాడ.

కుష్టు, బొల్లి, త్తయ, మధుమే
హము, పుర్రొణ నవాయి, నెగ,
మూర్చ, వెన్రి, మూలశంఖ, స్త్రీ
రోగములు మొదలైనవి పూచీపైని
కుదర్చబడును.

గుణమిచ్చిన మొదట నొమ్మిచ్చుట

ఆయుర్వేదముతోగూడ అంగ్లేయ వైద్యము, హోమ్యో
పతి, హోమ్యోపైసి, మొదలగు అనేక పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్ర
ములు చదువుటవలన మేము ఆయుర్వేదము విజ్ఞానపూర్వకముగ
తెలిసికొనగలిగితిమి.

ఆపురూపములగు ఓషధుల మహాత్మ్యములు పర్యత వాసు
లగు కోడులు వర్తకాలకే తెలియను. వారతే వాటిని వాడు
చున్నారు. వాటిని వారివద్ద మిగుల శ్రవణడి కొన్ని ఆపాయ
ములకు లోనై నేర్చుకొని, పరిశోధించి, ప్రయోగించుచున్నాము.

అన్ని దీర్ఘ వ్యాధులును పూచీపైని కుదర్చబడును, ఒకే
వ్యాధియొక్క అన్ని బాతులకును, అందరు రోగులకును ఒకటే
దివ్యవధముకాదు. ప్రతిరోగి స్థితియును, రోగమును అలో
చించి అందులకు తగిన మందులనుబడును.

మాద్యద్రవముండి బోవధము సేవించు రోగులు వారికి
గుణము కనుపించినకొలది వాయిదాలపైని సామ్యుష్కయమున్ను.
అట్టివారుగుణము కనుపించక పూర్వముగాని, రోగము తగదల
వచ్చునని నమ్మకము పుట్టక పూర్వముగాని సామ్యుష్కయము నియ్య
నవలయును. ఈ తైర ప్రత్యుత్తర మూలముగ సహితము చికిత్స
చేయబడును. అట్టివారికి బోవధములు వి. పి. గా పంపబడును.

(3222) **వి. ఎమ్. రాజా.**
దీర్ఘవాయురాలవలయును } దీర్ఘ వ్యాధులకుఘనమైన
ధీమనివట్టణము. } ఆయుర్వేదవైద్యులు.

Vani Press, Bezwada.
(3077) తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ ఉర్దూ,
జేవనాగరి, అరవములో అచ్చు కునులు,
బెండుకనులు, రచ్చగుసాంపులు, ఎంగ్లీ వింగు
రమ్మముగ సరసమైన ధరలకు చేయబడును.
కవర్లు, కాగ్గలు, కాగితములు చుక్కగా
వారకును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడండి.
వాణీ ప్రెస్, బెజవాడ.

నిష్కముగ తయారయ్యేదైన కాస్త్రీయ బోవధములు.
అంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.
తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని
కాగ్గలూగు ఉచితముగా పంపబడును
మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
15, హాటన్ రోడ్, హంటురోడ్ - మదరాసు.

ఆధరములు	ప్రవరములు
(2957) తెలుగు	య. అ. క.
స్టాంపుమాన్యుల్ ...	4 0 0
గ్రామోద్యోగముల మాన్యుల్ ...	2 8 0
ఇన్ కమ్ ట్యాక్స్ మాన్యుల్ ...	3 0 0
సివిల్ ప్రొసీడర్ కోడ్ ...	5 0 0
క్రిమినల్ ప్రొసీడర్ కోడ్ ...	6 0 0
ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్ట్ ...	8 0 0
ఓమిటేషన్ ఆక్ట్ ...	2 0 0
ఇన్ కమ్ ట్యాక్స్ కోడ్ ...	2 0 0
హిందూలు (1921) ఆక్టులో నున్నది	6 0 0
బొట్టపక్షి ముద్రపెట్టె ...	1 4 0
విక్రయదీపిక	
మేట్రాపూరు = మదరాసు.	

అసహాయోద్యమము
ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులు
గ్రామోద్యోగులు రాజీనామాలు ఇచ్చి రైతులపన్నులను
చెల్లించకుండు విషయమై ప్రభుత్వమువారు కలెక్టర్లకు ఈ క్రింది
ఉత్తరువులను పంపిరి:—

(1) రాజీనామా ఇచ్చిన గ్రామోద్యోగులకు బదులు
వేరు ఉద్యోగులను నియమించునపుడు కలెక్టర్లు అభ్యర్థుల విద్య
ను గమనింప నవలయును. ఉద్యోగ ధర్మముల నిర్వహింప
నవచ్చునా కాదా అనువిషయముపై కలెక్టర్లు గమనించ
వలెను.

(2) రాజభక్తిలేనందుకై దీనిని చేయబడిన గ్రామపాల
కుల ఉద్యోగములు వారివార్యకార్యాల కన్నటిని ఇయ్యవలెను
టై చట్టనిర్మాణము గావించబడుచున్న దని కలెక్టర్లు రాజీ
నామా ఇచ్చిన ఉద్యోగులకు చెప్పవలెను.

(ప్రావైటరీ ఎస్టేటులలో ప్రావైటరీ ఎస్టేటులలోని
సర్వీసులను తిరుగవెట్టించి, గ్రామపాలకులచేతముల సభివృద్ధి
చేయువిషయమై ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుచున్నారని కలె
క్టర్లు తెలియపరచవలెను.

పన్నులను వసూలుచేయుట.

1. పన్నులు రాబట్టునపుడు భూమిపై మొదట జప్తు
జరుపుట యుక్తమని కలెక్టర్లకు సలహా ఇచ్చుచున్నాము.
2. కలెక్టర్లు ఉత్తరువుల పొంది ప్రభుత్వోద్యోగులు
గ్రామోద్యోగులు జప్తుచేయుటకు భూములను వేలములో కొన
వచ్చును.
3. ప్రభుత్వమువారు కొనినభూములు సాధ్యమైనంతవరకు
నిన్ను బాతులకు పంచివెట్టబడు నని కలెక్టర్లు ప్రకటించవలెను.
4. భూమిజప్తు ప్రారంభించి వేలమునకు వచ్చునపుడు
మువరకు మధ్యగల వ్యవధిని తగ్గించి, కీ ప్రకారములోనే భూ
మిని అమ్మి పన్ను రాబట్టుటకై వివిధ్యా రికవరీ ఆక్ట్ సవరింప
బడుచున్నది.

ఇ. డబ్ల్యు. లేగు
ఆర్డీంగు ప్రభుత్వకార్యదర్శి.

ఆరోగ్యములకు
ఒక మార్గము 219
తక్షణమే మీరు
ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి
ఆతంకనిగ్రహమాత్రలను నవించిన
చాలును
జాబితలు వ్రాయవారికి ఉచితము.
త్వరపడుడు!
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆతంకనిగ్రహయాత్రాభిలాషులు, బ్రాజ్మ, 28 మదరాసు.

దేశాభిమానులు గండు!
మేలై నదియట్లు వంద య 0-2-0
(3272) ది డ్యు వ ద 0-1-0
శ్రీ దేశభక్తులతో తయారు 7 బడిన నలుపు
నూలు పీస్ 0-1-0
వలయువారు పోస్టల్ సహా ముందు పైకము పంపవలయును.
కా. వెం. రంగయ్య కరిగిరియ్యం, నెల్లూరుజిల్లా

నమకము (1842)
బంగారు, వెండి, రత్నము
ల నగలును, యితరవస్తువులును,
వాడుకవిచ్చినపుచ్చుకొనివైకముయివ్వబడును
ఉమిడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాసు.
నగలు గాణ్యముగాను పూచీతోడను గలియైన ధరలకు
తయారుచేసి విక్రయించుటకు వలయును. తయారున
లేనివాటిని లభి కీ ప్రముఖ అర్థరు మేరకు తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొన్న వారివలన మానమ్యము తెలిసికొనవచ్చును.

ఓరియంటల్
గవర్న
మెంటు సెక్యూరిటీ
తైఫ్ అన్యరన్ను కంపెనీ, లిమిటెడ్.
1874 సం. స్థాపితము.
హెడ్ క్వార్టర్స్, బొంబాయి.
మానేజర్:— ఆర్. హెటర్ ఫన్ ఆఫీసర్
ఫస్టును రూ. 5,46,00,000 వైగానే యున్నది.
1920-వ సంవత్సరము నందు
వరదండ 91,03,338-0-11
ఇవ్వల జరుగుచున్న అభ్యా
రెన్సుల మొత్తము 15,44,24,596-11-3
మునువటికంకై ఇవ్వడం పాలిసి
దార్లుకు బాస్తిగా చెల్లించిన
మొత్తము 6,50,00,000
ఈ కంపెనీ తరఫున చనిచేయుటకు ఏజంట్లు
కావలయును. వారు అనుభవ శాలురుగ నుండ
వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.
ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాస
మునకు వ్రాయును. 672
Apply to:—
F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building,
Post Box No. 8, Madras

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతము
లోకామయవార
కస్తూరి మాత్రలవలె
శరీరక్రమగుణకార్యములపట్టిక. భూమి
శరీరజీవన భారముగా చెప్పుకొన్న
నీటిలో అక్షరమైన యొక్కపు తేరలేదు
గావున అప్పుడు పుట్టిన శిశువు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంవత్సరములకే
సేవించవచ్చును. ఈ మూలము కి నుండి రి క
రకు కాంట్రాములో గాని లేక పట్టి శోధ
లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చు
ఎవరి మందము అజీర్ణము మలబద్ధము చి
చ్చరము జ్వరము మలేరియాజ్వరము శీతము
జ్వరము, దగ్గు, వడికము వలయుల నొప్పిలు
హిందీ ఇంట్ల ఎంతా పేగు కలరా మున్నగు ఇంతా అనేక
వ్యాధులను దగ్గరకు రానియ్యదు. జబ్బుగలిగిన తేర ఉపయో
గించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేకోట మున్నుడ ఈ
నీడు గుమస్తా వ్యాపారములు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
భూమిశ్రీలు కూడ ఈ మూలము సేవించి గుణమును పొ
డు చున్నారు. 250 మూలము గల నీసా 1-8 రు. 0-4
ఒక నీసా మొదలు 6 నీసాల వరకు పోస్టల్ 0-4-0 ఒకేసా
6 నీసాలకు తెప్పించిన పోస్టల్తో రు. 1-8-
12 నీసాలు " " 2-12-
25 నీసాలు " " 5-3-
మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును
శ్రీ శతారాఘవ వైద్యశాల
(301-594) మై సూ
తంబి నివాసము... తంబిడ్డ మైసూరు.

మా ఆంధ్ర మిత్రులకు

మా గొప్ప ఫిబ్రవరి అమృతము జరుగుచున్నది. చాల గొప్ప లాభము లుండును; జేబుగడియారము, పెద్దగడియారములు, ఆభరణములు, సాగసైన సామానులు, ప్రేషనరీ మొదలగు వాటియందును మిక్కిలి లాభకరమైనట్టి, ఉపయోగమైనట్టియు బేరము లుండును.

ఈ నవత్సరము ప్రత్యేకముగా కొనువారలకు నిజమైన గొప్పలాభము లుండునట్లు ఏర్పాటుచేసి, విక్రయించుచున్నాము.

మా మోటారుకారులు, మోటారుబైసిక్కులు, బైసిక్కులు, వాటి పరికరములు మున్నగునవి ప్రత్యేకపు ధరలు చొప్పున డెలివరీ చేయబడును.

84 పుటలుగల అమృతము జాపితా సిద్ధముగానున్నది. ఇనాముగా పంపెదము. ఫిటిలో మీకు ఏదైనను కావలసిన తక్షణమే ఒకకార్డు ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయుటయే మీరు చేయవలసిన పని.

అడినన్ అండు కంపెని లిమిటెడ్,

హంటు రోడ్ - మదరాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు - ఉదకమండలము.

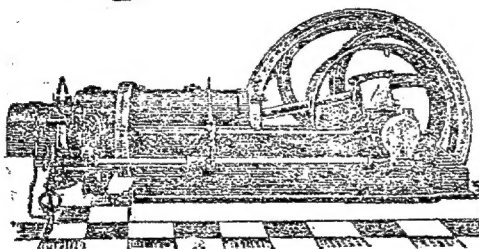
రాబ్బన్ క్రాడాయిలు ఇంజనులు

(8881)

20, 26, 60

గుర్రముల

పవరుగలవి

స్టామిల్ సింధు
ముగనున్నవి.
ధరలు సరసము

మావద మిలు సామానులు యావతు గూడ దొరకును.

ఇంయండిన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ,

తెలిగ్రాములు "Lucky" 40 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

"దేవామృతరసము"

సర్వోత్తమము

దేశీయ దివ్య వాదము.

భగవంతుని పరిపూర్ణ ఆపారకరుణామృతము. లోకప్రసిద్ధిచెందిన జీవరక్షామృతము. ఏకాలమం దైనను ఏవయస్సునం దైనను, వాతపితృ శ్రేష్ఠాదిభేదములు పాటింపక ఎట్టి క్రూరవ్యాధులకైనను పథ్యానుపానము లావశ్యము లేకనే లోపలికిని వెలుపలికిని ఉపయోగించుట కనుకూలమైన పాటిలేని సుంజీవ మూలికారసము. ఈ దేవామృతరసము నొక మారు ఉపయోగించిన వారు దీని యధార్థస్థితిని జూచి ఆశ్చర్యపడక తప్పదు. ఇట్టి రోగము నివర్తించునా యని ప్రశ్న జేయ నక్కర లేదు. ఏ మనుష్యునిచేత మా దేవామృతరస ముండునో, అతడే గలరోగములను నిర్మూలింప సమర్థుడైన పెద్ద డాక్టరు ఉపయోగించెడి విధానమును మండుబెంటు పంపబడును. వైషేషిక మూలికాయును. దీని అద్భుతత క్రింది సహింపలేక అంత్యమందు, రసము అనెడి పేరుతో మాయరసము లుత్పత్తి యగుచున్నది బాగ్రత్త

మొత్తముగా తెప్పించెడి వ్యాపాలకుల మంచికమీదను ఈయబడును.

- 1/2 బొమ్మ బుడ్డి 1-కి రు 2.0-0
- 1/4 బొమ్మ బుడ్డి 1-కి ,, 1.0-0
- సాంకిల్ బుడ్డి 1-కి ,, 0.6-0
- ప్యాకింగు పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

- (3) పి. ముద్దుకృష్ణ శెట్టి అండు సన్స్, కమీషను ఏజంటు, నెం 49 వరదాముత్తప్పకోవీధి- మదరాసు
- (4) ముఖుట్ట లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిలుగారు, వేబోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

కలయవారలు ఈ క్రిందివిలాసములకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

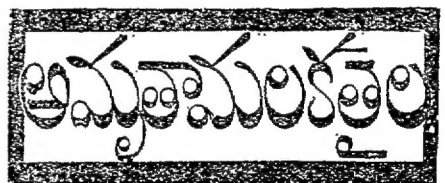
(1) ముఖుట్ట సరసింహావధానలుగారు, (పూవైట్టరు, దేవామృతరసము ఆఫీసు, కరూరు, S. I. Ry.

లేక
(2) అక్విక్ అండు కో., బ్రాడ్వే, మదరాసు.

[8212]

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యగారి

శరన్నును కండ్లను సర్వదా కాపాడును
అన్ని విధ శిరోరోగములను బోగొట్టును
పార్శ్వనొప్పులను దూరము జేయును
కణతి నొప్పులను నిర్మూలము జేయును
పీనసరోగముల రానివ్వదు
మెదడుకు బలము కలుగజేయును (శని)
కర్మలను పంపజేయును
కండ్లను ను
ఆపస్మారముల దూరముజేయును
తలనరములకు బలమునిచ్చును (1045)
శీతరోగములకు హితము
మూర్ఖులను బోగొట్టును
తలమందును బోగొట్టును
వెంట్రుకలను నెరయకుండజేయును
నెరిసిన వెంట్రుకలను నలుపుజేయును
యోచనజేయువారికి మిక్కిలి హితకరము
మాడుపోట్లను నిర్మూలము జేయును
విద్యార్థులకు సర్వదాహితము
చర్మరోగులకు మంచిజేయును
తలమంటలను మాన్పును
అధికనిద్రను తగ్గించును
నిద్రలేచిని బోగొట్టును
దీని గణములు అనుభవజ్ఞులకు తెలుసును.
వెల బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0.
ప్యాకింగు పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
క్యాటలాగు ఉచితము.
ఆ యు ర్వే దా శ్ర మం,
41, ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

శరణివిలాసము:—"హండిట్" మదరాసు.

హనుమాన్ బోర్డు నబు చర్మవ్యాధులను అత్యశ్చర్యకరముగా కుదుర్చును.

ఎస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బ్రదరు, మద్రాసు

వలకుంపెనీవారి వ్రతేకపు బోషదములు

ఈ క్రింద వెలుపబడిన బోషదములు శరీరశాస్త్రమునకును, దోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా నైపుణ్యముచే రసాయన శాస్త్రజ్ఞులచే శాస్త్రపరీక్షాధీనమునకును యోగ్యమైనవి.

మా బోషదముల తయారుచేయు కాలలో వలకుంపెనీవారి సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాలనెద్ది ప్రస్తుతము కావలసిన కర్మ సామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు కృత్రిమ ప్రకారము, రసాయన శాస్త్ర ప్రకారము, భూ తద్దముగలవలె నుండ పరిశీలనయగును. అచట బి. పి. స్టాండ్ల ప్రకారము రసాయనములు మూలికల తయారుచేయు కాలము యా బోషదములు పాఠశాల్యతయన్న, నమ్మకమున్న యేమాత్రమును అనుమానింప నక్కరలేదు.

డాక్టరు యొన్న సిరపు

సిరపు ఫెర్రి ఫాస్ఫేట్ కాంపౌండు క్విన్లెను యెట్స్క్వియా ఈసిరపు డాక్టరు యొన్నపద్ధతి ననుసరించి వినునాఫ్ఫటులు, క్విన్లె, స్క్వియా యిచ్చుముతేసి దివ్యముగా తయారు చేయబడినది.

ఈ బోషదము అతితక్కువదేశములోగాని యిండియాలో నుండుటవలన కలుగు దుష్ఫల్యమును పోగొట్టుటకును, మాంసిక దేశములలోగాని దుష్ఫల్యమునుగాని పోగొట్టుటకును ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధిచెందినది.

వెల నెద్ది బుడ్డి రు 2-8-0 మీడియం వైజు బుడ్డి రు 1-4-0, చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కెమికల్ ఫుడ్లు

ఇది విరక, లైను, పోటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులపరపు శుభముగనుండును. అందున సత్తయేమియు నుండదు. ఫిలడెల్ఫియా యెడ్వర్డు పారిషుగారు చెప్పిన పాల్ ప్రకారము తయారుకావడినది.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచియోషధము. రుచిచానుండును. మంచిత కృత్రిమముగానిది సరములకు పుష్టినిచ్చును.

వెద్దవైజు బుడ్డి రు 1-12-0, మీడియం రు 1-0-0, చిన్నవైజు 10 అణాలు.

పవలు కంపెనీవారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయుము.

N. Powell & Co., Manufacturing Chemists Bombay.

బోషదములు, పుస్తకములు క్రొత్తగా యిప్పుడే అమెరికానుండి తెప్పించియున్నాము.

ధరలు, గుణము మొదలగువాటిని గురించి నైపుణ్య పోల్చిచూడవలెను.

12, 24, 30, 36, 48, 60, 84, 104 బుడ్డిలుగల పెట్టెలు బెంగాలిగైదు, డ్రాప్ కండక్టరుతో సహా ధర రు. 2-4-0, 3-6-0, 4-0-0, 4-8-0, 6-0-0, 7-0-0, 10-4-0, 12-8-0.

ఆంగ్ల, హిందీనైపుతో సహా కావలసిన రు. 1/- అదనముగా యివ్వవలెను.

దరఖాస్తు పంపిన క్యాటలాగు పంపబడును.

Youngman & Co, American Homoeopathic Store, 24-2, College Street, Calcutta.

శుద్ధస్వదేశీమూలధనము, పుష్కరము, సామగ్రిలు ఇది ఇంపీరియల్ బిట్టర్ వర్కును

హిందూదేశమునందు శ్రేష్ఠమైనట్టియు, మిక్కిలి పెద్ద దైనట్టియు బొత్తెనుల కర్మాగారము రు. 2-8-0 లు ధరగల నమూనా పుస్తకమునకును, నిబంధనలకును ఈ దిగువ చిరు నామాకు వ్రాసుకొనవలెను.

Ashude & Co Ld
8, Old Court House Cornre, Calcutta

మలయ చందనము

గనేసియో అను పేరితోగలదును దేశాంతము.

కట్టమునకు. ఇదికాంతో మనము ఎంత ప్రయోజనమును ఆనందమును నిభవించునో అదికాంతోగలదు. దీనిని పుష్కరముగా పిలువెను. శ్రీలంకా ద్వీపమునందు ఇది కాంతోగలదు. (1251) బిట్టర్ 1-8 రు 2-4-0

1 చందీ (పొయిచందనమున కలదు) కోస్సు 2-0-0

శ్రీ సాయ శాంతి పంచాంగము

యందులో కంక్షకుర పంచాంగము అచ్చులతో నున్నది. మా పంచాంగమునందుకు భుజిన అందలు నెరిగినదే. ప్రతి 1-8 0-2-6; కాటాగ్రుప్రతులకు కట్టకు పి.పి. తయారు. ఒకటి కాటాయువారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు పంపవలెను. 18 ప్రతులకు ఒకప్రతి ఉచితము. త్వరపడకున్న దొరకవు. గంధర్వశార్మసీ, రాయవరం, (గోదావరి)

నీ కంటియందు ఏమిటిబాధ యెక్కువ కలదా?

అట్లు దీని అన్నివిధముల శేత్రవ్యాధులకు నిశ్చయ మై నట్టియు, నమ్మక మైనట్టియు, మిక్కిలి పొడవగునట్టియు బోషదముయొక్క గుణములను తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు ఏల వ్రాయకూడదు? (3297)

L. H. Saller Dept., 4 Samta Bengal.

నూనెయింత్రములను కొనుటకు

ఇది మీకు తెగిన సమయము

ది పేటెంటు వర్క్ కల్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు (సిస్టమ్ బాచ్ 65-హూబర్)

6, 10, 12, 16, 20, 25, 30, 40, 50 గెజ్టులబలములవి.
ధరలు 10 ఇ. పావ. పి. 1-8 ధర రు 1575
" 16 " " " 2175
" 25 " " " 3255

(సి. వి. ఎఫ్. వుద్రాను యిందులో చేరియున్నవి.)

యితర యంత్రములకు వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును మావద్ద స్థాపకము. అర్హత యిచ్చిన తెప్పించి యివ్వబడును. మా నిబంధనలు, వివరములు తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు వ్రాయుము.

Wiele & Klein,
Mount Road
Madras

త్రివృత్ లేహ్యము

త్రివృత్ లేహ్యము: చిన్న పిల్లలకు ముసలివారికి సుఖముగా విరచనముచేయును.

త్రివృత్ లేహ్యము: మూలవ్యాధులను బోగొట్టును.

త్రివృత్ లేహ్యము: ప్రతివేళలలోను బుచ్చుకొనిన సుఖవిరచనము అగును.

త్రివృత్ లేహ్యము: విరచనశాస్త్రములలో కల్ల మంచిది. ఇది చిరకాలములవారు కల్పింపనములో చెప్పియున్నాను. అజీర్ణభోజనము, వేళలేక భోజనమునల్ల బాగా జీర్ణముగాక చేగులలో ఉండి, కడుపుబొంగు, అన్నము ఇష్టములేకపోవుట, అశక్తి మొదలగు గుణములగురించి ఉన్నపుడు త్రివృత్ లేహ్యము బుచ్చుకొనిన ఒకటి రెండు విరచనము అగు (3166) నట్లుజేసి తేలిక గలిగిండును.

10 తులముల వెల రు 1-0-0
40 " వెల రు 3-0-0

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. మేనేజింగు డైరెక్టరు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) 19, హిందీ రోడ్డు, మాంటూరోడ్ - మదరాసు.

వనోపధి నరసింహ

రక్తహీనత రక్తమయోక్త, శరీరభరణ పోషకములు యిచ్చుకొనిన గాంధీనది. ధర 1-0-0
ఇండియా సిల్కానంబు ఎచ్చటికైనను తమాలాభివృద్ధిముగా పంపబడును. (3978)

చిరానము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫననవాడీ, బొంబాయి.

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-8 2-0-0
పండ్లపోతుకు తిప్పులకు మంచిపాడుము.

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుంధిరక్తము ప్రవించకుండును. నోట దుర్బంధములేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అశక్తులకు ప్రతిరోజు చాడబడుచున్నది. అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి, మదరాసు.

ఆజీర్ణము, తలనొప్పి, మలబద్ధకము

నిరుత్సాహము, అకలిలేకుండుట, బలహీనము, బలహీనమైన సరములు, జ్ఞాపకశక్తి లేకుండుట, జ్వరగడ్డ మున్నగు వ్యాధులచే పీడించబడుచున్నవా?

కల్పి లేనట్టియు, జగత్ప్రసిద్ధి చెందినట్టియు మా

చాడిచాడుడు. తరువాత మీరు పశ్చాత్తాపము నొంద నవసరములేదు. ముసలివారికి ధుష్టులకు ఇది తిగినబోషదము మిక్కిలి శాస్త్రత్తితో శ్రేష్ఠమైన మూలకలు, బంగారు మన్ననలచేరి తయారుచేయబడినది. ఒకతులము వెల రు. 16 లు 7 మాత్రముల వెల రు 1. (3406)

Baidanath Ayurveda
Bhalsayala
56 & 60 Sitaram Ghosh Street Calcutta